

est impatius de eo is it. fāt enī impatiu
 } eat. Itē sicut dīc hug. hec figura latina }
 et hec figura gēa p. idē elemētū repñtant
 et } repñtat illud in subali sono. s. p in ac
 identali. hoc autē elemētū } naturalit et
 exilis sonat. ergo h figura i. rñtat illud ele
 mentū cū sonat exilius. s. cū sonat spissius
 et uberius. repñtat hac figura p. Ad istos
 piūsos modos rñtandi pñctū elemētū. gñ
 predictis duabus figuris utiē. appellantur i
 forā. et p. qui. Nos autē non utimur hac figu
 ra p. nisi in grecis dōnibus uel barbaris. Et
 nōn ubiq. unde in multis dōnibz grec ul' bar
 baris ē dubiū an debeat scribi p i an p y apud
 nos. cūz nesciamus illas linguas ex toto. quia
 apud grecos et barbaros in quibusdā locis scri
 bitur i in alijs p. Itēz hec figura p apud nos
 rñtat duo elemēta. scz i uocales. et i consonantes
 qz ergo p duo elemēta rñtat et qz i et y idē repñ
 tant elemētū ideo nobis placuit mixtiz tractare
 de dōnibz q incipiūt ab i uocali et d ill' q inci
 piūt ab i cōsonāte et etiā d hie q incipiūt ab r
 a est nomen dñj s q ē inuisibil. ex quo et
 allelu. qd est laus ul' laudare componit alleluia
 i. laus inuisibilis uel laudare inuisibilem
 Label interpretatur ascensio
 Labin interpretatur sapiens ul' sensus siue pru
 uacces cui. uerbum neutz et caret supinis
 et dī a iacio dīs et componitur cūz ad et dī ad
 iaceo es iuxta iacere. et cum inter et dī interia
 ceo ces et cor ia lūt in iij. felix qui potuit mū
 di minante ruina Quo iaceat iam scire loco
 Tacere. qñ est infinitiuus de iaceo ces. pducit
 pñt qñ uero est infinitiuus de iacio dīs corripit
 iacētinus. In iacētus uidē
 Iacētus ti fuit quidā puer uersus in florem
 f. poetas vñd et ille flos silr dictus est iacētus
 et ē purpureus Et hinc quidā lapis dñs est ia
 cētus hñs purpureū et ceruleū colorez ad mo
 dū illius floris. Xñ flos ē iacētus lapis est iacē
 tus homoz Vñ iacētinus a ū pñl pñ quāuis
 poetica licēcia qñqz cor in metro fm hug et
 Iacio dīs ieci } scribitur sine c in ult' sila
 iactū iacere vñ h iactus tus tui Iacio compo
 nē adijcō dīs. abijcō dīs. cōijcō dīs Itēz p dēcō
 nez n. cōijcō dīs p cōijcō. dēijcō dīs. dēijcō dīs
 eijcō dīs. inijcō dīs. pijcō dīs. preijcō dīs. obijcō
 dīs. reijcō dīs. subijcō dīs tūicō dīs Iacio et omīa
 eius cōposita sunt actiua Itē omīa eius compo
 sita retinent prefītū sui simplicis inuatiū pter
 pijcō pñci. s. a pñtis mutat in i. et a supini in
 e mutat Itē nota q adijcō et abijcō et cetera
 cōposita a iacio p duo i dñt scribi et pñciari
 regularitē et ē pñmū consonans et altēz uocale
 Secundū h ergo si componat iacio cū dōne de
 sinente in consonantē dīz pma pducī pōne Inue
 niē tñ qñqz pma cor Et hoc iō fit qz in omībz
 hōmodi ūbis solent quidā tacere qñqz i conso
 nātē in metro pmo qz magis ē causa euphonie
 semp solent tacere i consonantē in qualibz pla
 cōne in pñctis ūb cōpositis et tñ ē de integrā
 te dōnis et dīz scribi licet taceat apud qsdam
 cā euphonie sicut in hac dōne circūeo. m. nō
 pferē et tñ est ps dōnis huius et ibi scribitur
 Cū ergo contingit qz i cōsonans in pñctis ū
 bis taceat et liquecat a pñte cōsonāns tunc p

ma nō cogit pducī pōne et inde ē qz pē corripī
 si naturalit cori ē Si ūo i cōsonans nō taceat.
 nec liquecat tūc pma pducit si desinat in conso
 nantē Et hinc ē qz subijcō qñqz pñ pma qñqz
 cor et in cōsiliis idē ē iudiciū Si querat a
 liqz utz allerā i consonantē semp debere taceri
 in pñctis uerb in qualiz placōne sic distingo
 cū metz cogit taceat. al's apte pferat non enīz
 uideo esse magnā cachophoniaz si dicat abicio
 dēcō licet quidāz uelint h semp et ubiqz uitare
 ita dīc hug. magr autē bñ. dīc ob in compōne
 breuiat ut obeo. nisi posico supueniat ut obici
 tñ in pñti et in omībz que tenent cognationem
 pñtis obicio pñam cor et pñ. corripit subēta i
 consonante. vñ stacius Pectora que inuisit obicit
 sumācia muris. pñ retenta i consonantē vñ Orac
 Cūz m liuor edax ignauos obicis armos In fre
 quēcōri tñ usu ē qz pducit ita contingit in h
 ūbo abijcō. cor enīz. vñ stacius frontibus inten
 tas abiot mōstratqz timorē. et pducit vñ idēz
 stacius Abicit attonite rōz culmine summo Id
 accidit in h ūbo subicō nā a stacō cor dñte fac
 ta uidere pñr subicō gñisus ulixes. pñ autē a
 ūglio quātū uere nouo uiridis se subicit almis
 Sz in rēcō alit ē qz tā in pñti ē in pñto pñmā
 corripit et pducere inueniē qz h quosdā ibi est
 simplex consonāns et sic pñmā cor vñ ūgñ ticire
 pascentes a flumie reice capillas. qñtus enīz pes
 est pñleumaticus constans ex qtuor breuibz.
 f autē quosdā est duplex consonans. et sic pñ
 pōne vñ ūgñ Reice ne maculis obfustent uel
 lera pulx Alie ūo pñones cōpositē cū h uerbo
 iacio penitē pducit ut inijcō adijcō eijcō pij
 cō dēcō in quibus omībz i duplex cōsonans ē
 Iacio cas pñl cor i iacio uidē an i uocales
 Iacob interpretat subplantator qz in ortu nā
 centis frātē plantā apñchēdit ul' qz postea frēm
 arte decepit Itē iacob angelū et etiā esau uide
 nō māibz h orōibz vñ illud rñ. xlix Redemptor
 tuus fortis iacob. dicit glo. fortis iacob qui de
 di fortitudinez iacob luctandi cū angelo orōne
 ut aiūt. n. māibz. volebat. n. angelus q eū cū
 todiebat in pēgnacōne ad deūz. recedere. euicit
 autē orōe ut eū bñdiceret. et audiuir. si cū deo
 fortis in orōne es. pñromag cont' homīes qz et
 orōne cont' esau quez metuis pñaleb Hic no
 ta qz gñ tractans illud gen xxxij Cū iacob ad
 pñā rediret uir luctabat cū eo ad mane qui cū
 uideret qz supare eū nō posset tetigit neruū fe
 moris eius et statiz emarcuit Ita dīc in secunda
 omel secūde ptis ezechiel Is qui cētrat in lucta
 mine aliqñ supiore se. alñ nō eū cū q cōtendit
 inferiorez iuenit designat ergo angelus et iacob
 q cū eo contendit uniuscuiusqz pñfecti uiri et in
 cōtēplacōne positi animā. qz uidelicet anima
 cōtēplari deū nitiē uelud in quodā cērramine
 posita mō exupat. qz intelligendo et sciendo de
 mēcūscēptō lumine aliqñ degustat mō ūo succū
 bit qz et degustando itēz deficit qz ergo uinditur
 angelus qñ intellectu intimo apñchēdit deus
 Sz notand qz idēz victus angelus neruū femo
 ris iacob tetigit eūqz marcescere statiz fecit atqz
 ab eo tpe iacob claudicauit vno pede. qz scz ūi
 potens deus cū iam p dēsiū et intellectu cog
 noscīt omīes in nob uolūtātē carnis arefacit et
 qui pñe qz duobz pñobz initentes et deūz uidē

bamur querere et seculū tenere. post agnitionē suauitatis intime vnus in nobis pes sanus re manet atq; aliq; claudicat q; necesse ē ut debilitato amore seculi. solus in nob cōualeſcat amor dei. Si ergo tenemus angelū vno claudicamus pede q; dñi crescit in nob fortitudo amoris dei infirmatur pcul dubio fortitudo carnis

Iacobipeta pete. cōis gñis p̄t cor. q; petit et desia sancti iacobi et cōponit a iacob; et pero

Iacob; zebedei a patre cognominatus ē quez cū iohāne relinquens uerū patrem secuti sunt hñj sunt filij tonitruī qui ecā boanerges ex firmitate et magnitudine fidei sunt nominati. hic est filius zebedei frater iohis q; post ascensionē dñi ab hōde occisus ē et interpretat supplantator q; curā carnis supplantauit dño uocāte et ipām carnē hōde cruciante contēpsit Vnde iacobita nus a h et h et h iacobensis et h se hic dñs est iacobus maior sicut alter minor. p̄mo rōne uocōnis qm̄ p̄mus uocatus ē a xpo. scilicet dōne familiaritatis qm̄ maiorē familiaritatem uidet xpus hūisse cū isto q; cū alio q; viz ipm̄ ad se cetera sua admittebat. sicut fuit ad puelle resuscitacōnē. et ad gloriosā r̄figuracōm Tercio rōne passionis q; p̄mus inf̄ cētos ap̄los passus est si cut ergo d; maior alio ex eo q; p̄mus uocatus est ad ap̄latus grām ita p̄t dici maior ex eo q; p̄mus uocatus est ad er̄mitatis gloriā. **I**acob; alpheī ob distinctionē prioris iacobi cognomi natus est qui d; filius zebedei sicut iste filius al phei cognomen ergo ambo a patre sumpsērūt Iste est iacobus minor qui i euangelio frat dñi d; ambo p̄dicti iacobi ap̄li fuerūt et consobini xpi hic iacob; ut tactū ē dñs ē minor ad dñia iacobi zebedei. Licet enim iacobus zebedei natus sit p̄or. fuit tñ uocationē posterior. vnde et hec consuetudo in plis q; regionib; obſuat ut ille qui p̄or ingredit̄ maior uocet̄ et ille qui posterior minor licet sit p̄or aut etate maior aut sanctitate dignior dñs ecā ē frater dñi ex eo q; similib; sibi fuisse phibeē. adō. q; p̄i q; in eoz sp̄e fallerent̄ Appellatus ecā ē iacobus iustus p̄ meritū excellentissime sanctitatis Vñ egesip̄us ap̄loz vicinus hic inq̄t ex utero matris sue sanctus fuit vinū et siccā non bibit. carnes nunq; manducauit. ferrū in caput eius non ascendit. oleo nō ē vinctus. balneis nō est usus syndone. i. ueste linea semp̄ indutus Tocens in orōne genua flexerat ut callos in gemb; sicut in calcaneis uidet̄ habere hic solus inf̄ ap̄los p̄pter nimiam sanctitatem suā p̄mittebat̄ in sancta sanctorū int̄ re. p̄pter eius ecā sanctitatem p̄ ceteris ap̄lis iohoso limis ē ep̄us ordinatus. d; ecā q; p̄m̄is inter a p̄los missam celebrauit vide ecā in iohannes

Iactancius cie se ge. i. arrogancia. supbia. uanitas. et scribit̄ p̄ t h accipit sonū de c. fit enī; **I**actarius n̄j vid in iactura a iact. tñ additi a acto. A iacio iacis. ieci. iactum. iactu. u in o. fit iacto as ūbuz fre. a quo d; iactio as aliud fre Itē iactare ul iactitare ponit̄ p̄ gl̄ari laudare gl̄iando uanitate arrogare uel inaniter p̄ferre Inde iactans sū arrogans d; qui se uanitat et alioz institutis nō acquiescit h̄ p̄paz quā daz uia iustigē et sanctitatis inquirat Et compa cior simus vnde iactanter dñs me adūbiuz **X** Qui iacit hic iactat qui laudat sic quoq; iactat

Iactuarius in iactura uide **I**actura a iacio d; d; h iactura re .i. iactus iactura ecā d; dampnū. et p̄prie quod nauite patiunt̄ cū imminente et ingrauescente tempeſtate res suas in mare iaciūt scz panē vñū pānos et gñalir̄ quitq; hñt ne ipa nauis nimio ponde re rez submergat̄ vnde h iactarius qui frequē dampnū patitur. et p̄pe qui ita res suas iactat Et iactuarius a ū dāpnosus paciens ul̄ inferens dāpnū Inter dāpnū autē et iacturā est oriā q; iacturam scientes et ultro patimur dāpnū inſo lito et nobis nescientibus fit fm̄ papiam

Iaculator. toris. In iaculum uide **I**aculū li. a iacio d; d; h iaculū li. i. missile. eo q; iacitur ul̄ mittit̄ impetuoſe Vñ iaculor aris iaculū immittere et torquere Vñ h iaculor oris et h iaculatorius ria r̄iū. aliquid ioculato rie ul̄ qd̄ est aptū ad torquendū ul̄ qd̄ p̄tinet ad iaculandū **I**aculoz componit̄ cōiaculoz aris cū omib; s̄is compositis ē deponens Itē iaculū d; quoddaz retbe piscatoriū. s̄l̄r a iaciendo vñ iaculator qui iaculū iact ul̄ facit. et cor cu

Iaculus li mas ge. quidā sp̄ens uolantis a iaciendo dictus q; de arborib; se iacit sup̄ anima lia et ea p̄mit. vñ lucanus in ix. Et natrix uio lator aque. iaculioz uolucres

Ial. interpretat̄ uigilans seu. illuminans et ac ul. **I**alrus ri. p̄prium nomen cuiusdaz uiri cuius fili a dñs suscitauit ut habet̄ math. v. et interpretat̄ illuminans ul̄ illuminatio seu uigilie aut uigilan cius et p̄duat̄ p̄uult. vnde d; in aurora Oculi leui splendet. curatur nata iayri

Iam. adūbiū est tyris **I**ambeus in iabus est **I**ambus bi. quidam pel̄ constans ex breui et longa. et d; a iambos qd̄ ē ascende ul̄ ascensio q; cito r̄simus et ascendimus a breui ad longā uel d; a iambuzin quod ē terrahere ul̄ r̄phēn dere ul̄ uenēū q; inuentus fuit ad describendū uenēuz ire. et r̄phēnsiones et det̄cōnes. vnde Orac. Archilocu p̄o rabies armanit iambo. vñ iambeus ea cū. et iambicus ca cū. et ē bisylla bū iabus licet in p̄dco iū sit trisyllabū p̄ diereſi;

Iamin. i. dexta et componit̄ cū ben et d; ben **I**annies. acuiē in fi. et interpretat̄ ma **I**amin. rinus suz ubi est signū eius Cessit einz et defecte signū eius corā signis moysi vñ et dixerūt ma xi. hic digitus dei est.

Ianiculū cū templū Jani et d; a Janus Jani culuz ecā d; oppiduz ytalie. et hic ianiculus. mons apud romā q; ibi olim colebatur Janus.

Ianitor a ianua dicit̄ hic ianitor toris qui et ianuatoz dicitur. scilicet qui obseruat Iamiam.

Ianitrix tris. q; obſuat ianuaz. et ianitricēs dñr uxores dñoz fratrū. quasi eandēz ianuā re nentes. ul̄ p̄ eundēz ianuam iter hñtes. et dicitur a ianua ul̄ a ianitor .p̄ formacōnez. mutaro or. in rix ut ianitor trix et cor. in ḡto aī p̄d p̄n̄l.

Iantaculū. a iantro tas d; h iantaculū li cibis quo soluit̄ ieiuniū aī p̄ndiū. vñ iantaculo las et in deponenti gñe iantaculoz aris idē q; iāto tas Et scias q; quidaz corrupte solent p̄ferre h uocabula p̄ e in p̄ma syll̄a scz iento tas et ientra

Iantro. a iano. deo cūlo lās. et ientaculuz li. p̄ncipioz d; iantro tas tani. et in deponenti gñe iantor aris. i. cōmede ante p̄ndiuz h̄ hug. Pap ecā dicit iantare desinare d; uulgo Janro et gus

to ante pndiū. vñ quidā. Iamamus mane cena

Ianua. a ianus dr h̄ ia. Ihnus uespere facto. nua e ppe p̄m̄us ingressus qz ianus ē deus p̄nc̄ pioz cui antiqui om̄ez introitū et exitū sacri ficauerūt. vel ianua hostiū pforatū. quale uide mus in cellarijs p qd̄ uideri p̄t̄ intus et extra sicut ianus uidet añ et retro fores sunt q̄ extra uoluūt et ap̄iunt. value que intus ap̄iuntur et uoluūt Et sunt duplices et replicabiles qz in se replicant cū ap̄iunt̄ Et dñr sic a uelando qz se uelent vel q̄i uolue qz cū ap̄iūt cū difficultate uoluūt ul̄ qz in se reuoluūt. porta ppe est ciui tatis Cū eniz antiqui ciuitatē aliq̄ uolebant edi ficare. in circuitu ducebant aratū et locū muro r̄i sulco designabant Cuz ergo ueniebant ad lo cū ubi porta debebat ē. suspendebant aratū ne tangeret terrā. et portabant. ab illa portatione aratri. locus ille dictus ē porta. et h̄ ppe ciui tatis. Potest etiā in alijs dici porta. ab exptaci one et mptacōne rez. p̄ eaz facta. Positiū uel positiū ul̄ positis ul̄ posita latēs in. s̄s̄s̄ in pre posteriori ul̄ qui respicit occidentē. Antica hostiū ab anteriori. uel qd̄ respicit orientē. Hostiūz dr gñaliter ubi cūqz sit. siue sint ualue siue fores si ue aliqd̄ aliud. S̄l̄r et aditus dr gñalit̄ hostiūz. differūt tñ. qz aditus ē quo admittimur. hostiū quo excludimur. vsus tñ hanc p̄p̄tatem corū p̄t̄. Itē a ianua porta. dicta est quedā ciuitas potens nobil̄ pulchra et diues. iuxta mare sita. Et est q̄i introitus et porta lombardie. tuscie p̄ uindie. Huius ciuitatis oriundus fuit compilator p̄ntis libelli qui dr p̄sodia ul̄ catholicon. Conpi latoz siquidē istius opis dñs. ē frater iohānes iamensis de balbis de ordine fratū predicatorū modicus Qui etiā compilauit aliū libellū in the ologia. qui dr dyalogus de q̄m̄bz anime ad spi ritū. Qui etiā composuit quoddā opus pascale. ubi scz de facili regit̄ pascha. S̄z h̄ opus pascale composuit anteq̄ ordinez intraret Et a ianna dr h̄ et h̄ ianuen̄ et h̄ se. patriū. et ianuinus a ū

Ianuarius. a ianua dr hic ianu. possessiū. arius rij. qz ianua est et introitus anni vel dr a iano qz ianuarius ē p̄ncipiū āni. sicut ianus est p̄ncipiūz om̄iūz opm̄ et inde ianuarius ria riū. h̄ alio nom̄e ionomus dr qz diūz mensiū sit p̄r annuator. uide in ianitor. Ianuen̄. in ianua annus qz iam designat tēpus p̄ns. exponit̄ et qz statiz est cū quadā uelocitate sequit̄. Inde iō deriuat̄ h̄ ianus n̄ p̄pter uelocitatē uidendi añ et retro. cū sit bifrons et est ianus p̄ncipioz om̄iūz deus Et dr bifrons. i. h̄re duas frontes. scz añ et retro Et h̄ ianus dr mūdus ul̄ celū qd̄ h̄z duas facies. i. duas portas. scz orientē. et occidentē. ul̄ cancrū et capcorniū. h̄ cū ianus dr quadrifrons. h̄ referē ad q̄tuor mūdi p̄tes uel

Iaphet interpretat̄ latinit̄do. elementa ul̄ tpa Ex eo eniz p̄l̄us genciū natus est Et qz lata est ex gentibus multitudo credendum. ab illa lantu dine Iaphet dictus est. uide in gentilis.

Ias. uiride dr. Iaspis idis. se ge. quedā gen̄ ma p̄ncosa est et uiridis. ias eniz uiride. p̄nap̄s̄z gen̄a dr et ex eis componit̄ iaspis et cor̄ p̄l̄r gñ

Ibex ibicis. se ge. genus est quadrupedis scz caprea. que alio nomine dr dorcas et dñr ibices q̄i auicco. qz instar auū ardua et ex celsa teneant. et in sublimitate inhabitent ita ut

de sublimitate vix h̄l̄anis obtutibus cerni p̄nt hee. si qñ adūstratē animalū ul̄ hominū p̄sen serint de culm̄mibus saxoz altissimis sese p̄cipi rantes. suisqz cornibus illesas suscipiūt. sm̄ pap Et dedinat̄ hec ibex huius ibicis et c̄ra p̄l̄r hee ibices h̄az ibicū et c̄. et cor̄ bi Job. xxxix. nūq̄t nosti tempus ptus ibicū in petris. Xv. Cornua fert ibex Job testis et ibicis inde De hoc supra dixi in secunda pte ubi dixi de accentu nōinuz

Ibi adūbiū loci. componit̄. r̄. desinendū in r cū in et dr inibi. i. in eodez loco et cum idem et dicitur ibidem. i. in eodem loco. et acuit p̄nl̄. duo eniz. i. conglutinant̄ in vnā longāz Itē con ponit̄ cū alijs et dr alibi. i. in alio loco et cū inter et dr interibi. i. interim infia in illo loco

Ibidem. In idem uide. et corripit primam. bis se ge. ḡcō ibis uel ibidis. est ciconia scz a ius immūda que nūq̄ p̄cit se ad uolandum nisi pus potet aquam. qz rostr̄o posteriora purgat. et qz auis est immūda ideo ouid uocauit ibidem ad ūsariū suū. et corruales. q̄ cū uxore sua mecha baē. Et libz quē in eū scripsit sic intitulauit O uidiū in ibin. i. contra ibin vñ sic dicit. Ibicis interea tu quoqz nomen habe.

Ibix ibicis se ge. auis aquatica est. serpentibz inimica ut dicit glo. sup̄ illud. ysa. xxxiii. possi debūt eā onocroculus et ericius et ibex. It̄ p̄s̄d xij et h̄ Ibices aues meridiana plaga uocat que uili fluentia inhabitant Xv Ibex ibicis auis est. nili qz fluentis Et sic p̄ducit p̄nl̄ gñ. h̄ Ibex ibicis ut dixi p̄ ex. corripit p̄nl̄ gñ.

Ibo ibis. futuruz de eo is. producit p̄mam.

Icarus cari fuit filius dēdali unde icarius ria riū. et hinc mare dictū est icarinz. in quo submersus est. et hec icaria rie. Insula iuxta quā submersus fuit. Icio icis. uide in ico icis.

Iciofagus. ab icus et fagin qd̄ est comedē cō ponit̄ iciofagus ga gū. i. pisces comedens. vñ iciofagi. quidā p̄l̄i qz uenando in mari ualeant

Icus icoj qd̄a piscis est et piscibz tñ alant̄ Ico icis icisti icre icū. i. pcutere vñ ictus ta. ti. i. p̄cussus vñ homerus. It̄a petit celū. terris citharea relictis. Numeri. xxxv. Ictus obcubuit. Et h̄ ictio. i. p̄cussio Et h̄ ictus tus. tui. Et icto. as. fre. quod frequēcius inuenit̄. Ictuo as. in eod̄ sensu scz frequēter pcutere Et hinc f̄ quosdā cō ponit̄ abicio. deicio subicio et huiusmodi cū p ferit̄ p vnū j. qd̄ esse non p̄t qz p̄teritū et sup̄ istoz nō p̄nt compōnem recipere ab ico. deberet eniz esse abici deici subici. et nō abica subici de ieci p̄ritū. licet h̄ quosdā Ico cor̄ p̄nl̄ in p̄nti et in p̄firo eaz p̄ducit. tñ h̄ alios in p̄nti eā p̄duc̄ S̄z p̄dicta composita semp̄ cor̄ eā in p̄nti Vnde Lucretius. Ex incorporeis ap̄ellit et ic̄ It̄a dicit huḡ. Alij nō dicūt. auz quibz ego. qz ico icis ic̄ tā p̄nl̄ longa q̄ breui. facit sup̄ ictuz h̄ non est in usu nisi p̄ncipiūz p̄nti t̄pis ictus Et scias qz inuenitur ico ics. et icio ics. Vnde p̄stianus in ix. libro. Inuenitur simplex icio icis

Iconia iconie. In icon est.

Icon conis exponit̄ in q̄rta pte in c de tropis

Iconomus ul̄ economus penl̄ cor̄ est cam pe cunie q̄ fruguz et om̄iūz que possident̄ dispensa tor vñ p̄conomicus xenofontis. liber pulcher ē qui nō gubina cōnez uille h̄ dispensa cōnez uniūse domus tulio interpretatē signat vid̄ etiā in econo

Ictuo. ictuas. In icto ictus est. **I**ctus icta ictus. In icto ictus est.

Idalus idalis quedā silua in. dipro Insula in qua colitur venus. Vñ ipa venus et quedā terra adiacens dca ē idalia ul' idalis yda lis uel idalidis Et hinc idalius lia lium.

Ideus .i. ideo ppter ea et uidet' esse simplex. dca ideo. pñl' acuta exemplar uel forma Et dī ab idos quod est forma Et inde h' et h' ideo. et hoc ideale. .i. formalis ymaginarius.

Idem componit' ex is et demuz qī isdemuz h' est itē is. eius feminuz est eadez. neutz idem. .i. cor' qui in masculino pō xū sicutz currat idem pducit masculus ideoz. Et geminat' compō in neu tro. dicimus enim idemidēz. .i. ideoz et ideoz Cuius obliqui casus deficiunt Et nō tam masculini q' neutri ex duobz est corruptis neq' tam act' tam mas q' fe. mutat' enīz m in n añ d cā euphonie ut eundēz eandēz qd in alijs q'q' compositis fieri solet ppter eandēz consonantē ut quendā qndaz quoydaz quoydā Que tñ pñt et p adieccōnem h're extremā sillaz Ceteri uo casus sup'dictoz p nominuz. hoc est eadez eiusdēz eidez eodez eedem eisdēz ealdez eosdēz. ex integro et corrupto inue niunt'. Itaq' regula exigit p duas ij uel p e et i. tā nrm plem masculinuz q' dños et abltōs dñuz gñuz plures scribi i ijdez ul' eidez et eisdēz ul' iij dez Solent etiā auctores p sinerisim. vnam j. ponere p duabz. ut patani p patanij Iuuenal' in iij Antonij gladios potuit contēpnere si sic. p antonij sicut dicit pñt in xij libro ubi agit de figura pnomis vide etia in is ea id et in. iij. pte. ubi agitur de sin secunde declinacionis dentidem. In idem exponitur.

Idest. supra exponitur in hoc est.

Ida dīdē pñl' cor'. nomen est salomonis Et interpretat' dilectus dñi ppter deū vel amabilis dñō. ppter dñm vide etiam in ecclesiastes.

Idin. Interpretatur uidere.

Idioma atis. ge. neu. dr ab idos qd est pñm et hemū q' est smō. ul' modulacio Inde idioma pperas loquēdi in qualiz lingua. quor enīz sunt lingue tot sunt et idiomata unusquisq' enī idiōa te suo loquit' et pō pñl' i nō s' in gō cā cor'

Idiopare. ab idios et patos q' ē passio cōpōi ē idiopare patos gca declina. et h' idiopatōa cie ppa passio q' aliūde nō infert'. h' infert' nāscit'

Idios grece. latine dicitur pñm.

Idiota ab idus et iora q' ē quedā fra compo nit' idiota re cōis ge. .i. illratus qī diuisus a lris .i. indoctus et insipiens. vel componit' ab idus et ore quod ē auris Inde idiota qī diuisus ab aure q' quod audit. nō intelligit ul' idiota dī ab idos quod ē pñū et ethis qd est mos Qui pñū morem sue terre ignorat. Et produat pñl'.

Iditbū. Interpretat' cōsiliens eos. ul' saliens q' qdā humo inhēntes et ea q' in imo sunt cogitā tes et in rebus cōsiliētibz spem ponentes cōsiliuit canendo iste qui uocat' cōsiliens. et acuit' in fine

Idolatria. idolū cōponit' cū latria et dī h' et h' idolatra re. .i. cultor idolorū .f. qui culturaz quā dīz inpendere suo creatori. inpendit idolo Vnde hec idolatria trie. .i. cultura ydolorū scz quā idola tra idolo inpendit Et cor' idolat' pñl' naturaliter

Idolus dolij. dī locus ubi idolatre uenerantur et colūt idoluz h' pap. vñ j ad cor' viij. In idolio

Idolothicū. ci. componitur ab idolothicū. i. sacrificiū. i. idoluz et theos qī ydolo deificati. .i. sacrificati. .i. illud quod ydolo consecrat' et offertur. Et h' cōpō nē pñl' debet cor' quā qdā consueuerunt producē h' hūc s' pñt dīdē q' est simplex et diuāt ab ido lū et sic pñl' pducit sic huiusmodi nōia a nōibz dñuata vñ quidā. Est locus idolū qd ibi dat' ido lothici. .i. cor' viij c. idolithicuz manducat.

Idolū ab idos qd est forma dr h' idolū li. .i. si mulacū. qd hūana effigie factū et consecratū ē

Idoneus ab idos qd est forma dī idoneus a uz .i. irreprensibil'. aptus. utilis. conueniens. qī cō formis cūlibz. qd autē dr idoneus qī in se du plex hūis dñi. ethimologia est et compatur p suppleccōnez. idoneus. magis idoneus issimus vñ h' idoneitas ratis cōuenientia. aptitudo. utilitas.

Idro. ab idro grece. latine dicitur aqua. dos gce. latine dī forma vñ ideo esse formal' dra dre ul' idrus dri. In excedra exponitur

Idria drie quoddā uas aquatile et dr ab idoz uel idro quod est aqua.

Idrius drij. aquarius et dicitur ab idro aqua dro. in idoz exponitur **I**drofaba. be. ydro componitur cū fabos. quod greci tumorem uel meatū dñt Et dr h' idrofaba be. .i. aque meatus hunc morbū latini ab aque meatu. limphaticū uocant. Et fit ex canis rabidi. morsu. ul' ex eius spuma. quam si homo ul' bestia tetigerit. aut de mēcia repletur. aut in rabiem uertitur.

Idromalū li pñl' pō. quod fit ex aqua et ma is macianis Et componitur ab ydro. et maluz.

Idromancia idro cōponit' cū mante uel man cia qd est dinacio. Et dr h' idromancia cie. dina cio que fit in aqua. Est enim ppe idromancia. in aque inspectione vmbras demonuz euocare et ymagines ul' ludificacōnes eoz uidere et ab eis ibi aliqua audire ubi adhibito sanguine etiā in fans phibeť suscitari. quod genus dinacōnis a parsis fertur illatū. Vñ idromancius da cū uel idromanticus ca cum. qui talem artem exercet

Idromanticus ca cū. pñl' cor'. In idromancia idromellū li est aqua mellita qd exponit' constat ex aqua cōcta et melle Et cōponitur ab idor aqua et mel Idēz et medo dicitur. si mulsuz quod fit ex aqua cruda et melle.

Idropicus In idropis exponitur.

Idropis. Idro componit' cū peste quod grece hūor dī Et dr h' idropis idropisis ul' idrops y dropis. .i. aquosus hūor Est enim hūor succura neus cū inflacōne et anhelitu fetido et inde idr picus ca cū. pñl' cor'. qui talez infirmitatē patit' et h' idropis idēz qd idropis et cor' pñl' idropis

Idumea ee quedam regio Vnde idumeus. ea. enī pñl' acuta. Et interpretatur idumea rufa uel rubea. seu terrena aut sanguinea.

Idius iduū idubus. fe ge. plis nūj. .i. diuisio. quarte dedi. Vnde quidā dies mensis dictus est idus qī diuisio. q' tūc diuidebantur a nūdinis que durabant a nonis usq' ad idus. uel q' tunc diuiditur mensis. Non q' in idibus sit medietas cuiuslibz mensis s' q' in idibus ē diuisio mensis qñtū ad appellacōnez diez Ab idibus enīz. men sis non computat'. nisi p k'as sequentis mensis vel dr ille dies idus. qñ edus ab etendo q' h' di es apud ueteres epulaz esset Et ab idus diuāt

Iecrut il' iecre q' iduo ad aui are. .i. diuidere

Item dicitur de iado cis Et pducit penultimam
 Eonias interpretatur paratio domini et at
 Ecor oris. i. epar siue ficatum et penul
 dicitur iecor q̄i iapir. q̄ ignis ibi iacet et ibi
 habeat sedem qui in cerebri subuolat inde ad oculos
 et cetera membra diffunditur et calore suo sic
 cū ex cibo tractum uertit in sanguinem Et nota
 q̄ antiq̄ dicebant h̄ ieciner uel iecinus iecinonis
 pro quo dicimus h̄ iecur ris. Et consistit in iecore
 concupiscentia. sicut enim corde sapimus ita iecore
 amamus. et cor penl in ḡto et etiam in n̄to
 Vnde Splen ridere facit cogit amare iecor Vide
Ieiunium iij dicit q̄dam in Cor cordis
 intestinum tenue semper et uacuum Vnde dicit
 hoc ieiunium q̄ sui media viscera uacua et exi
 nanita existunt Et est ieiunium p̄monia uitae
 et abstinentia ciborum a ieiunium deriuatur ieiuno
 .is. aui. are. atum. i. a cibis abstinere Et est neuri
 cum omnibus suis compositis Et ut dicit ieroni
 mus sup̄ marcē medicina cuiuslibet uolens ad
 bibenda est ei. non sanat oculum q̄ calcaneū ie
 iunio passiones corporis oratione sanantur pestes
 mentis. Et amb̄ dicit in exameron. Ieiuni homi
 nis sputum si serpentis gustauerit moritur. Vides
 quanta sit vis ieiunij. ut ex spurto suo homo ter
 reum serpentem interficiat et merito spirituale
 Quando autem ieiunia q̄tuor temporū anni agā
 tur hijs v̄sibus habetur v̄le crux luna cinis
 crismata dia Quod des uota pia q̄tra sequens
 feria Dic nota q̄ q̄dragesimale ieiunium arcus
 obseruatur q̄ alia ieiunia q̄ in eo xpm̄ s̄ mo
 dum nostrū imitatur Et ideo. q̄uis esus casei et
 ouor sit in q̄dragesima generalit̄ interdictus tñ
 in alijs ieiunijs apud diuinos est diuisus abstinē
 tie modus et consuetudo quē quisq̄ seruare debet
 s̄m morem eorū inter quos conuiscatur. Vnde dicit
 ieronimus de ieiunijs loquens. vnaqueq̄ puina
 a habundet in suo sensu Vnde in humi. modi ie
 ieiunij. oua et lactinia possunt comedi s̄ mo
 rem et consuetudinem generalem pate Item vigi
 lie om̄i ap̄lorum ieiunari debent. exceptis tribus
 scilicet philippi et iacobi et iohannis euangeliste
 quoniam illorum festiuitas est infra solemnitatem
 paschalem. Istius autem infra natale dñi celebra
 tur sicut dicitur in q̄dam decretali. vnde patet q̄
 in uigilia bñ mathie debet ieiunari Item scias
 q̄ ieiunium exaltationis ex instinctu spiritus sc̄i
 pcedit qui est spiritus libertatis et ideo h̄ ieiuni
 um sub precepto cadere non debet Ieiunia uero
 q̄ precepto ecclesie instituitur sunt magis ieiuni
 a afflictionis. que non cōueniūt in diebus lencie
 ppter qd̄ non est ieiunium ab ecclesia institutū
 in toto paschali tempore siue in quinq̄gesima nec
 etiam in diebus dominicis. q̄bus si q̄s ieiunaret
 contra consuetudinem ppli xp̄iani faceret que ut
 auḡ dicit est pro lege habenda. Vel etiam ex ali
 quo errore sicut manichei ieiunant. q̄i necessari
 um tale ieiūiū arbitantes. nō esset a p̄co immunis
 q̄uis ipm̄ ieiunium s̄ se cōsideratum omni tem
 pore sit laudabile. s̄ q̄ ieronimus dicit ad lucii
 utinā. oī tpe ieiunare possimus. uide in q̄dragesimā
Ignis euntis De eo Is̄. Ibam. Et formatur ab
 ibam. bam muratur in ens Et habet in obliq̄s
 en. p̄ ie. vide in eo. is
Itepte interpretat̄ agiens uel aptus
 Ieroboam interpretatur superius diuicias uel

cā ppli et ut diuisio ppli siue discernens pplm̄
 q̄ in regno eius diuisus fuit pplus israhel. et s̄
 esse interpretat̄. c̄sus a regno stirpis dauid
 in sole sacrificiū uel incensum. l̄ incēdens siue in
 elus habice. cōdium et fuit pater dauid
 grece sother. latine salutaris. siue saluator interp
 rat̄. q̄ cūctis gentibus saluifer uenit. et scribit̄
 hoc nomen tribus litteris cū titulo. ad designan
 dum a misterium trinitatis sic iesus Errant autē
 scriptores qui p̄ ista figura. que ex utraq̄ pre
 deuatur equaliter scribit̄ ibi h̄ que ē nota latine
 aspirationis. Non enim est ibi aspiratio. Et uide
 istud nomen ihesus impositum est ab angelo.
 et habet tres terminaciones scilicet in n̄to in sus in
 accō in sum. in reliquis in v. scilicet in ḡto. d̄to.
 v̄to. abltō. scilicet ihū. q̄ non inuenies in aliquo
 noīe quarte dēdi Et forte habuit tres tñ termini
 naciones. ad notandum q̄ in xpo tres sunt sub
 stantie. scilicet diuitas. aīa. et caro. et cū uerus
 deus et homo. uide in iuda
Ignarus. ra. rum. cōponitur ab in et natus
 ul̄ cōponitur ab in et naris Inde ignarus
 inscius rudis et q̄ ignorat et q̄ ignorat̄ sic appel
 lat̄ et dicit̄ ignarus. p̄prie q̄ oblitus est et p̄didit
 memoriam. q̄i sine naribus offecisse veteres sc̄is
 se dicebant Et hic ignoro. as Et nota q̄. g. q̄nq̄
 apponitur huic nōi natus p̄ protestm̄ et in om̄i
 bus ab eo deriuatis Quidam tamen dicit̄ q̄ sit
 ibi naturaliter. s̄ h̄ in cōpōsitione. n. non tñsit
 in g. s̄ subtrahitur et p̄d̄ penl vnde quidam
 Pandit et ignaris questio circa frequens
Ignauus ex. in. et nauus. a. vm. penl p̄d̄
 cōponit inefficax piger insipiens stultus Et cōp
 .t̄ vñ ignaue ul̄ ignauiter ignauus me adhibi
 et h̄ ignauia. uie. i. pigra tarditas stulticia. et ē
 corporis. q̄ autem dicitur ignauus q̄i igne aī
 uacius. et homologia est. Et nota q̄ huic nōi na
 uus quandoq̄ apponitur. g. per p̄thesis ut gna
 uus et in omnibus suis diuatis q̄ tamē g. dicit̄
 esse quidam de integritate diccionis Et s̄ hoc in
 cōpōsitione n. non mutatur in g. s̄ subtrahitur
Ignearius ab igne dicitur ignearius. ria. rium
 .i. ignē cōtinens vñ dicit̄ h̄ ignearii. .i. focariū
Igneolus in igneus exponitur
Ignesco. cis inchoa ab igneo. es potest etiam
 igneus ab igne. d̄. diq̄ ignisco. cis ab ignio. is
 dicitur igneus. nea. neum. .i. ad ignem p̄tinens
 vel de igne existens ul̄ resplendens. ul̄ ardens. et
 igneolus. la. lum. penl cor Prudēcius in lib̄ hym
Ignicremus. n̄. nox vigor igneolus non ruit
 .i. uni. penl cor. .i. igne crematus ul̄ igne crem. is
Ignibulum. li. .i. thuribulū et dicit̄ ab igne
 igniculus. culi diuini p̄uis ignis et cor penl
Ignio is. iui. itum. dicitur Et est ignire inflam
 mare calefacere Vnde ignitus. ra. tum. inflama
 tus ul̄ ardens Et tñc est nomen ab igne Item
 ab igne deriuat̄ igneo. es. .i. inflammare calere
 vnde ignesco. cis. inchoa Ignio cōponitur adig
 nio. is. .i. inflammare Ignio actiū est cū om̄ibus
 suis cōpositis et ab ignio ignisco. cis. inchoa
Ignis a gigno et in cōponitur h̄ ignis q̄i nō
 gignens q̄ nichil ex eo gigni possit h̄ cōsumit
 cūcta q̄ rapit Et est p̄prie ignis ip̄a flamma q̄ au
 tem fouet ignem focus est Et facit ablatiuus sin
 igne ul̄ igni. et acc̄s plis ignes ul̄ ignis. et sunt
 tres species ignis. scilicet lux flamma carbo Et

scias q ignis in sua spera non lucet. q sic rege
res corpora celestia vide et in elementu et terra

Ignisco in ignio. is vide
gniuomus. a. iun. penl cor. i. igne vomens
ab ignis et uomo. is componitur

Ignobilis nobilis componitur cu in et dicitur
h. et h. ignobilis. et h. le. q non nobilis q fere
no cognoscitur. cuius et genus et nomen ignora
tur Et comparatur unde ignobiliter. lius.issime
adibium Et h ignobilitas. ratis

Ignominia. Nome componit cu in et dicitur h
ignominia. nie. i. infamia. q contra nomen. h ig
nominia imponitur potestate alicuius sed infam
ia fit multoz cōfidente sermone. unde igno
miniosus. fa. sum. infamis vituperator unde ig
nominiose adubium. et h ignominiositas ratis
h bug. inuenitur etiā ignominium. unde dicit
pap Ignomium dictum qd designat habere no
men. is. q in aliquo crimine deprehenditur q sine

Ignoro ab ignarus dicitur ignoro. h omine
ras. aui. et scias q ignoramus ea quoz noticiā
habuimus h oblii sumus. vl q scire deberemus
h quodam uicio pigricie nescimus Ea uero nesc
imus q nūquam sciuius. unde ignoranter et
h ignorancia de h bug Job xix. si ignorau me
cum erit ignorancia mea. Vide in erro. ras. Dic
nota q ignorancia differt a nesciencia. q nesci
encia dicit simplicem scire negacōne vn cuiusq
de est aliqrum rez sciencia potest dici nescire illa
h quem modum dyabolus in angelum nescien
ciam ponit vj c ecclesiastice ierarchie. Ignorantia
uero importat scientie priuationem dum scilz ali
cui de est sciencia eoz q aptus natus est scire
hoz autem qdam aliquis scire tenetur. scz illa si
ne quoz sciencia non potest debitum actum rec
te exercere unde omnes tenentur scire cōmuniter
ea que sunt fidei et vniuersalia iuris pcepta. singuli
autē ea que ad eorum statū vl officium spectant
Vnusquisq enim tenetur scire ea que ad suū offi
ciū spectant. Quedam uero sunt que et si aliquis
est natus scire. non tñ ea scire tenetur. sic et the
oremata geometrie. et cōtingencia pticularia. nisi
in casu. Manifestum est autem q quicumq negli
git habere vl facere id quod tenetur habere uel
facere peccat peccato omissionis. **V**nde. ppter
negligenciam ignorancia eoz que qs scire tenet
est pctm. nō autē imputatur hōi ad negligenciā
si nesciat ea q scire nō potest. Vnde hoz ignorā
cia inuincibilis dicit q scilicet studio supari nō
potest. Et ppter hoc talis ignorancia cum non
sit uolūtaria eo q non est in potestate nrā. eā
repellere nō est pctm. Ex quo patet. q nulla ig
norancia inuincibilis est pctm. Ignorancia uinc
ibilis est pctm si nescit eoz q quis scire tenetur
nō aut eoz q quis scire nō tenetur vide in scien
cia et in infernus. Et scias q aug ad ualentinū
dicit. licz quius sit peccare scienter q nescient nō
ido tñ fugiendū est ad ignorancie tenebō ut in
eis qsq excusacōnem reqrat. Aliud enim est nesc
scire aliud scire noluisse q in eis q scire uoluerit
ipa ignorancia pctm est. Hoc aut uex est si sit
eoz q quis scire tenet alias non. q habere eā
uolūtatem non sciendi geometriam pctm non
est ei q eā nō phtetur p officiū magistri. Et sub
dit aug. In eis uero q non potuerūt pena pecca
ti Ignorancia uero q non est eorum que scire uo

lūt. h qui tñ simpliciter nesciūt scilicet nō reu
entes ul pponentes scire. nullum sic excusat ut
eterno igne non ardeat h fortasse ut minus ar
deat Nam sicut dicit aples pma ad cor xiiij Ig
norans ignorabitur. i. a deo rephabitur. et in
tellige de ignorancia eoz q quis scire tenetur
siue eoz q ptinent ad fidē ututē et bonos mo
res. uide in cōsciencia

Ignosco. cis. ignoui. tum. i. remittere indulge
re et est in puatium. Nam illd ignoscimus q
amplius noscere nolumus Et potest cōponi. ex
in. et nosco. Et sic mutatur n. in. g et facit pti
pium futuri ignoturus Inueniē et ignosciturus

Ilas fluuius asie et. ila. ul ilas armiger ul a
masius herculis qui fuit raptus a nimphis cum
exhauriret aquam de quodā fonte

Ile. ilis. fe ge interpretatur filius et est dicta sic
primordialis materia q qdam uocauerunt fil
uam. qdam possibilitatē quidā inter aliqd et
nichil. qdam inter aliqd et nullam substantiam
qdam receptaculū oim formaz. quidā corpus
incorporeum et aliis ad huc nōibus phi eam
uocauerunt. Si queras utrum ile sit aliqd uel
nichil non h cōcedimus. h est inter aliqd et ni
chil. de h dicit calcidius super platone. sic nichil
videndo videmus tenebras. et nichil audiendo
audimus silentium. sic nichil intelligendo intelli
gimus ile. Vnde aug. Cum aliqd informe cōcipi
o. prius nichil intelligo q intelligam. Et ab ile
dictus est ileus qdam gigas ppter cōfusione
et magnitudinē eloz. et ac in fine ile ilis

Ile. ab ilos qd est obuoluere dicitur h ile. ilis
terde dedi. et in fin. et in pti. et dicitur ilia. ab
ilios q ibi nos obuoluimus. unde h qdam cō
ponitur exilis q extra ilia. lucamus in iij. alli
cat et medium cōpressis ilibus artat. et scribit

Ilex. cis. fe ge. est qdam arbor qlan. **I**p unū. l.
dicitur et dicitur ilex q i elix. ab eligendo siue eli
go. is q huius arboris fructum pmū. hoies elige
rūt sibi. et scribit p unū. l. et pduē tñ pmā. vñ
in aurora dicit. tres iuuenes uidit stans sub ilice

Ilia. ilium. ilibus. uide in ile. ilis. **I**māmbre
liacus. penl cor uide in ilios. et in ilius

Iliades in ilius vid licet penl cor ire licet ex
plero enim officio suo sacerdos dicebat licet q
ire licet. magis aut corruptum est postmodū. et
dictum est illico. i. cōtinuo. adubium tps. ut di
cit alexāder neq. Et sic scribitur p unū. l. pduē
tñ pmā vñ in grecismo dicitur. Conclito cōfesti

Iliccus. cea. ceū. **I**mox protinus illico statim
i. de ilice existens vl ad ilicem ptinens. Et dicit

Ilico adubium tps **I**lab ilex. icis et cor ce
et pap. ilico. i. cōtinuo subito stat iterato. uide
lion in ilius uide **I**m ilicet

Ilios gce latine obuoluere dicitur. unde ilios
ul ilion obuolucio et dolor intestinor. q intesti
na sepe p dolore inuoluūtur. Et hic iliacus. a. tñ
q talen infirmitatē patit. hij et turminosi dicit

Ilius. ilus. fuit. **I**tur ob intestinoz tormenta
quidā rex troianus. unde troia dicta est ilium
Et nota q troia est regio asie. iliiū uero ciuitas
troie. Quādoq tñ troia accipitur p illa ciuitate
Et tñc ilium accipitur p quodā eminentissima
turri illius ciuitatis. Et inueniē h ilion mēdi.
et h ilium. lii. et h ilios. ilioy. Et hic potest dici
h ilius. ilij. unde h. et h. iliois. et h se. et iliacus

ca. cū. i. troianus. Et. h. iliades. de. troianus. unde
subtrahit de silia dī. ilias. adis. femina troiana
I lacrimor. ex in. et la. pel. gti cor
nimor cōponit illacrimor anis. et est illacrimari
intus lacrimari. uel cōdolere. Et est deponens licet.
antiq̃tus. inueniat in neutro genere vñ. boet. in
secundo de consolacione. Alius prole letatus. filij
filie ue delictis. mestus illacrimat

I laudabilis In laudabilis uide.

I laudatus In laudatus exponitur

I Illecebra. ab illico. as. dicitur. h. illecebra. bre
.i. carnal delectatio q̃ hominem illicit licet et
p̃ alia delectacōne inueniunt et inde illecebrus
sa sum. .i. delectabilis illecebris plenus Et cōpar
unde h. illecebrofiras tatis Itē ab illeceb illeceb
as. .i. illecebris attrahere seducere illicere Et corri
pit q̃ naturaliter

I Illecto as frequenter illicere ab illicio xi etum
Illectus ab illico. is xi etū dī illectus a u. .i. il
laq̃tus seductus in licō pōitus Iaco. caplo bmo
abstractus et illectus

I Illepidus a u suauis insipidus ab in et lepidus
Illex ab illico. as. dicitur illex as. qui. aliqd̃ di
cit ad fraudem qd̃ et absolute p̃ fraudolento di
cit et deceptus. unde plantus. Esca est meretx
q̃ et deceptus. unde plantus. Esca est meretx

I Illeptus. ca. tū. .i. intractus ab I pectus illex
in et libatus I liberal ab in et liberal cōponit
h. et h. illiberalis. et h. illiberale. .i. non liberalis

I Illico. as illexi. etū ab in et lico. as et est illi
cere illaqueare in fraudem ducere. Et cor. li

I Illicitus. ca. tum. .i. non licitus ab in et licitus
Illico dis illisi illisum illidere. .i. intus uel ualde
ledere ab in et ledo dis vñ illesus a um. .i. intus
uel ualde lesus Et producit li ubiq̃.

I Illiria fe ge regio est iuxta mare adriaticum.
vñ illins rōis et illiricus ca cū pñl cor unde ad
Ro c xv. usq̃ ad illiricū Et illinis dr̃ idem q̃ illi
ria et h. illirica et quedā herba q̃ in illiria abun
I illiricus In illiria exponitur. I dat.

I Illisus sa sum In illido illidis uide.

I Illitteratus ca tum In litteratus exponitur.

I Illo adubiū loci et acuitur in fine mathei ij
I llotus ca tū. I timuit illo ire. .i. ad illū locū
pñl p̃d. .i. nō lotus in mūdus et cōponitur ab

I Illumino as aui in lumino uide I in et lotus
I lunis ab in et luna componit h. et h. illunis
et h. illune sine luna uel obscurus et p̃ducit pñl

I Illustris ab illustro as qd̃ componitur ab in
et lustro as dr̃ h. et hec illustris et h. tre. .i. preda
tus. nobilis. qui ualde illustratur.

I Illuies ei fe ge dr̃ squalor uel imūdiā mor
bus uel sordes Et dr̃ ab illuo is qd̃ est maculare
quia deturpat et maculat rem in qua est deuto
xxviij. super illuie secunday. .i. sup illuuiosis et
putredinis secundis ut fiat endiadis.

I Ilius In ilius uide

I Imaginor anis. ab ymagine dr̃ Et ē ymagna
ri abntem rem p̃cipere. uel ymaginem rei ab
sentis unde h. ymaginacio onis. .i. uis anime qua
quis comprehendit formas cū matia re abntē ōz
h. aut est recordacōnis. aut imitacōnis. aut con
fictionis. Recordacōnis cū eandē rem ymagna
mur que pus fuit subiecta nō sensui Imitacōis
cū rem simile non eandē. Confictionis. cū con
formamus in mente aliquid quod in re nūo
natura nō patit inueniri. ut chimera ex capite

leonis. pectore hominis. uentre asini. cauda ser
pētis p̃ma imaginacō cōis ē nob cū beluis secū
da et reicia est p̃pa hominis Itē ab ymaginor h
et h. imaginabil et h. le. qd̃ aptus ē ymaginacōe
p̃cipi et imaginaturus na nū qd̃ imaginacōe
p̃cipit uel p̃cipitur. uel q̃ p̃tinet ad ymaginem

I Mago. inis. fe ge. rūtacio a. I uide in mulus
licuius rei et dr̃ imago ab imitor anis. q̃i imita
go q̃ imitatur rem cuius est in corp̃alibus linea
mentis et dispōne p̃cū. aliter nō dī imago p̃pe
Vñ ymaginarius na nū qd̃ p̃tinet ad ymagines
uel qd̃ p̃cipitur umbratliter et quadā imagina
cōne Et scias q̃ triplex ē ymago. scz creatōis
recreacōis. et silitudinis. sicut dicit glo. sup illud
ps. signatū ē sup nos lumen uultus tui dñe et
Ex hoc patet q̃ esse ymaginis. nō solū est natu
re. sed g̃cie et glorie. q̃ ymago creatōis. ē natu
re. ymago recreationis ē gracie. ymago silitudi
nis est gl̃ie Itē nota q̃ hō factus ē ad ymagi
nē et silitudinē dei. ad ymagines. q̃ntū ad natu
ralia. ad silitudines. quātū ad gratuita. Sz anim
adūte q̃ ymago q̃ntū ad esse. cōsistit. in sol natu
ralibz. q̃ntū autē ad bene esse. uel p̃fctē uel p̃fctū
esse. in gratuitis Itz scire te uolo q̃ triplex fu
it ratio institucōis ymaginū in ecclesia. prima
ad instructionē rudiū qui eis q̃i quibz dā libris
edoceri uident. secunda ut incarnacōis misteriū
et sanctorū exēpla magis in memoria nrā essent
dū cotidie oculis nostris rep̃ntant Tercia ad ex
citandū deuocōnis affectū q̃ ex uisibz efficacius
excitat q̃ ex auditibz uide eadē in latina Item de
ymagine faciei xp̃i dicam in iuda

I Imbecillis. ex in et baculus componit inbecil
lus la lū. et h. et h. inbecill et h. le in eod̃ sensu
.i. sine baculo. .i. silitudo uiriū. .i. debilis. fragi
lis. unde inbecillo las lare. .i. debilitare. uerbum
actiuum Et inde uerbalia.

I Imbellia lie. .i. debilitas ab inbellis diuatur
Imbellis. ab in et bellū cōponit h. et h. inbell
et h. le. .i. enezuis fragilis debilis et mutat n in m

I Imber. ab inebrio as dr̃ h. imber bris pluuia
vis repentina ad nubes et pluuiam p̃tinent. dic
tus q̃ terram inebriet ad germinandū et desinit
ablūt in j Inuenit eadē in e ut dixi in abltō ter
de dedi. composita autē faciūt in j ut septembri

I Imbrex bris In imbricium est.

I Imbricū. ab imber dr̃ h. imbriciū dij. p̃ quod
aqua elicit scz lauariū fluariū uel canalis. qd̃ alit
dr̃ h. imbrex cis. et cor pñl gñ vñ prudencius.
Imbricibus ruptis undantis desup̃ anxī Imbrices
eadē dñr regule. q̃ capiūt imbres. et est etlmo.

I Imbriculus li. dimi. paruus imbrex.

I Imbricus ca cū. pñl cor. et imbricosus a u. .i.
pluuosus. ab imber dicitur.

I Imbulus. ab ambulo las dr̃ hic imbulus buli.
mas ge. pñl cor. .i. porticus lata et spaciōsa. et dr̃
imbulus. q̃si inambulū. locus ad ambulandum.
spaciōsus. h. hug. Pap̃ uo dicit imbuli dicti uel q̃
sub uolumine sunt uel q̃ sub hijs ambulamus
sunt enim plateay porticus.

I Imbuo buis. exponitur in buo is.

I Imeon uel ymon grece ceruix.

I Imitans. in imitor uide.

I Imitatorius na nū. .i. dignus imitatione uel q̃
aliquē imitatur et dr̃ ab imitor anis.

I Imitor anis imitatus sum imitari. .i. sequi. vñ

Immitator oris et **I**mmitatrix tridis. et **I** et **h**ec
et **I**mirans tis pñcipiū ezechiel xxi. fabator
imitans. et cor pñl et etiā pñā vñ patet qz scri
bitur p vñū m. Vñ lucanus in pmo. et qui re
laxis imitantur sarmata braciis. et in aurora. qz
imitans presul bis sex fert pectore gemmas

Immans. manū. i. bonū cōponit cū in et dr
h et **I**manis et **I**ne. qñ sine manu. i. sine bono
scz efferus crudel immā suetus terribil. et cōpatur
immanior simus. vñ immaniter nius me adūbi
ū. et **I**mmanitas tatis. i. crudelitas. Et qz mag
na solent esse crudelia et efferata et terribilia. ideo
inmanis fuerit p magnis. grandis p crudeli
ul inmansueto siue supbo inuenitur Job xxxvj
Immanibus lux absconditur. quod exponens
gō in mo. dicit Immanibus lux absconditur
qz nimiz supbientibus iūratie cognicio denegat
pñt etiā h gō ibi immāibus esse due dōcōes sed

Immaturus. ab in et ma. hñc scribitur p n
turus componitur imaturus ra rñ. i. non matu
rus. acerbus. Et compa. Vñde rñ. xvij. Ante
messē eniz totus effloruit et imatura pfectō
germinauit. vñ **I**mmaturitas tatis non matura
acerba. Immaturnitas etiā dr nocturnū tēpus qd
non est maturū. i. oportunū ut aliquid agat vñgi
lando qd etiā uulgo dici solet hora inopportuna.

Immemor. In memor uide.

Immemoratio onis. se ge. i. obliuio. ingratitu
do. nō recognitō. ab immemoro ras. sap xiiij. c.

Immineo. es ui. Bonoz dñi immineoracō
ex in et maneo maneo. et mutat a in j. et n in m
et est imminere impendere ingruere supstare instā
re pñs esse. vñ imminens. tis. gñis omīs. Et cō
patur imminencior simus. Et imminenter aus
issime. adūbium. et imminencia. cie. et cor mi

Immis. ex in et mine. uide in mitis. et prod
Immolo las laui componitur ex in et mi
mola le. i. puls ex farina et aqua et sale que olim
uictime inter cornua pfundebant et mutatur. n.
in. m. qz non potest stare ante. m. et sic immolo
scribitur p duo m Et est imolare. sacrificare. qñ
molam infundere. uel mola pfundere. uel imola
re componitur ab in et moles qñ in mole alta
ris uictimā ponere. vñ et imolacio dictū est ab
antiquis. eo qz in mole altaris posita uictima
cederet. vñ mactatio post imolationem erat h
ñc imolacio pani et calici conuenit. vñ imolati
que cia dñi. i. sacrificatiuis scz qui imolantur et

Immotus ta tñ. pñcipiū de imoue. cor mo.
or ul pñt esse nom cōpositū ab in et motus qñ

Immundus da dñi. i. inpurus et dñō motus
cōponit ab in et mūdus et compa. imūdiōr si
mus vñ imūde dius me adūbiū et **I**imūdiōia e

Immunis. ab in et muniū componitur h et
h immunis et **I**ne. i. sine munio. i. tributo scz li
ber qui nulli est tributarius. vñ et sepe immunis
dr expers. alienus. sine pte. Item immunis. i. non
munificus qñ sine munio. i. munere vñ in puer
bio ueteri dr. imunes ciues odere sui Itē immu
nis qui non facit munia. i. offcō non fungitur
Est enim omī pñilegio uacuus et dono. scz uicio
sus. piger. uentri indulgens. Et conlruitur hoc
nom cū gō et abscō. ut immunis piculi et picu
lo. et hinc **I**immunitas tis et pñl immunis

Imo dr ab pñis a ū. et est adūbiū eligendi.
et tñ ualet quantū potius. aliqñ est adūbiū af

firmandi et tunc tñ ualet qñtū certe. aliqñ est
coniunctio illatiua. et tñc tantū ualet qñtū ergo
et est scribendū imo p unū m. et cā difference
ad abscō predicti nomis scz imus ima imū dñ
esse accentus in fine et debet in aliqñtū cōpñ
se sonare cū j licet sit de sequēti sillā. sed cā diffe
rencie **I** fiat. Ita uale hug. Quidāz tñ dñt qz nō
optet qz pmo aduerbiū accentuetur in fine ad
differentiam huius abscō pmo qz satis patet dif
ferencia inter ea cū sint diuise ptes orōnis. ut m
secūda pte tetigi p simile. ubi eqz de impedimentis
accentus. in c de impedimento difference. et pñ
pñā pmo. vñde vindodiū Sponsam nō cupias
quā duxit pñimus pmo. floreat illesus pñimi
tatis amor. quidāz aut dñt qz imo scribit p duo

Imon ul imeon gñe ceruix. m qñ nō sequor
mpar paris. sine pare. nō par. inimus. et cō
ponit ab in et par et ē omīs ge. et cor pñl gñ
mpaciens. exponitur in paciens.

Impedatura e. dr pede mensura. ul impñlio ul
inuestigacō. peda aut dr uestigū hōis vñ pñt di
ci pedo das et p cōpñōne impedo das et inde hñc

Impedio dis diui ditū dire. **I**mpedatura re
i. retinere qñ impedita trahere uel impedita po
nere Et componitur ab in et pedita Et ab im
pedio hoc impedimentum ti.

Impedi prelitū de inpingo gñs et pducit pñl
impello lis puli pulsum. ab in et pello lis Et
mutatur n in m et est impellere qñ intus ul ual
de pellere vñde impulsus et impulsus a uni.

Impendo es pendi ere pensus. i. imminere in
gruere instare sup pendere Et componit ab in
et pendo des. hñc xij. Co qz eis circa mors
impenderet. i. immineret uel instaret.

Impendium. ab impendo dis diuatur hñc im
penla se. et **I**mpendū dij. ambo p expensa ul
dispensa. et impendo adūbiū. i. sedule. inrente.
Inuenitur etiā impendū p studio. et sedulitate
vñ impendiosus la sum. i. sedulus. intentus. vñ
impendiose adūbiū. et hñc impendiositas tatis.

Impendo dis di impersum dere. i. donare. exhi
bere. Et componitur ab in et pendo dis.

Impenetrabile. i. inaccessible fm papiam.

Impenitens. ge omīs. i. non penitens. Ex in

Impenso as. frequen. et penitens cōponit.
ter impendere. et forma. ab impendo dis di im

Impator. ab imparo as dr **I**mpensu su. u in o
h impator rois. quod dr autqñ indupator. du
silla interponitur cā metri. et **I**mpatrix tridis
et impatorius ria rñ. et **I**mpiiū. vñ h et **I**im
pialis et **I**le. et impius la sum. altus nobilis
autenticus. Impio. ptate. et dignitate plenus. Et
compatur. vñ impiose sius siue aduerbiū et
hñc imperiositas tatis. uel maiestas.

Impetre pñl cor adūbiū. et ē idem qz instabi
lū ul sine certa māsione et conpo. ab in et petz

Impeto ras. Requēnt impo et forma. ab hoc
supmo impatu a murata in j cor. et u in o.

Impitus ta tñ. i. nō pitus nō doctus. et cōpo
nit ab in et pitus et cōpa. impiciōr simus. vñ
impire tius me adūbiū. et **I**impia tie. et prod ri

Impero. as aui atū. i. pñpio. Ex in et paro cō
mpers. pars cōponitur **I**ponitur. et cor p.
cū in et dr impers tis. i. expers sine pte Amb.
sup. gñspñ. uestro pñlio omnes implicabuntur
nec int ulla regio uestri impers dōcōis.

impfonale ūbū. a quo nascatur habes ūp in ter
ra pre in tractatu de uerbo e de ūbo impfonali.

Impcioz ris. et impcio tis. tribuere. donare. pte
dare. et componi ab in et parcioz tiris. ul pcio
tis ē antiquos. et facit ūp in paritū pnt pducta

Impetigo. ab impeto tis diuaf h impetigo is
ē sica scabies. pminens cū asperitate et rotūdi
tate forme. vñ impetiginosus a ū. i. scabiosus. et
cōpatur vñ h impetiginositas. i. scabiositas. Et
pducit impetigo pnt in nō. h in obliqs eā cor.

Impetro tras traui. componitur ex in et pa
tro as mutato a in e et ē ūbū actiū et cor pnt
naturalit Et ē impetrare exomare. quod petitur
obtinere. in petitione effectum habere.

Impes. impetis In impetus exponitur.

Impetus. ab impeto tis dr h impes tis. et h
impetus tus tui. in eod sensu vnde impetuofus
sa sum. furibundus. cū impetu omnia faciens et
compatur vnde impetuofe sius ssime. adūbiū. et
hec impetuofitas ratis.

Impiger a ū. cor pi naturaliter. et cōponi ab
in et piger et est impiger non piger.

Impingo gis pegi impactū. componi ab in
et pango gis. quod ē iungo uel inpello. Et scias
q impingere inuenitur p celpitare. et in hac sig
nificatione ē neutz. vñ puer iij. et pē tuus nō
impinget. Inuenitur eiam p impellere. et sic est
actiū vñ ecē. xij. ne improbus sis ne mpingaris
Inueniē eia impinguo as aui et tūc scribiē p u

Impius. ex in et pius cōpo in ultima sila.
nītur impius a ū. qui sine pietate ē. et ponit p
infidel. iniquo. q non ē equus h inequalis et p
uis opibus maculatus Et omnis impius est ini
quus h nō econūso et cōpaf. vñ h impietas ra
tis. Et impio as. i. impie agere. ul impiū facere.
vñ prudens in libro pmpnoz at qui inqnatū
uicis cor impiauit. Et scias q ista ppo est reci
pienda Iste lapis ē non pius. nō tñ est impius.
q cū dico non pius non uenit p appōnem et pri
uat tñ h impius puat et ponit. sicut dixi in ter
ra pre in c de figura nominis

Implano as aui are. i. decipere uel in errorem
ducere. vnde ecē. xv. Non dicas ille me implana
uit Et componitur implanare ut dicit quidam
ab in et planos quod est error uel uagatio.

Implo as aui. ex in et ploro as Et ē implo
rare. rogare. querere. uel impetrare. et est ūbū ac
tiū et pducit plo h hug. Pap iio dicit Implo
rat. cū fletu inuocat. uel rogat inquit.

Implumis. pluma cōponi cū in et dr h et h
implumis et h me. i. sū pluma sū barba et pō
plu vñ ouid Implumes calaiq puer secusq fu

Impluuiū uij. i. lauaniū guttatorū p erunt
quod decidit pluuiā in domū et dr ab impluio is

Impolitus ra tū. dr iornatus nō conplanatus
nō sculptus et cōponi ab in et polio et pō li

Imponentū ti. ge neu. ē illud qd extremius
in tēna poniē sic nuccs et ponia et dr ab ipono

Impono is. ex in et pono is. et ē imponere in
uigere uel inculpare uel imputare uel ponere
in. et tūc facit pntū in sui et ūp in sitū Itē im
ponere. i. decipere et tūc construiē cū dō ut ipo
no tibi. i. decipio te. gen xxix. quare iposuiſti mī
et tūc facit ūp in sitū scz impono sui impostum

Impozitoz ozis mas ge. qui portas facit ab
mpozto. vñ i pozto in et portitoz et cor ti

Impozitus a ū. componi Fab in et portunus
et dr importunus. preuius. infestus. inquietus
q nō habeat portū. i. quietē sine portuno. vnde
importuni. qui in naufragio cito ferunt et com
patur. vnde h importunitas. infestacio. inquietu
p. et importuno as. infestare. inquietare.

Impozitosus. locus uacuis portubz ab in et
portuosus et cōpaf sior simus. vñ impozitosi

Impozis tis cōis ge. i. ipotens q uoti tas tis
suū ad effectū ducere non pō et cōponi ab in et

Impozitor. ab impono sui postū. pō tis.
p decipio diuaf h impozitor ozis. i. deciptor. q
male agit. et inde impozitorius a ū. i. deciptorius
ria nū. et impozitus ra tū in eod sensu. s. decipto
nus. malus. peruersus. Stans rhebaidos Orens
cunctis impozita manet Et hec impozitura idest
decipio et pducit pnt impozitura.

Impozitus. In impozitor est.

Impozio tis tui tire. i. diueltire ut impozias
tū pberda sua. i. diueltias Et diuaf ab impos

Impozitor. ab in et pcor conf potis et cor po
ponitur impcor anis catū cari ūbū deponens. i.
execrare. maledicere. poniē eia alī in bona sig
nificatione. ut iste impcatur illi bona. i. ualde ro
gat. oprat. vnde impcans tis ge ois. gen. xxiii.

Impcantes pspira. et cor pō Dic nota q imp
caciones siue maledictiones. que in sac scriptura
inueniūt. puta. exurgat deus et dissipentur ini
mici eius. et consiles. triplr pnt intelligi. vno

mō p modū pnuacōnis. non p modū optaci
nis. ut sit sensus dissipentur inimici tui. i. dissipa
bunt Alio mō p modū optacōnis scz ut desidiū

optantis non referatur ad penā hominū. sed ad
iusticiam punientis. h illud. letabitur iustus cū
uiderit uindictam. q nec ipē deus puniens letat
in pōicione impioz. ut dr sap. i. h in sua iusticia

q iustus dñs et iusticias dilexit. Tercio mō ut
desideriū referat ad remocōne culpe. nō ad ipaz
penā. ut. s. pctā destruantur et hōines remaneāt
Scendū ec ē q sicut dicit gēg iij moz. tractans

illud Job. Et maledixit diei sue. Scriptura sacra
duobus modis maledictū memorat. aliud uideli
et quod appbat. aliud qd dampnat. Aliter enī

maledictū pportur iudicio iusticie. aliter liuore
vindictē. Maledictū quippe iudicio iusticie ipsi
pmo homine peccante platū ē. cū audiuit ma
ledicta terra in opibus tuis. Item cū ad abrahā

dr maledicā maledicentibus tibi. Rursus. quia
maledictū non iudicō iusticie h liuore vindictē
pmitur uoce pauli pōicantis admonemur. qui

ait bñdicite et nolite maledicere. Et rursus neq
enim maledicti regnū dei possidebūt. deus ergo
maledicere dr et tñ maledicere homo pphibet.

q q hō agit malicia uindictē deus non facit nī
si examine et ūtute iusticie. cū ūo sancti uiri ma
ledicōnis sūiam pferunt. nō ad hanc ex uoto ul

dionis h ex iusticie examine erūpūt. Intus enī
subtile dei iudiciū inspiciunt. et mala foras exur
gencia q maledicto ferri debeant cognoscant et
eo in maledicto non peccant quo ab interno iu

dicio non discordant Hinc est q petrus in offe
rentē sibi pecuniam symonem sūiam maledicōis
intorsit. dicens. pecunia tua tecū sit in pōicione
qui enim nō ait est. h sit. non maledicatio. h opta
tuo mō hoc se dixisse signauit. Hinc helias du
obus quinquagenarijs ad se uenientibus dixit. Si

homo dei sum descendat ignis de celo et consu-
mat uos. Quorū utroq; sūā. quanta seueritatis
ratione conualuit. terminus cause monstrauit.
nā et sūmōn ab eterna dampnatione interiit. et
duos qūquagenarios desup ueniens flamma cō-
bussit. uisus ē subsequens testificat quā mente
maledictōis sūā pmitur Cū enī et maledictōis
innocentia pmanet et cū eū qui maledictōis usq;
ad interitū maledictio absorbet ab utroq; pns
sine colligitur quia a bono et intimo iudice in-
rem sententia sumpta iaculatur.

Impūcia. i. in pūti mō et p̄t eē p̄ cōpōra
et erit adūbiū t̄pis. gen I sicut impūcia t̄ntis.
p̄t eē adūbiū loci et tūc impūcia. i. i pūcia

Impmo is p̄ssī p̄ssum. ex in et p̄mo is. et est
imp̄mere. ualde p̄mere. uel imp̄mere. i. infigere.

Improbulus la lū. (Et est actiū. et cor̄ pre-
p̄t cor̄. i. aliq̄ntulū imp̄bus et dr̄ ab imp̄bus

Imp̄bus. probus componitur cū in. et dr̄ im-
p̄bus ba bū. i. non p̄bus uel infaclibilis impor-
tunus perseverans. vnde. labor imp̄bus omnia
vincit. Et dr̄ imp̄bus q̄ instans p̄hibenti. et est
ethimologia et cōpat̄. vnde imp̄be ius sūme.
adūbiū. et h̄ improbitas ratis Et ut dr̄ in grec.
Improbns est aliquis uerbis. factisq; proteruus.

Imp̄mptu. i. in manifesto. h̄ magis sunt die
mp̄p̄nū. ab imp̄pero p̄p̄tes. vi in p̄mptus
as. quod componit̄ ex in et p̄pero as. dr̄ h̄ im-
p̄p̄nū nij. i. conuiciū. de decus. iniuria ul̄ denisio
vñ in p̄s Improp̄ia improp̄erancū tibi accide-
runt sup̄ me. Jac̄ i Qui dat om̄ibus habūdant̄
et non improp̄er̄. q̄ deus dat. est bonitatis. q̄
om̄ibus. cōitatis. q̄ habundant̄. largitatis. q̄
non improp̄er̄. est summe curialitatis.

Improuisus sū sum. ex in et p̄uisus. Et est im-
p̄uisus qd̄ nō p̄uidet̄ h̄ subito accidit. et p̄d̄ ui-

Imp̄rudens. p̄n̄l̄ p̄d̄. In p̄rudens uidet̄.

Impubeo bes. In pubes exponitur.

Impubes. beris. p̄d̄ pu. exponitur in puber

Impubis bis. In puber uidet̄ et in pubis.

Impudens ex in et pudens componitur. et est
impudens nō pudens. non uerendus. Cui pudor
et pudicia procul abest. daniel̄ viii. Confurget
rex impudens facie. et cor̄ pu. vñ Ouid̄ de arte.
Si doctus uidet̄. are nudi petulans ue pudenti.

Impudicus. pudicus cōponitur cū in. et dr̄ im-
pudicus cū cū. adulter. obscenus. Quidā tñ dñt
q̄ impudicus componit̄ ab in et podice. q̄ po-
dicem. i. fetorem dñt. qui turpitudinem infert.
Et comp̄at̄. vñ impudice cūs sūme adūbiū. et
h̄ impudicia cie. et impudico cas. i. impudiciū
facere. incestare. et ē actiū et p̄d̄ di vñ ouid̄ epp̄
Ille tñ pietate mea. p̄cibus q̄ pudiciis (Et scias
q̄ duplex est impudicia. scz spūalis et carnalis
Spūalis ē que p̄ delectationē cogitationū intus
tantū agitur Carnalis ē que carnaliter cōpletur

Ifit autē multis modis. nā modo p̄ uisus. mō
p̄ auditū. mō p̄ tactū. mō p̄ cogitationē. mō p̄
locutionē. mō p̄ opationē. Talibus fomentis nu-
trit̄ et exercetur libido et p̄t aīa sepan̄ a deo.

Impulsus sū sum. i. ualde pulsus. uel intus. ab
impello lis. Et hic impulsus sus substantiue

Impunis. ab in et punio uel pena. cōponitur
impunus a ū et h̄ et h̄ impunis et h̄ ne. In eod̄
sensu. i. nō punitus sine pena. Et qūq; impunis
dr̄ inmunis. et inde impune. impuniter. adūbiū

et h̄ impficias ratis et ē impune sine pena libere
sine uindicta. vñ. Impune non credit. i. nō habet
successum. uel non accidit sine pena

Impunitus ta tū. i. non punitus et compatur
et componitur ab in et punio punis.

Impurus ra rum. i. nō purus. et cōpat̄ Im-
purior simus. vñ h̄ impuritas ratis. et componit̄
ab in et puro as et ab ip̄urus diuāt̄ impuro as.

Imus a ū. i. de p̄ssus. infimus. (Et p̄ducit pu-

In. p̄p̄o aliq̄n̄ constructur cū accō. aliq̄n̄. cū ab-

Ilatius. aliq̄n̄ cū utroq;. Septē autē modis cō-
struitur cū accō tñ. sex cū abltō tñ. tribus cū
utroq; indr̄nter. Et sic in uniuerso in xvi modis
constructit̄ cū casibus. Quociens autē in. significat
motionē de loco ad locū. constructit̄ cū accō tñ.
ut uado in urbem. uado in ecclesiam. si sum extra

Ite quociens in ponitur p̄ contra constructur
cū accō tñ. ut uado in hostem. i. contra hostem
in adūbiū. i. cont̄ adūbiū Itē q̄ciens in siḡcat in
dēmiatā infinitatē. cōstruit̄ cū accō tñ. ut in p̄s
Dñs regnauit in eternū. et nūti in p̄petuū uiuent
Itē quocienscūq; in significat diurnitatē. constru-
itur cū accō tñ. ut uisio quam hic uidet̄ in lon-
gos dies est. et iste p̄phetat in magna t̄pa. et ibi
ut inhabitat in longitudinem dñe Itē quociens

cūq; ad in subintelligitur usq;. constructit̄ cū accō
tñ. ut qui odit animā suā in h̄ mūdo. in uitā
eternā custodit eam. i. usq; in uitā eternā Et
ibi. Scio cū credidi et certus sum q̄ potens est
depositū meū suare in illū diem. i. usq; in illum
diem. Et uado in montē. i. usq; ad montē

Ite quocienscūq; in ponitur p̄ iuxta. constructur
cū accō tñ. ut ille contendebat coram rege in
hunc modū. i. iuxta hūc modū. Et ibi. misit ad
ezech̄ in h̄ uiba. i. iuxta hec uiba (Itē quociens

cūq; in ponitur p̄ sup̄. constructur cū accō tñ.
quod uidetur esse tñmō. cū liber oñditur ab a-

liquo exponi. ut beda in math̄m. i. sup̄ math̄m
et sic vij modis in cōstruitur cū accō

ISex aū
modis constructur cū abltō. nā quociens in con-
signat motionē fieri in eod̄ loco. constructur cū
abltō tñ. ut milites currunt in ciuitate. ego cur-
ro in campo. Itē quociens in cōsignat p̄manen-

tiā in eod̄ loco. uel in rem aliquā. constructur
cū abltō tñ. ut sum in domo sum in lectione suā
in cogitacōne. dormio in lecto. Itē quocienscūq;

in ponitur p̄ inter. constructur cū abltō tñ. ut
bñdicta tu in mulieribus. i. inter mulieres. et ibi

Acceptisti dona in hominibus. i. inter homines. Et
ibi. In quibus uocati estis uos. i. inter quos. Itē

quocienscūq; in ponitur p̄ intra. constructur cū
abltō tñ. ut Oratio mea in sinu meo conuertetur

. i. intra sinū meum. Et ibi. nec conduxisti me in
manibus inimicū. i. inter manus

Ite quociens
cūq; in ponitur p̄ cū. constructit̄ cū abltō tñ. ut
in baculo meo tñsui iordanez. i. cū baculo meo

Ite quocienscūq; in ponitur p̄ ante. cōstruit̄
tñ cū abltō. ut dirigatur dñe orō mea sicut in

conspectu tuo. i. ante conspectū tuū. Et
ibi. hoc ē mirabile in oculis nr̄is. i. ante oculos

nr̄os (Cū utroq; casu constructur indr̄nter. quo-
cienscūq; in ponitur p̄ sup̄. constructur cū accō.

ut loquitur pacē in plebem suā. (Cū abltō. ut
misit deus filiū suū in terris. i. sup̄ terras. Et ibi
Iacta cogitacō tuā in dño. i. sup̄ dñm

Ite q̄ci-
enscūq; in ponitur p̄ per. constructit̄ qūq; cū ab

latius quoniam cum acco. cum acco. quoniam designat locale
infectionem ut aperte in portas iusticie et ingressus
in eas. i. p. eas. Cum ablo. quoniam notat administraco
nem. ut multipharie multisque modis olim deus
loquens patribus in prophetis. i. p. prophetas. Ite
quodenscunq; in ponitur p. ad. constituitur quoniam
cum acco quoniam cum ablo. Cum acco quoniam modones lo
cales signat. ut impulit in latus tuum. i. ad latus
tuum. et uado in hostes. i. ad hostes. Cum ablo. ut
dñs erit in latere tuo. i. ad latus tuum ita dicit hugo

Secundū autē aristotile ita distinguunt modi
de in. scilicet pmo modo dicit aliqd esse in aliquo sicut
ps integris in suo toto. ut digitus in manu. uel
paries in domo. Secundo modo sicut totū integrale
in suis partibus. ut domus in pariete recto et fun
damento. Tercio autē modo sicut spēs in genere. ut hō
in animali. et uir quolibet inferior in suo superiori
Quartus modus essendi in dicitur sicut genus in spē
ut animal in homine. et unūquodque diffinitio in suo
diffinito. Quintus modus essendi in. est sicut for
ma in materia. Et iste quintus modus subdiuiditur
quod quedam est forma subalis ut anima est forma
subalis hominis. Alia est forma accidentalis. ut al
bedo est forma accidentalis hominis. Et prima earum dicitur proprie
esse in. sicut forma in materia. ut anima in corpore
Alia dicitur esse in sicut accidens in subiecto ut albe
do in pietate. color in corpore. Sextus modus essen
di in. est sicut aliquid in prima causa efficiente. ut
regnum in regente. Septimus modus essendi in ē
sicut aliquid in fine. ut uirtus in beatitudine. Octa
uus modus essendi in. dicitur sicut aliquid in uase. et
uir sicut locutus in loco. Nos autē modos octo
essendi in. distinguit aristoteles in predicamentis
suis. Boetius autē assignat nouē. quod subdiuidit quin
tu modū in duos. ut dictū est.

Affabilis. affabilis componitur cum in. et dicitur h et h
inaffabilis et h le. i. insuauis austerus ad loquendum

Inalto as aui are in altū extollere et componitur
panimo as aui are. i. ual. ab in. et alto ras.
de animare. et componitur ab in et animo as.

Inanis. ab in et uanus. componitur h et h in
anib et h ne. quod inuaniis. i. ualde uanus. et cōpar
unde h inanitas ratis. et inanio nis iui. inanem
facere. adnichilare. Et componitur ex inanio is.
adnichilare. euacuare. depmere. diminuerē. Et est
actiō cum suis cōpositis. et pō a. uñ caro. Hoc fa
ciunt stulti quos gloria uexat inanis. Et ut dicit
maximus Inane et uacuum est quidquid nullius
ponderis aut uirtutis firmitate consistit. Inane ē
quod seculo pñte deficiens ad uitam non transit
eternū. quidquid enim p carnali honore labora
tur. corruptibili cum carne dilabitur.

Inarro as are. i. arram p aliquo dare. Et con
nauis. ab in et au. componitur ab in et arra.
nis componitur h inanis nis. annulus qui in aure
pforatus gestabatur Ite inaures dñr filateria pto
loq. sicut dicit glo. sup gen. xxxv. a.

Incarcerō as aui are. i. in carcerem ponere. Et
componitur ab in et carcer carceris.

Incarno as aui are. ubi actiō. i. induere car
nem. unde incarnatus est tu. A quo. h incarnaco
Et componitur incarno as. ab in et carno nas.

Incassus. ab in et cassis componitur incassus
adubiū. i. frustra. sine causa. qñ sine cassibus. sine
quibus uenacio inanis est. uir cōponitur ab in et
cassum. adubiū qualicatis s hug. pap enā dicit

incassum irritū frustra infructuosum sine causa.

Incalstratura re dicitur incauatura lignorum. p quas
sibi mutuo copulantur sicut patet in extrema
tibus asserum continuatoz Et dicitur incalstratura quod
in ea quasi in castro muniuntur ligna.

Incalstrum sti. In incaustum exponitur.

Incedo. ab in et cedo dis. componitur incedo
dis. si sum dere. i. ire. et ē nobiliū Et regit post
se nō. ut incedo supinus. uide plenius de hoc
in tertia parte ubi agitur de regimine in c de nō cau

Incenatus ta tum. i. non cenatus. daniel vj. et
abiit rex in domum suam et dormiuit incenatus

Incendo dis di suz dere. i. ualde attendere ubi
actiō ē. et componitur ab in et cando des sicut ac

Incenis Ab in et cena. Incendo dis et succendo
dicitur h et h incenis et h ne quod sine cena. i. ieiunus

Incesus si. i. thus ab incendo dis dicitur pñl pō
necentius. ab incendo dis dicitur incensius a ti.

Incentiuū ui. quod incendit. ut estus libidinis
Incenror. ab incendo dis h incen. et pō pñl

Incenror oris. uñ dicit pñd. Incenror dicitur ab eo quod incē
dat. atq; inflāmet. et addit. Incenror est qui pua
suggestione cor alioz succendit. et pñuadendo in

Incesso sis iui ititūbū actiō. i. puo. Alamat
care. ab incedo dis dicitur. Unde boetius Tu solebas
incessare pñtem fortunam.

Incessus sus sui. i. ocio. ab incedo dis incessus
necstus. castus uel ciston componitur cum in.

Incestus ta tū. quod incestus. qui cum moniali
uel consanguinea nel uigine concubuit. unde h in
cestū. et incestus tus tui talis coitus illicitus. Et
incesto as ubi actiō. i. talem inpudicare s hug.

Incboatū ubi definit in fro. uide in raptus
et significat iniciū actus uel passionis sui pñi
ut dixi plenius in tertia parte in tractatu de specie
bus uerborum in c de uerbo inchoatiuo.

Inchoo as aui are atū. i. incipere unde incho
atus ta tuz. unde inchoatio. i. incipio. Item ab
inchoo. inchoatiuus ua uū.

Incido dis cidi dere. supinus caret. i. in aliqua
cadere. unde in luca. xvj. c. Incidit in latrones. Et
componitur ab in et cado dis. et cor ci Ite inue
nitur incido dis di suz dere. quod componitur ab in
et cedo dis cendi. et producit d ubiq. xvj Qui pu
tat addit. incidit ille cadens.

Indeo es inciui incitū. i. uocare. uir cōmouere
promocare. ab in et cieo cies. Item dicitur indio
incis inciui incitū. ab in et cio cis.

Indicta te fe ge. i. pñans quod sine cinctu. quod p
cingi fortiter uirtus nō pñmittit et cōponitur ab

Incio cis In cieo cies uide. in et cingo gis.

Incipio pis cepi cepitū. ab in et capio pis. et
cor ci. Inuenitur etiam incipit ubi in pñsonale.
Unde nota h quod sunt quedā uerba in pñsonalia nō
simpliciter s ex adiuncto que sequuntur cōstructiones
illoz uerborum in pñsonaliū quibus adiunguntur scilicet
incipit. definit. debet. solet. pñ. ut socratis definit
interesse legere. Sicut plenius dixi in tertia parte
ubi egi de uerbis in c de uerbis in pñsonalibus.

Incircscriptus ta tū. i. termino carens. qui
circcludi nequit. et diuatur a circscribo bis Et
scias quod pñ corpus a loco circscribitur anima
uero uir angelus nō circscribuntur pñie et abso
lute loquendo. tñ respectu dei angelus etia dicitur
circscribi. uñ dicit gēg. Et mittuntur ergo angeli
et assistunt. quod et si circscriptus est angelicus

spūs. summus tñ spūs ip̄e qui deus est. descrip-
tus non est. ¶ Angeli itaq; et missi et ante ip̄m
sunt q; quolibet missi ueniant intra ip̄m currūt
p̄p̄e tñ angelus in loco non d̄r esse nisi diffiniti-
ue q; ita est in uno loco q; non est ubiq; nec in
pluribus locis S; deus ē ubiq; essentialiter p̄nci-
p̄i. ¶ Incisuius a ū. i. n̄ in aliter et potēcōnaliter
tempe sectus. uel maturus. uel sup̄fluus. et diua-
tur ab incido dis. Orac̄ in odis. Vt gaudet incisi-
ua decerpens pira. Et h̄ incisuiū. p̄t dici substanti-
ue sup̄fluū illud qd̄ inciditur de aliqua materia
¶ Indro tas componitur ab 3/ vide in prosicius
in et dro tas. uide in dro dras.
¶ Indemens. ab in et demens componitur inde-
mens tis. ge. om̄is. vñ hec indemenēcia. cie. Et d̄r
indemens. inexorabilis. crudelis in misericors. im-
pius. et producit de. Vnde in aurora d̄r. Donec
honoret eas summi demencia regis.
¶ Indino. ex in et dino as componitur indino
as aui are. q̄si intus dinare. i. flectere. vnde h̄ et
hec indinis et hoc ne. et indinus a um. et h̄ in
dinatonū. et p̄ducit di. vnde in aurora dicitur.
Tunc caput inclinat. emissus spiritus exit.
¶ Inditus ta tñ. pñl̄ cor̄ In ditus exponitur.
¶ Indudo. dis. In claudio dis exponitur.
¶ Indunio. aris. ari. atū. i. concubitiū pati. et cō-
ponitur ab in. et dunis. Inuenitur etiā indunio
as. ūbū actiuū. per dunes incuruare uel eleuare
¶ Inclufor oris. mas ge. et h̄ inclufarius n̄j. d̄r
ille qui uicinoꝝ claudit pecora p̄ forefacto Et
d̄r ab indudo dis fm̄ huḡ Inclufor etiā p̄t dici q̄
aliquid includit. sicut aurfaber qui includit gem-
mā in anulo et producit pñl̄ tā in n̄cō q̄ in grō
¶ Incola. ab incolō lis. diuatur h̄ et h̄ incola
le. cōis ge. et cor̄ pñl̄. i. aduenticius. Incola enī
nō indigenā s; aduenā designat. uide in inq̄linus
¶ Incolatus ab incola d̄r h̄ incolatus tus tui. i.
habitatio uel mansio vnde p̄ph̄a heu michi q̄
incolatus meus prolongatus est. i. peregrinacō
¶ Incolo lis in colo lis exponitur ¶ mansio
¶ Incolumis. ab in et columen ul̄ columpna cō-
ponitur h̄ et hec incolumis et hoc me idēz quod
columis. et est ibi in non p̄uatm̄ s; augmentatm̄
et intentm̄ q̄si ualde erectus fortis stabilis alacer.
Et cōpat̄. et inde h̄ incolumitas ratis. i. sanitas
alacritudo ¶ Incomico as. exponit̄ i comiciū q̄
Incomodo as exponitur in cōmodus
¶ Incompetens cōpotens cōponit̄ cū in et dici
t̄ incompetens tis. ge. om̄is. i. inconueniens et
compatur incompetēciōr simus vnde hec incom-
petēcia cie. i. inconueniēcia. et corripit pe.
¶ Incomplexus. ab in et cōplexus. componitur
incomplexus a ū. i. non complexus. vñ a dialēti-
cis terminus cōplexus d̄r qui constat ex pluri-
bus dēonibus. ut hō albus. Terminus nō incom-
plexus d̄r ille q̄ unica dēne cōtētus ē ut hō.
¶ Inconcinus. ab in et cōcinus. cōponitur in
concinus a ū. i. incongruus. nulli cōcōrs. In q̄
discordant mores int̄ se et ab alijs. et cōpat̄ In
cōcinnior simus. Vnde inconcinne. nius. sime ad-
uerbiū. et h̄ inconcinnitas inconcinnitatis.
¶ Inconditus in cōpositus inordinatus in politis
rudis s; pap̄ et prod̄ penl̄ et potest eā compere
sicut cōditus potest corrip̄i et produci in penul̄.
vide in inconditus et in interieccio.
¶ Inconiugus exponitur in cōiugus.

Inconsultus ta tñ exponitur in consultus.
Inconsultus a cōsilio is diuatur h̄ et h̄ cōsutiū
et h̄ le. quod cōponitur cum in et dicitur hic et
h̄ incōsutilis et h̄ le penul̄ correpta. ioh̄is xix c
erat autē tunica incōsutilis. i. cū paucis futuris
ut esset minoris sumptus. pauperes enī solent
quātominus possūt pānos diuidere et paucas p-
res facere ut fortiora sint indumenta et minoris
sumptus Quidā uero sic exponūt. incōsutilis. i.
sine futura acus sed reticulato ope facta et ideo
apte scindi non poterat. sed nō est uerisimile q̄
ista tunica tante esset artis. cū x̄ps pauper esset
et summe humilis. erat contexta desuper p̄ totū
.i. per totam partem superiorem habebat pānū
ex transuerso. desup̄ positū ad modum corrigie
inpellit̄ ut forcior esset. Crisostomus autem
sic dicit. duplex erat illa tūica p̄ totū. i. duplicato
pāno fm̄ morem palestine regionis. ubi paupes
h̄nt tales uestes cā fortitudinis Quidam aiunt
allegoriam per illud oñdi. qm̄ non simplicit̄
homo eāt qui crucifixus erat sed desup̄ diuitatē
habebat. Quidam ipsam speciem tunice aiunt
euangelistam historice designare. quia enim in pa-
lestina duos pannos cōmittentes ita subtexerunt
indumenta ostendit ioh̄es qm̄ talis erat tunica
ex hijs quia desuper subtexita. Ista tunica fertur
a beata uirgine. ipsi in infācia facta. et aprata
fuisse. et creuit cum x̄po crescente. quod. non de-
bet esse incredibile. cū sile miraculum. cōtigit fili-
is israhel. in solitudine. ut habet. deutro. c. viij.
¶ Incontaminatus ta tñ dicitur in pollutus in
corruptus non deturpatus non contaminatus
Et componitur ab in et contaminatus
¶ Incontinens ge om̄is. i. non continens vnde
ab in et continens hec incontinenēcia. i. non con-
tinēcia uide in contineo. es
¶ Increpo pas pui uel paui inuenitur et corri-
pit cre. uide in crepo
¶ Incuba be communis ge penl̄ cor̄. qui t̄ que
sup̄ incumbit ul̄ incubat et d̄r ab incubo as ul̄
¶ Incubi uel incubones idēz qd̄ 3/ incubo bis
quod pilosi. quidā temoēs sunt. uide in pilosus
et corripit penl̄ incubi. sed incubones eā p̄ducit
¶ Incidineus nea nēū quod pertinz ad incidem
Et diuatur ab incus incidis.
¶ Inculco. ab in et calco componitur inculco as
am are id est ualde calcare. intus calcare. uerba ite-
rando multiplicare iactare
¶ Incutanter. adubiū. i. dubitanter. fm̄ pap̄.
¶ Incuria. i. negligēcia ab eo q̄ cure non sit s;
¶ Incuso as. ūbū fre. et formatur ab in 4/ pap̄
celsu sup̄ino de incuro ris. u. murata in o.
¶ Incus. ab in et cudo dis cōponitur hec incus
dis instrumentū illud sup̄ qd̄ fabricatur. q̄ in eo
cuditur aliquid feriendo. veteres enī nō intudes
sed incidem uocabant. q̄ in ea metallū tunda-
.i. tendatur. vñ intudis d̄r malleus. a tundendo
.i. tendendo. et p̄d tu sicut cudo dis. uide in cudo
¶ Incuso as. exponitur in acuso as.
¶ Indago as aui are. acquirere et inuestigare. vñ
h̄ indago nis. i. inuestigatio. inquisitio. et p̄d da
Vñ theodolus. Nec cuiq; hominū dedit indagare
sepulch̄. Et uidetur in h̄ ūsu vim littere h̄ h̄re.
¶ Indē adubiū. diuatur ab in. et componitur. de
inde. exinde. p̄inde. p̄inde. subinde. Et differunt.
q̄ deinde. exinde. et subinde. adubiā sunt loci uel

ordinis. p inde. adhibiti similitudinis uel qualitate.
.i. taliter. p inde. ē conuictio illatiua. i. igitur. In
uenitur tñ qñq; adhibium loci uel ordinis. Et ista
qñq; apocopantur. exin. proin. subin. pro proinde
exinde zc. ¶ Et scias q omnia composita ab inde
debent acutere. pñl Juxta regulam illā Si aliqua
ppō cōponitur cū adūbio hñte pñl longam ipā
pñl dz acui. ut a longe de longe ab intus. Excep
to vno solo adūbio. scz inde. quod si cōponatur
cū ppōne. ipā añpñl acienda est. ut exinde deind
zc ita dicit hug. De h uide in secunda pte in ipe
diuinitis accentus in c de impedimento distinctionis

Indecor. oris. vide in decor. oris.

Indefessus. a. ū. infatigabil. ūl indefessus ē pa.
ndempno. as. aui. are. atū. componitur ab in
et dampno as. et est indempnare non dampnare
indempnem facere. uel oñdere unde indēpnatus
ta tñ et hic et hec indempnis et hoc ne. i. sine
dampno uel dampnatione. Itz non dampnatus
unde indēpniter aduerbium. et hec indēpnitas
tatis. pñper. Indēpnis pñl fuit sapientia cōsum

Indēpnus ta tñ. i. acquisitus in indipiscor ex

Indecor. sū sum. i. non decorus ponitur
ab in et decorus

Index ab indico cas. hic et hec et hoc index in
dico. qui indicat. unde h indicoñ cñ Index etiam
dicitur penltimus digitus scz collateralis pollicis
quia in eo indicamus. et tunc est tantū mas ge

India die quedam regio. inde ¶ et corripit di
indus da dum. et indicus ca cū gentile. unde et
quoddam genus colozis dictum est indicus. q in
indico calanis inuenitur. spuma adherente limo
Et est colons cianei mixturā purpurei ceruleiq;
mirabilem reddens. et indicus dicitur qdā lapis
albus. Job xxviii. Dicitur non confertur tinctis
indie coloribus Et scias q indie tres esse apud
historiographos assentuntur. Prima est. que ad
ethiopiā mittit. Secūda que ad medos Tercia
que finem facit in hanc ingressus est Bartholo

Indicens in dico cis exponitur. ¶ mens apl's

Indico cas penl. correpta in dico cas est

Indico cis penl producta in dico dico vide.

Indico ab. indico cis diuaz. h indicoñ. onis.
.i. annuatio uel edicō siue edictum. Hic potest
queri quid sit indiccio et ad quid sit inuenta et
unde inoleuit cōsuetudo ut indiccōes notarent
et ubi sumāt exordiū et qualiter possit indiccio
inueniri. Indiccio. solet appellari indicoñū cels
.i. quindecim ānoꝝ tempus qñq; enim indiccio
appellat quilibz annus illius tempis. ut primus
ānus dicatur indiccio prima. Secūds secunda
Tercus tercia. et ita per singulos ānos sic usque
ad quinquidecimū indiccōes uenietes rursus
adprimū anni pñcipium reuoluūtur quandoq;
etiam dicebatur olim indiccio illud tempus in
quo cōsimilia tributa pñsoluebātur romanis Itz
spacium qñq; annorum ¶ Indiccōes sunt in uēte
ad notandum. quo tempe sit actum. et inoleuit.
talis cōsuetudo a romanis et talis appellacionis
ratio ab eis sumpsit exordiū Romani enīz de bel
lato orbe sibi tributario facto. triplicem ordinem
tempoꝝ ad triplex genus tributoꝝ pñsoluendum
despñerunt. Erat enīz edictū in uniuersos dōni
eorum subditos ut semp infra quindecim annos
anno uel argento ere. ferro soluerēt tributa et h
tali ordine. Constituerāt enim romanis sic ut in

primo qñquemio soluerēt aurū et argentū ad.
sustentādā rē publicā Et ita illi qñq; āni dicebā
tur prima indiccō Deinde in alio qñquemio. i.
in alijs qñq; annis solueretur es et huiusmodi
metallū ad faciendas imagines illustribus uiris
eorum ut essent in memoria Unde finitis qñq;
primis annis in pñcipio sexti anni fiebat edictū
ut deinceps solueretur es. et isti qñq; āni dicebā
tur secūda indiccō In tercia indiccōe soluebatur
ferum ex quo fiebant arma ad pñpellendos hos
tes. vñ finita secūda indiccōe in pñcipio vn
decimi anni fiebat edictum ut in illis qñq; ānis
solueretur ferrum. vltra autem numeq; qñdecim
ānoꝝ non procedebant. et appellatū est h tēpus
qñdecim annoꝝ indicoñ una. uel indicoñum v
nus cōdus in quo plenarie mōus expleuit quod
a romanis indictum est ¶ Sicut autem romani
actiones suas notabiles per indicciones ānotauē
runt. sic ecclesia romana ad huc spñtialia per
soluens tributa notabilia per indicciones cōsue
uit annotari. unde adhuc singulis annis pascali
festo cū anno dñice incarnationis in cereo anno
tatur annos pñtis indicoñs. Anni siquidem ab in
carnatione domini indiccio quoq; et epacta et
concurrētes. nomen quoq; et tempus pñcipis in
pascali cereo annotantur. Cereus autem renoua
tus et illuminatus significat xpm resurgentem
a mortuis in carne glōsa splendore diuinitatis il
lustratū. cera enīz canem cristi significat et lu
men diuinitatem. Anni. go. domini et cetera pñcā
in cereo cōscribuntur qñ actiones hominum et
successiones tempm xpi dispōne ordinātur Su
mit autem cōdus indiccioni exordium ab octa
uo klās octobris ¶ Indiccōem autem sic in ue
nire potis sume annos domini quotq; fuerint
in pñti anno et adde hijs tres annos qui pñcesse
rant de indiccōe illa in qua natus est dominus
Natus enim est dñs in tercia indiccōe siue in
tercio anno cōdi indiccionum. et totā illā summā
ptire per qñdecim et quot anni remanserint ipā
est indiccio pñtis anni et si nil remanserit est in
diccio. xv. et postea redi ad caput quia indiccio
non excedit qñdecim ānos De hoc tales tradū
tur uersus. Si tribus adiunctis domini diuiferis
annos. per ter quinq; datur indiccio certificata.
si nichil excreuit qñdena indiccio currit Sed h
nota q āni domini renouātur in klās ianuāij
sicut in natiuitate domini h indicoñ. octauo ka
lendas. octobris ¶ Et sic āni domini pñcedunt no
uem mensibus x. Mensibus hāc nonis domini
pñcurrit annis Et ideo si computas et quens in
dicionem a natiuitate usq; ad octauo klās
octobris iūgas tñ duos annos annis domini
Sed si queris de ea ab octauo klās octobris
usq; ad natiuitatem iūgas annos tres Nota
insuper q indiccio in alijs significacionibus in
uenitur a pñdictis sicut in in. reg. c. v. ubi dicitur
et erat indiccio. xxx. milia virorū. i. summa eoꝝ
quibus indiccebatur uel die sicut exponitur in
historijs q forte indiccio est in determinata ho
minū collectō sicut cohors et legio Item indiccio
pro exactōe uel pñcepto graui ul' intollerabili
ponitur in secundo libro eisdre. c. xx. ubi dicitur
nec ulla alia indiccio izrogetur et cetera Itē inue
nitur indico casus abli huius nominis indicoñ

dij si tunc scribitur sine t Corripit enim antepnl.
vñ Ouid epi Eminent indico prodita flamma suo
• **I**ndictus ab indico dis diuatur indictus ea tñ
• **I**ndictus uel Anūciatum unde esom secūdo. li.
c. iij. a. Sz nec indico. i. nōū impato l' Anūciato

• **I**ndicus ea cū penl' cor in india exponitur
Indifferens ab in et differens cōponitur hic
et hec et hoc indifferens tis. i. non differens sine
differentia. i. idem uel filis et cōpatur unde in
differentes et h' indifferēcia die. i. idēmpitas uel
expressa similitudo

• **I**ndigēa ne cōis. ge. penl' cor uide in indqinus
Indigeo ab in et egeo cōponit' indigeo gos
gui. d. interposito et e. murato in j. cor et dicit'
indigere quasi ualde egere uel intus egere unde
indigens tis et a datō indigenti addita. a. fit in
digencia paupertas egestas

• **I**ndiges ab indigeo es. diuatur hic et hec in
diges getis. i. deficiatus. ppe quidem indigetes di
cūtur. de hominibus facti dij. immortales et dñr
indigetes per cōtrariū ab indigeo es quia nulli
us rei indigeant vñ et quilibet dij dñr qñq in
digetes si abusuue uel indigetes dicūtur quasi in
ter deos agentes. i. cōuersantes uel quasi de die
in diem agentes. i. pfcientes uel quasi nūm deo
rum augentes uel quasi inde geniti. i. ex terra Ge
eniz fra dicitur si omīs iste sunt et hie et diuatur
ab indigeo es ut dcm est uel indiges si quosdā
dicitur ab indigito tas Et dicebātur indigetes dij
apud antiquos. quos nominare non audebant

• **I**ndigetes in indiges exponitur

• **I**ndigestus ta tum exponitur in digestus

• **I**ndigito tas in digitus exponitur

• **I**ndigus ga gñ penultima correpta. i. indigēs

• **I**ndipiscor ceris. indeptus. i. ab indigeo gos
acquirere et componitur ab in et apiscor.

• **I**ndiscretus ta tñ insipiens non facidus non
indiuuius a vm ab in et diuuius. i. eloqñe
cōponitur indiuuius a vm unde hec indiuuiū
tas ratis. Et scias q indiuuiū dicitur tribus
modis uel carencia pñi ut athomus uel diuicia
ut adamas uel quia per infiora sue nature phi
ce diuidi non potest ut socrates

• **I**ndo ab in et do das cōponitur indo dis indi
di inditū indere. i. ponere immittre inferē infer
re indicere inducere siue foras emittre Et dicit'
tur indere quasi intus dare

• **I**ndocilis ab in et docilis cōponitur hic et h'
indocilis et h' le penl' cor. i. nō docil' qui nichil
discere potest si indoctus ta tñ dicitur qui nōdū
discit sed tamen discere potest

• **I**nductus in docilis uide

• **I**ndoles ab in et dolus dicit' h' indoles lis penl'
cor quasi sine dolo. i. eras iuuenilis ingeniū ori
go pgenies ppe tñ indoles est signum uel indici
um future probitatis quod sepe ppenditur in qui
busdam pueris. q autem dicitur indoles quasi
interius ul' inde olens et hia est non cōposicio

• **I**ndorso ab indorsum componitur indorso as
aui are. i. sup dorsum ponere qd uulgo solet dici

• **I**ndubitato in dubitatus uide. • intercellare
• **I**nducie ab induco dis qd est introducere diuā
tur hec inducie ay et dñr inducie qñ induc oia
uel cōponitur ab in et dies et odiū unde inducie
qñ in dies oia et sunt inducie pres federis unde
inducarius na rium et h' et h'. inducialis et h' le

ut tempus induciale in quo hñtur uel debent
haberi inducie et inducio as. i. differre per indu
cias facere et constituere.

• **I**nductio onis fe. ge. quedam species agnita
domis apud loicuz Et h' hoc sic describitur Induc
cio est oracio p quam fit pgressio a pticularibus
ad uniuersale ut h' sortes currit plato currit et
sic de singulis ergo. omnis homo currit.

• **I**nducula le penl' cor. inducitiū ab induo diuis
Indulgeo algeo es cōponitur cum inde ul'. in
et dicitur indulgeo. d. interposita indulsi sum ul'
indultū et habz dñsas significaciones indulgere
eniz accipitur pro gratis. cōcedere ut papa indul
sit michi hanc pt. Item indulgere. i. operā
dare ut indulgere gule noli que uentris amica
est. i. opam dare uel cōsentire Item indulgere. i.
remittere ut indulge nobis domine peccata nrā
et tunc dicit' indulgere quasi inde algere. i. postea
a cessare a noticia et memoria forefacti et in pri
ma significacione est actm in alijs uero neutriū
de indulgencijs ecclesie dicam in purgatorium

• **I**ndumen inis ab induo. is dicitur h'. indumē
inis qdquid induimus Iosephus in xviij quādo
ciuitatem intrauit puatis indumibus utebatur
unde h' indumētū ti et producit penultimam in
dumen in ntō sed in genitiuo eam corripit

• **I**nduo ab in et duo is qd est soluo cōponitur
induo is postquam enim aliquis indutus est qñ
solutus et expeditus est uel ad opandū uel ut
se totum uideūm pbeat qd nō est cū sit nudus

• **I**ndupator aliqn dñ pro impator interpositū
du causa metri quia in heroico carmine impator
stare nō pt et est ibi epētes qdā figā metaplasim

• **I**ndusio ab induo is dicitur indusio as. i. in
duere unde h' indusiam inis. i. indumentum

• **I**ndulstius a vm et hic et h' indulstis et h' tre
pro eodem dicitur. i. studiosus agilis uigilans ef
ficax perseverans impiger solers unde indultre
aduerbium et hec industria trie. i. assiduas stu
diū cupiditas ardor auditas pseuerācia solercia

• **I**nduue ab induo is pl' hec in 3 uigilancia
duue ay indumta et ppe tunice serpentū eedem
exuue quia exuūtur sicut induue quia induuē

• **I**nebrio as aui are uerbū actm ab in et ebrio
as et potest esse intentium ibi in

• **I**nedia edes cōponitur cum in et dicitur hec
inedia die. i. paupras que ē in ede in re familiari
Et dicitur inedia. quasi sine esu. unde Job xviij.
inedia inuadat costas eius

• **I**neffabilis ab in et effabilis cōponitur h' et h'
ineffabilis et h' le qd quis non potest loqui uel
qd quis potest loqui cū difficultate unde et deus
est ineffabilis non quia dici nō potest sed quia
finiri sensu et intellcū humano nullatenus potest
Et ideo quia de eo nichil digne dici potest inef
fabilis dicitur filr et eadem ratione quoddam
nomen dei dicitur ineffabile et corripit bi.

• **I**nenarrabilis ab. in. et enarrabilis cōponitur
hic et hec inenarrabilis et hoc le qd enarrari nō
potest uel cum difficultate narratur.

• **I**nenodabilis ab. in. et enodabilis qd dicitur.
ab enodo cōponitur hic et hec inenodabilis et
hoc le penultima cor. quod solui non potest

• **I**neoinis iniui initiū ab in et eo is et est inire
intrare incipere inuenire concubere.

• **I**nepcio cis tui uide in ineptus ta tum.

Ineptiola le di. penl cor. parua ineptia.
Ineptus apto contrarius est quasi non aptus
.i. stultus sm pap hugo uo dicit ineptus ra tum
.i. indistretus qui acquirit sed non habz modū
in expendendo Et cōpatur ineptioz simus et ab
ineptus qd ex in et aptus uenit hec ineptia cie
et ineptio. ras raii ūbum actiuū. i. infatuare. ineptum
facere uel fieri. Et tunc est neutrum. Inueni-
tur etiam ineptio cis tui tne ineodem sensu

Inergia in ergia exponitur
nergumius idem q energuminus in energia
nervis ab in et arma.) et in energuminus

cōponitur hic et hec inermis et hoc inermis et
inermis a. vm. in eodem sensu. i. sine armis. i. si-
ne uiribus vñ uigilius tunc studio effuse matres
Iners ars cōponitur cū) et uulgus inermū
in et dicitur hic et hec et hoc iners tis omnis
ge. quasi sine arte qui ad nichilū faciendū uel pa-
ciendū est aptus unde hec inercia cie

Ineritula ab iners dr hec ineritula le. uitis
nigra quā gci amaraūo uocant boni uini et le-
nis vñ et sic dr qz iners inepellādis tminis hēat

Ineriticus ca cū. i. grauis ignarus remissus ab
iners inertis dicitur et corripit penultimam

Inexorabilis. ab. in. et exorabilis cōponitur
hic et hec inexorabilis et hoc le. i. non exorabi-
lis inflexibilis inplacabil inmisericors qz nllis p-
cibus flectitur hinc dr inexorable odiū inter e-
os est. i. tale qd pacificari. uel exorari ad pacem
non potest et hinc inexorabiliter aduerbium

Inexpiabilis ab. in. et expiabilis cōponitur
hic et hec inexpiabilis et hoc le qd non purga-
tur uel quod expiari non potest.

Infaber infabra brum ab. in. et faber bra. bz
cōponitur et est infaber inartificiosus inornatus
vñ infabre aduerbium. i. inornate Orae infmōi
bus Quid schulptū infabre qd fufum durius ellz
Et cor fa. unde qdam Rūcina nil fabro confert

Infamo as. au. ex. in. et. fa. sed rūcina mltū
mo as. qd non est in usu Et hinc hic et hec infam-
is et hoc me sine bono nomine uel fame ma-
le unde hec infamia. mie et producit fa

Infandus. ex in et fandus cōponit infandus a
ū. i. execrandus scelestus nec nominandus qsi qd
non debet nominari nec aliquis de eo fari. et in eo-
dem sensu dicitur nefandus. Et utqz comparat.

Infans a. for. aris dr fans fantis qd cōponit
cū in. et dr infans. tis. omnis. ge. i. non loquēs
Et cōpatur infancior simus unde prudencius in
li. hynipnoz largire michi carmen infantissimo
Dicitur etiam infans pro puero. et tunc est cōis
ge. tñ. et est infans usque ad septenniū. et dicit
infans quia fari nesciat. i. non posse loqui cū nō
habeat adhuc bene ordinatos dentes Nec ideo
dicitur infans quia loqui non possit usque ad
septenniū sed quia non potest loqui expedite et
distincte usque ad illud tempus. uel quia in ipā
prima parte illius tempus loqui non potest vñ
hec infancia cie etas infantis

Infantis ab infans dicitur hic et hec infanti-
lis. hoc le. res infantis uel pñiens ad infantem
et prod penl unde infantiliter aduerbium

Infandiosus a ū. plenus infancia. i. infantilis et
infantulus li. et infanticulus dr ab infancia
li et infantillus li per geminū l. omnia pro paruo
infante. Et corripunt duo prima penultimam

Infaustus ra tum. exponitur in faustus ra tum
nfactus ra tum. i. non factus. Unde dicit. Qd
factū est pro infecto haberi nō pñt. Et cōponitur
ab in. et factus uigilius. et piter scā atz infecta

Infelicio infelicitas infelix expōit) canebat
infelico infelicas exponitur in felix

Infendo dis. o. in. j. infendi infensum infende
.i. ualde offendere facere irasci. cōponitur ab in
et fendo dis. unde infensus a. vm. i. offensus uel

iratus. et est plus esse infensum. qz offensum uel
iratu. et ab infensu supino u. in. o. fit infenso as
fre. paulus in epy. ad heb. c. iij. Quilibet autem

infensus a. vm exponi infensus est xl. anis
tur in infendo dis

Infertio. Ab in et fertio componit infertio tis
infertis. infertum. i. implere. Unde infertus ra tum
et inferto ras ūbum frequentatiuum.

Infene inferia. sacrificia facta in ferijs p mor-
tū infernas ab infer) tuis. et dr ab infernus
nus dicitur hic. et hec infernas atis ge omnis
de inferno exis uel qui infernū colit. sicut sup-
nas atis. dr qui est supnus uel qui colit superna

Infernus ni. mas. ge. in in. in pli neutri tñ
hec inferna oz. et dicitur infernus ab infra qz.
sub terra dr esse sicut enim cor est in medio ho-

minis ira. et infernus in medio terre creditur
esse. uel infernus dr ab. infero inferis qz anime
reoz illuc inferantur. unde hic. et hec infernalis
et hoc le. et infernus a. vm. i. infernal ul imus
in imo uel inferno suppositus Et scias qz qua-

druplex est infernus unus est infernus dampna-
torum in quo sunt tenebre. et qñtū ad carentiam
uisionis diuine et quantū ad carentiam gracie et
est ibi pena sensibilis Et hic locus est infernus

dampnatorum. Alius infernus est supra ipsum
in quo sunt tenebre et ppter carentiam diuine visi-
onis. et ppter carentiam gracie sed non est ibi
pena sensibilis et dr limbus puerorum. Alius su-

per hunc est in quo sunt tenebre quantū ad ca-
rentiam diuine uisionis sed nō qñtū ad carentiam
gracie. et est ibi pena sensibilis et dr purgatorū

Alius locus quartus magis est sup in quo sunt
tenebre quātū ad carentiam diuine uisionis sed
non quātū ad carentiā gracie nec est ibi siue eāt
ibi pena sensibilis. et hic est infernus siue limbus

sacroz patrum et in hunc tñ xps dñdit quātū
ad locū sed non quātū ad tenebrarū expienciā
et in scōs extraxit. et scire te uolo q post tēpus
illud nullus ad limbū illum uel infernū dñdit

De pena inferni hēs in pena. Itē dixi in defunc-
tus Item uide in sapientia. itē in scūs. item de si-
nu abrahe habes in sinu Hic potest quen an-

dāpnati in inferno uelint omnes alios esse dāp-
natos. ad hoc dico qz sicut in beatis in patria e-
rit perfectissima caritas ita in dāpnatis erit per-
fectissimum odium. vñ sicut sancti gaudebūt de

omnibus bonis ita mali de omnibus bonis dole-
būt. vñ et felicitas sanctoz considerata eos maxi-
me affligit. vñ dr ps. xxvj. c. videant et confun-
dantur zelantes ppli. et ignis hostes tuos deuor-
et. unde uellent omēs beatos esse dampnatos. tā-
ta enim erit inuidia in dampnatis. qz etia p-
pin quoz glorie inuidebunt. cum ipsi sint in summa

miseria. cū etia in hac uita hoc accidit crescente
inuidia. s. tñ minus inuident ppinquis qz alijs.
Et maior esset eoz pena si omēs ppinqui damp-

narentur. et alii saluarentur. q̄ si aliqui de suis
 p̄p̄m̄quis saluarentur. Et exinde fuit. q̄ diues
 pecijt fratres suos a dampnatione eripi. sciebat
 enī q̄ aliqui enpererentur. maluisse tñ fr̄es suos
 cū omnibus alijs dampnari. Et scias q̄uis ex
 dampnatorū multitudīne pena singulorū augeat̄
 tamē tñ super excreuit odium. et inuidia q̄ ma
 gis eligunt totiq̄ cum m̄ltis q̄ minus soli. Pōt
 etiam hic queri sic. Natura intellectualis ordinata
 est ad beatitudinē cuius est capax. sed in demoni
 bus manet natura post peccatū ergo non sunt ade
 o obstinati. q̄ possint bonum uelle. et beatitu
 dinem cōsequi. ad hoc r̄sdeo q̄ in demonibus
 remanet naturalis potentia ad bonū vt remota.
 et disposita per cōtrariū habitum deūata qua
 possent benefacere si uellent. sed uelle nō p̄t q̄
 habitus malicie ab eius uoluntate remoueri nō
 potest q̄ iam in statu uie non est de hoc etiam
 in pena uide. Item p̄t queri an melius sit non
 esse quam male ēē. ad hoc dico q̄ melius est nō
 ēē. quam male ēē. unde dicit iero. tractans illud
 iēme. c. xx. maledcā dies in qua natus sum me
 lius est n̄ ēē. quā male ēē. et bñh. dicit in xxxv
 sermone tractās illō cant. si ignoras te o pulcra
 inter mulieres. Egredere. et abi. post greges so
 dalium tuorū. homines quidem merito ignoran
 de ignorati. i. repbatī. et ad tremendū illō iudici
 um stare. et igni p̄petuo tradi hunc. non autem
 et pecudes. nec dubiū pecudes fore deterius hijs
 qui sic erunt. q̄ hijs qui omnino non erunt me
 lius fuerat ei inq̄t si natus nō fuisset homo ille
 nā utiq̄ si natus n̄ fuisset oīō dāpnatus n̄ fuisset
 homo. sed ubi gracia aut pecus aut alia que
 piam creatūa que q̄n iudicium non haberet ad
 iudicium non ueniret ac per h̄. nec ad suplicium
 puto q̄ et in p̄nti uita si bene adūtas postero
 rem ire pectoribus hominem iudicabis an non si
 qd̄ tibi uidetur ip̄is bestijs q̄ amō bestialior ēē
 homo rōne uigens. et rōne non uiuens. Nam
 pecus q̄dem si se ratione non regat excusationē
 habet a natura a q̄ hoc ei penitus munus nega
 tum est hanc nō habet homo cui ab ip̄a specta
 li p̄rogatiua donatū est merito p̄inde eo ip̄o con
 setur homo egredi. et post ire gregalibz animan
 tibus q̄ solū hoc al. cōuersatione degeneret iūa
 nature transgrediens rōis cōpos. rōis expti a.
 moribus. et effectibus imitatur Conuincit̄ ergo
 ire post greges homo. et nunc quidem de p̄uac
 one nature postmodū ante. et extremitate peire
 h̄ bñh. Boecius etiam dicit Ceteris animantibus se
 se ignorare natura est hominibus uicio uenit
 hic nota q̄ non esse potest dupliciter cōsiderari
 vno mō s̄ se. et sic nullo mō p̄t esse acceptabile
 cū non habeat aliquā rōez boni. s̄ sit boni pura
 p̄nuacio Alio modo potest cōsiderari inquātū ē
 abltiū penalis uel miserie uite. et sic non esse ac
 cipit rōz boni carere enim malo est q̄dōā bonū
 ut dicit p̄lus. in v. eth. et per hunc modū melius
 est dampnatis non esse quā miseros esse. Et s̄m
 hoc dampnati p̄t eligere nō esse s̄. deliberatiuū
 rationem. Et scias q̄ usque ad infernum sunt
 miliaria tria milia ducenta quadraginta quing
 s̄m illos qui ponunt infernum in centro terre
 Infero inferis intuli illatū cōpo. v̄ uide in tra
 nitur ab in et fero fere et dicit̄ inferre introferre
 ul̄ immittere. Unde dñs ad thomā. Infer digitū

tuum huc. Et inferre. i. cōtra ferre. Irrogare. et
 pertinet ad malum mala enim inferuntur. et s̄
 hanc significationem inuenit̄ in dialectica inferre
 .i. cōcludere. illatio cōclusio Cū enim aliquid con
 cluditur inferitur. i. cōtra oppoēm alicuius inferit̄
 unde cōiūctio q̄ est signum cōclusionis dr̄ illati
 ua quasi cōtra portatiua

Infertum ti ge. neu. i. uinū qd̄ alēi offertur l̄
 libatur. Et cōponitur ab in et fertū qd̄ est liba
 cio l̄ oblacio qd̄ā. et diuat̄ tñ ab infero inferis

Infertus ri mas. ge. pro inferno ul̄ pro deo in
 fernali Itz pro deo mortuorū uel pro manibus si
 cur superus pro deo celesti. i. pro deo uiuorum.

Infertus. Ab infertor eris dr̄ infestus sa sum. i.
 infestus. ex in et festus **I**nfestus non fallus negans
 idem qd̄ iratus infestus cōtrarius molestus inq̄
 tus. et dr̄ infestus quasi nō festus non festiuus
 Et cōpatur infestior simus. vñ infeste tius sine
 aduerbium. et infesto as. aui. i. molestari aduer
 sarj infestū esse alicui. et cōstruitur cum actō

Inficio anm in inficior uide.
 Inficio dis eci. infectum ex in et facio et dr̄ in
 ficere deturpare tingere repellere informare et p̄
 tinet ad p̄p̄ietates intrinsecas et corripit fi.

Inficior aris inficiatus sum cōponitur ab in
 et facio et dr̄ inficiari quasi non facere non esse
 factū cotendere. i. negare et p̄pe qd̄ uerū est q̄si
 non fateri factū. sed cōtra ueritatē mendacio niti
 Et est p̄p̄ie inficiari rem debitam negare cum a
 creditore deposcitur Idem et abiūctio. i. rei ere
 dite abnegacio. unde qd̄am Inficit intingens qui
 denegat inficiatur et ab inficior hec inficie arū

Infidus in fidus exponitur. **I**nfidus. i. negocia cōes
 infimas ab infimus dr̄ hic et h̄ infimas atis
 et dicuntur infimates infimi et minores in po
 pulo q̄ autem infimi ul̄ infimates dñr quasi in
 infimo positi ethimologia est.

Infimo ab infimus dr̄ infimo as. penl̄ cor. et
 est infimare dep̄mere subterius ponere. vñ infima

Infimus infra est aduerbiū loci **I**nfimus ta tum
 et cōpatur infra inferior infimus. unde inferius
 infime aduerbium. Et est dr̄ā inter infimum et
 imum. unde dicitur in grecismo Infimus ordine
 fit imus at ille loco. Et ponitur infimus pro de
 iecto ul̄ infra posito p̄t etiam infimus esse ibi
 et tunc producit fi. uide in infio infis infit

Infinituus exponitur in finituu

Infio ex in et fio cōponitur infio infis sed
 modo non est in usu. unde ar̄l. in primo de ḡna
 cione infimus tristantem aliquū tangere nos sed
 nō nos eum p̄lo etiam h̄ uerbo untur infimus
 .i. dicimus et producit fi. pap̄ uero dicit Infir
 cetis deficit Antiq̄ tamē infit dicebat. i. incipit

Infirmus ab i et firmus cōpōit̄ infirmus. **I**nfai
 a. um. i. non firmus quia sine forma. i. sine calo
 re. et cōpatur infirmior simus. unde infirme mi
 us sine adibuium Inuenitur etiam infirmiter
 apud antiquos. unde in libro sapientie iij. c. infir
 miter posita a uento cōmouebuntur. et hec infir
 mitas tatis et infirmor aris. i. esse uel fieri infir
 mum. unde paulus in ij. ad cor. c. xj. Quis infir
 matur et ego non infirmor Inuenitur etiam in
 firmo as uerbum actm̄. i. debilitare fl̄ificare e
 ueruare. Et cōponitur ab in et firmo as

Infisco as aui cōponitur ab in et fisco as et ē

infricare infricium mittere. unde illud et res eius infricantur. i. in publicū deueniant et est actiū

Infligo gis infligi inflictū et infligo as in eodem sensu. i. inferre irrogare introfligere et est actiū

Informis ab in et forma cōpositū et pōsi ponitur hic et hec informis et hoc me. i. turpis q̄si sine formitate non quia caret omnino forma. sed quia caret pulc. et precipua forma. vñ informiter aduerbium et hec informitas tatis

Info as in flo as exponitur

Infortunium nñ aduersitas mala fortuna et componitur ab in et fortunium

Infra dicitur ab in. et ē aduerbiū loci. et comparatur infra inferior infimus. unde inferus in fine aduerbiū. et signat infra localem depressio nem uel sup̄deez cui contrariū est sup̄. unde male dī sum infra muros ciuitatis nisi esset defossus

Infrenis. Ab in et **I**n sub muris uide in intra frenum. componitur hic et h̄ infrenis et h̄ ne. Et infrenus a. um. i. sine freno. et producit. fre.

Infrequens. corripit pñl. In frequens est.

Infringo. gis. exponitur in frango gis.

Infronitus. ra. tum. exponitur in fronitus.

Infrunitus. ra. tū. pñl. pō. Idem est q̄ infro nitus. **E**cē. xxij. aīō infro nito. et irreuerenti. ne tradas me. Inuenitur etiam ibi infronito. et cōponitur. ab in. et frumen qd̄ est pars guttis ubi cibus sapit. unde infrunitus quasi sine frumi ne. idēst sine sapore sapientie. i. insipiens. stultus indiscretus. sine freno rationis.

Infuscatus ra. tū. sincerus. sine fusco. Ab in et fuscatus quod exponitur in fusco cas.

Infula le. est fasciola sacerdotalis capitis alba in modū diadematis. a qua uite ab utraque parte dependent que infulam uinciunt. unde et uite dicte sunt quia uinciunt. sed infula plerūq̄ lata erat plerūq̄ rotalis de albo et cocto.

Infumio. as. in fumus exponitur.

Infuso. as. aui. are. i. fuso inuoluē. cōponitur ab in. et fusus fusi. et pducit. fu.

Infusorū. nñ. in suffusorium exponitur.

Ingemularis. ris. omnis ge. i. genu uel genua flectens uel inclians. Et corripit. cu.

Ingenum. nñ. cōponitur. ab in. et genium in eodem sensu. Illa enīz pō in. addita. nichil ope ratur in qd̄ notat ingeniū esse intuscam vim.

anime. et naturalem. unde etiam dicitur ingeni um quasi intus genitum stz. a natūa. et est et h̄ia unde h̄. ingeniolum li dimi. et ingeniosus a. um et cōpatur. unde ingeniose. sius. sime. adūbium.

et ingenioz arie. ingeniū exercē ingeniose se ha bere. Et ponitur p̄ deipere. Et est tunc transiti uum. Item. ab ingenium hec ingeniositas tatis .i. astucia calliditas prudentia subtilitas.

Ingenuus. componitur. ab in. et genus. et dici tur ingenuus. a. um. nobilis qui in genere habet libertatem. non fco sicut libertus. unde greci in genuos eugenes uocant. quia sunt boni generis Vnde hec ingenuitas nobilitas. Et cor̄ ge. Vnde Cuius de arte. Dederet ingenuos tedia ferre sui

Ingloriosus. in gloria exponitur.

Ingerso. sas. in gersa exponitur.

Inglorius. ab in. et gl̄a. componitur inglorius. na. rium. i. sine gloria absq̄ bonore. idē qd̄ in gloriosus. unde quidā. nec querat gloriam et nō

Ingluuies. ab in **I**ngolebis cum inglorius eris.

glutio. tis. diuaf̄ h̄ ingluuies. uiei. i. uoracitas Vnde ingluuinosus sa. sum. i. uorax. ul̄ ingluuies cōponit̄. ab in. et gula quasi in gulam ueniens.

Ingratus. ab in et gratus. componitur ingra tus ra. tum. et significat tria nam ingratulus. i. nō gratus nō acceptabilis. et ingratulus. i. immemor beneficij. et ingratulus. i. irremueratus. et cōpatur unde hec ingratitudo. dimis. et dr̄ ingratulus quasi sine gracia **I**ng Dicitur ingratulus acceptorū im memor omnis. Et cuius merita. sequitur retribu tio nulla. Et cui dicitur deest gracia uel facienti Et nota q̄ ille qui bñficiū dat non statim debet se exhibere punitorem ingratitudinis. Sed prius piū medicum ut scz iteratis beneficijs ingratitudi nem ianet. Et scias q̄ sicut dicit bñ. in cādis s̄ mone. li. Ingratitudo inimica est anime. exinani cio mentoz ututū dispersio bñficiōz pōicio in gratitudo ventus. urens. sicans sibi fontem pie tatis rorem misericordie fluentia gracia. Et aug. in sermone sancti stephi dicit q̄ peius est aliqd̄ ens. non solum inimicos nō diligimus. s̄ nec a micos quid̄ fidem integram custodimus. s̄ ediuat so graciaz actio est inuitatō ad pius dandū. vi

Ingredior. eris. ingressus sum. **I**ng de in canis.

Ingrare. ab in. et gradior deris. et cor̄. gre.

Ingruo. is. grui in gruo is. exponitur.

Ingradio. as. in gradia exponitur.

Inguēi igūis neu. ge. pars corporis cē. pudē da. it̄ dicta. ab unguo. is. siue ab unctione. et cor̄

Inhabilis. exponitur in habilis. **I**nh pñl. qñ.

Inhereo. ab in. et hereo componit̄ inhereo es. inhesi inhesum. i. innti intus herē. unde hic et h̄ et h̄ inherens. tis. unde inherēt adūbiū. et hec

Inhibeo. es. bui. in **I**nhēndia de. et pō. he. h̄ibitū cōponit̄ ex in. et habeo es. et est inhībē p̄hibē cohībē uirare remouere separe. Et est in puatū. Est enim inhībē non habē. unde h̄ inhi

Inhibitor tons. ab in **I**hibitor tonis. et cor̄. hi. h̄itēo bes. dr̄ h̄ inhibitor oris. i. bedellus qui. et angarius. et exactor dr̄. q̄ nimis petendo et in iuste ferendo inhībēt homines. uel quia inhībēt

Inhumanus. a. um. **I**lites inter eos. cor̄. bi. vide in hūanus.

Inibi. exponitur in ibi

Inicior. ab iniciū dr̄ inicior ans. i. inchoare. cōsecrare. sanctificare. introducere. sacrificare. unde pph̄a iniciati sunt beelpheoz. i. sacrificauerunt. uel cōsecrauerunt. Et nota q̄ quidam utunt̄ h̄ uer bo in actio gñe inicio. as.

Inicū. ab in eo. is dr̄ h̄ inicū. cñ. et est iniciū rei. a qua aliquid incipit. s̄ pñcipiū ūboz est ex

Iningo. gis. inegi inactū. cōponit̄ **I**ng ordium. ab in. et ago gis. et est inigē pecus a pascu. in. tectū agē. abigē nō est pecus a tecto in pascua a

Inimicalis. ab inimicū gere. et cor̄. Inigo pñl. cus dr̄ h̄ et h̄ inimicalis et h̄ le. et hic et hec in micabilis. et h̄ le. uel ab inimicoz arie. p̄t h̄ uē re. vñ inimicabilz adūbiū. et h̄ inimicabilitas tis

Inimicus. ab in et amicus cōponit̄ inimicus ra. cñ. et cōpatur inimicoz simus. unde hec ini mica de. et inimico cas. ūbū actiū et inimicoz arie. deponens in dr̄sis significacionibus ut ini mico illū tibi. i. facio illum inimicū tibi. Et inimi cor tibi. i. sum inimicus tibi. **I** Dic nota q̄ dilecō inimicoz tripl̄r p̄t cōsiderari. vno qd̄em modo ut inimici diligantur inq̄atū sunt inimici. et h̄

est pūsum et caritati repugnans. q̄ hoc est diligere malum alius. Alio mō p̄t accipi dilectio inimicōrū quantū ad naturam. s̄ in uniuersali Et sic dilectio inimicōrū ē de necessitate caritatis. ut sc̄z aliquis diligens deū et p̄ximū. ab illa ḡn̄alitate dilectionis proximi. inimicos suos non excludat

Tercio modo p̄t considerari dilectio inimicōrū in sp̄ali. ut scilicet aliquis in sp̄ali moueatur motu dilectionis ad inimicū. et istud non ē de necessitate caritatis absolute. q̄ nec etiā moueri motu dilectionis in sp̄ali ad quoslibet homines singulariter est de necessitate caritatis. q̄ esset impossibile. et tū de necessitate caritatis s̄ p̄parationem animi. ut scilicet hō habeat animū p̄paratū ad hoc q̄ in singulari inimicū diligeret si necessitas occurreret. Sed q̄ absq̄ articulo necessitatis hō actu hoc impleat ut diligat inimicū p̄pter deū. hoc p̄tinet ad p̄fectionē caritatis. Cū enī ex caritate diligitur p̄ximus p̄pter deū. quanto aliquis magis diligit deū. tanto etiā magis ad p̄ximum dilectionē ostendit nulla inimicitia impediēte. sicut si aliquis. multū diligeret aliquem hominem amore ipsius filios eius amaret. etiam sibi inimicos. et totam eius familiam. vide in dilectio et in ca

Ininterpretabilis. ab in. et **I**nter. et in amor. interpretabil. cōponitur hic et hec ininterpretabilis et hoc le. qd̄ interpretari non p̄t uel non habile ad interpretandum. heb. v. ininterpretabilis ad di

Iniquus equus adiectū cōponitur **I**ncendū cū in et dr̄ iniquus qua quū. i. non equus. et cōpatur. vnde s̄ iniquitas ratis. et cor. p̄mam vñ pamphilus. Semp̄ iniquorū stelus impedit acta. mitus ra. tū. p̄nl. cor. i. inceptus **I**nhonorum. iungo. q̄s. iniūxi miūctū ex **I**ab in eo inis. in. et iungo. Et est iniūgere precipere sicut uult hug. m̄tis ramen p̄babilius uidet̄ q̄ iniunctio minus importat quā p̄ceptum. quia q̄n̄ prelatus uult aliquid inquirere uel inuēire p̄us iniūct̄ et postmodum facit p̄ceptum.

Iniuria n̄e. in iniuriis exponitur.

Iniurius. ab in et ius. cōponitur iniurius a. vñ. i. tortuosus non seruans ius quasi sine iure Et inde s̄ iniuria n̄e. i. iniusticia q̄s̄ sine iure. ul̄ cōtra ius quādo s̄z fit aliqd̄ cōtra ordinem iuris vnde iniuriosus a. um. i. iniurius ul̄ potius qui. p̄antur iniuriam ab aliquo. et cōpatur. vñ iniuriose iniuriosius iniuriosissime adūbiū et s̄ iniuriositas ratis. Item ab iniuria iniuriōr̄ anis. iniuratus sum. iniuriari. Iniuriam facere. Et constituitur

Iniux iugū cōpo **I** cū datiuo. ut iniuriōr̄ tibi nitur cū in et dr̄ hic et hec iniux iniugis Item cōponitur cū se. et dr̄ s̄ et s̄ se iux se iugis in eodem sensu Iniuges dñr̄ boues non dum iugo cōiuncti. Idem dñr̄ se iuges quasi seorsum a iugo s̄ hug. et in grecis dr̄ bos nōdum domitus a m̄

Innocēs n̄lī nocēs. in nocēto **I**nis dr̄ iniux innocuus ex in et nocuus. cōponit̄ innocuus a. vñ. i. innocens et cui non nocetur s̄m. hug.

Innoxius. ab in et noxius dr̄ innoxius a. ū. quasi sine noxa. innocuus proprie cui quisquam non nocere potest. nec nouit. nec ipse aliq̄.

Innuba. ex in. et nubo cōponit̄ s̄ innuba be. i. innupta q̄ adhuc n̄lī nupsit q̄ adhuc uultum suum nō uelat. et cor̄ nu. sicut pronuba. hez nu

Innuicio. cionis. fr. ge. et **I**bo eam p̄ducit. inponitur **I**. causa euphonie. deberet enī dīdī

innuicio. ab innutus ti. addita o. fit innuicio r̄t.

Innulus. ab innuo is. diuatur s̄ innulus li. et sunt innuli filij ceruorū ab innuendo dicti quia ad nutū matris absconduntur. vnde innulinus a. um. et innuleus lea. in eodem sensu et s̄ innuleus idem qd̄ innulus. can. ij. filis esto capree

Innuo is. innui innutum. **I**nnulo q̄ ceruorū ex in. et nuo is. et est innuere nutū facere uel signum uel dare intelligi et est neutrum.

Inolitus. ab in. et oleo es. diuatur inolitus a tum insuetus innatus naturalis. vnde inolita bonitate insueta et innata. Et corripit li

Inomellum. ab ino qd̄ ē uinum. et mel componit̄ s̄ inomellū. vini ul̄ mulsi. et mellis contectū

Inopinabilis. vide in opinor.

Inops. ops cōponitur cū in et dr̄ s̄ et s̄ et. s̄ inops inopis uel dic. s̄ q̄ dicebat̄ antiquitus hic et hec et hoc ops. i. diues fecundus opulentus. et inde cōponitur inops. i. pauper. sed dr̄n̄t inops dr̄ p̄prie qui nichil h̄z qui nec sibi sufficere potest nec alijs largiri. sed pauper dr̄ qui licet alijs elargiri nō possit sibi tam sufficit. vnde et copulationem recipiunt ut ibi ego sum pauper et inops et alibi. pauperi et inopi tu es adiu. tor. uel inops cōponitur. ab in et ops opis pro terra. inde dr̄ inops quasi sine terra et insepultus qui s̄z caret sepultura. vnde s̄ inopia pie s̄ hug. In ḡt. dr̄ nullius possessor homo inops di

Inquilinus ni. i. aduena quasi in **I**statur esse. colens aliena. ab incolo. Non enī p̄p̄a sedēz. s̄ in terra aliena inhabitat. Sed dr̄ inter inquilinum et aduena uel incolā. Nam inquilini sunt qui emigrant. Nam incolā non indigenā s̄ aduena de signat. Nec ē ergo in illa dñia Inquilini sunt qui emigrant et non p̄petuo p̄manent. Aduene uel incole aduenticij sunt. sed p̄manentes. idem et accole p̄grini nō dñr̄ q̄ p̄ntes eorū ignorant̄ sunt enim de longinqua regione. Indigene uero sunt inde geniti. in eodem loco nati ubi habitant uel inquilinus cōponitur ab in et culina s̄z uil. quis et aduentiuus s̄m. quosdam

Inquino as. au. i. maclo deturpo et cōponit̄ ab in et cunio is uel ab in et cōq̄na et cor. qui vnde in aurora dr̄ petra qua graditur uirus nō

Inquo inquis. s̄m usum de **I**nnq̄nat anguis rectum est et est tercie cōiuga. Xv Tercia uult inquit quarta q̄ sumit ait. ex hoc colligit̄ q̄ in quimus cor. p̄nl. sicut legimus s̄ aimus p̄d̄ j. si cut audimus. Et scribitur inquit p̄t nō p̄d̄ q̄ nullum ūbum in d. desinit in tercia p̄sona p̄ntis indicat̄ mōi. s̄ aut̄ analogiam fere tota eius de dinacio inuenitur ut sup̄ ostēdi in tercia p̄e. in tractatu de preteritis tercie cōiugacōis in p̄ncipio

Inquiro. nis. ab in et quero nis. cōponitur. uide **I**nsanus. sanus cōponitur cū in. **I**n quero. nis. et dr̄ insanus a. vñ. et cōpatur. vñ insane nius sine. adūbiū. et s̄ insania. nie et insanio is insaniui. insanire. i. furere. et est neut̄. et ponit̄ quādoq̄ p̄ scribere iisus et facere uel cantare q̄ olim poete credebantur insanire cū iisus faciebant et studio uacabant. vnde uigil̄ insanire libz q̄n̄z tibi

Insicia ab inscius a. um dr̄ hec insicia ne. i. ignorantia. vnde orac̄. in epi. sed turpem putat. inscie metuit q̄ lituram. s̄ hug. Itē sapiē xix. aham sibi assumpsit cogitationem inscie Itē

sapientie xiiij. Sed in magno uinentes inscidie bello. Et scias qd inscidia formatur ab insciti ge nithuo de inscitus ta tu3 addita a. qd regula est 3 ante cia breuiatur in denominatiuis que formanē addita cia. ut inscidia et inscidia formatur addita a. ut inscitus ti. et ideo pducitur et ita teneas.

Vnde inscidia scribit per t. Vide in scitum.

Inscius. a. um. qd sine scientia. ab in et scius qd insensis. sensus cōponitur cum in 3 est sciens et dr h et h insensis et h in sensu qd sine sensu.

Insidio. tas. tui. filo adaptare. et cōpōit ab in insidie. ab insideo des dñr bee insidi 3 et sera e au. et hinc insidiosus. a. um. et insidiosus anis. in sidias tendere et. preparare.

Insignis. signū cōponitur cū in et dr h et h insignis et h ne. predarius ornatus nobilis glorio sis magne fame quasi hñs emiens signū p alijs vnde h insigne. i. ornamentum et insignio is. in signiui insignire nobilitate ornare exaltare insig nem facere et est actiō

Insilio lis. in salio is. est et corripit h.

Insimulo as. ab in et simulo as. cōponitur insi mulo as. aui are. i. accusare uel inculcare quia ac cusatoris est simlare in aduersariū qdquid potest. Et insimuloz anis. inuenitur in eodem sensu in ge nere deponenti h bug. Item insimulo. i. non simu lo nō fingo. vnde insimulatus ta. tū. i. nō fictus sap. xvij. Insimulatiū imperiū tuum portans. i. nō fictum. uel componitur ab in et simulatus

Insinuacō onis fe ge. exponit in sinuo sinuas inspidus da. dum. i. nō lapidus pñl cor. et cō ponitur ab in et sapidus. et cōpatur insipidior sinus et ab h grō insipidi addita tas fit h insi

Insipiens ex in et sapiens cō. 3 midias tatis. ponitur h et h et h insipiens tis. i. non sapiens quasi sine sapore et sapientia. Et cōpatur. unde h insipienda insipiente

Insisto tis exponitur insisto sistis.

Insicio onis. ab infero ris uel ab insitus ta. tū insiti addita o. Et scias qd infero ris insui insitiū idem est qd plantare. Et est ppe inferere plantare per immissionem ramoz ad inuicē. Vñ ouidiū de reme. uenāt insidio fac ramū ramus adoptet

Insolens. ab insoleo les dr insolēs tis ge om nis. i. supbus fatuus moribus non cōueniens. et cōpatur vnde insolenter diu sine adubiū et h insolencia de. i. supbia fatuitas uel pē cōponi in solens ab in et solens. et corripit. so.

Insolesto cis incipio solere et est Inchoatiū huius ibi insoleo les qd cōpōit ab in et soleo

Insomnis cōponitur ab in et sompnus. di es citur h et h insomnis et h ne. i. sine sompno p uigil qui dormire nō potest. unde h insompnia me. i. uigilia. et h insomniū qd uidetur p somp niū et est quedā species sompni. uide in somniū

Insone ab in et sone cōponit insons tis. ge. o nis. i. innocens innocius et cōpatur vnde inson s. aus. sine adubiū et h insoncia e. i. innocēcia

Insontia cie. in insons uide.

Inspectio cis xi ctū inspicere quasi intus cōside rare. et cōponitur ab in et specio cis. et cor spi.

Instans tis. exponitur in sto stas.

Instar. ab insto as. dr hoc instar. incedi. i. simi litudo. uel potius ad similitudine3. habet eniz in se uim pōnis. sez ad. vnde et non debet recipere pōnem nisi in expōne. vñ dicendū est. hoc est

instar illius. i. ad similitudinē illius. Aliqñ tñ inue nitur ad instar. sed tunc pposicio habundat..

Instauras. aui. dr ab instar Et ē instaurare. facere sile priori. restituere. reficere. ad priores sili tudinē aliqd facere. reparare. qd cōponitur restau ro as. ppe tercio reparare. Et dr instaurare. quasi 3 statum pristinū reducere. Et est etimologia.

Instigo as. ab in et stigo as. quod ē stimulare dr instigo as aui. et est instigare ualde stigare qd instinctū agere. etimologia ē et pō sti. vnde in aurora dr Instigans proceres uoce minante suos

Instinctus. ab instinguo is dr instinctus ta tū et h instinctus tus. instigacō. psuasio. stimulacō in

Instinguo is xi ctū. i. instigare. psuadē 3 oracio re. ut mortificare. et cōponit ab in et stinguo is

Instira. ab insto as. dr hec instira re. quedam uestis talaris. que et stola dr Instira etiam dr la tū cingulum cū quo puer ligatur in cūma Instire etia ut dicit pap. sunt pue linteole que mortu3 suoluūt Job xj. ligatus manus et pedes institis

Institor. ab insto as. dr h institor. 3 et cor sti onis. i. mercator quia instat mercibus emendis Job. xxvij filij institorum. uisus dñs. Qui uē dit merces mercator dr ille Institor est instat q p precio minuendo Mercator uendit institor il

Instiuo ex in et statuo cōponitur 3 lud emit instituo is. i. decernere ordinare. vnde h instituti ti. et h institucō onis mo3 informacō. h p quo dam li. legalis tñ in plī hec institucōes onū 3 in

Instis. ab in et sto stas cōponi 3 instira oz dr tur insto as institi institi et etiam instatum pñl cor inuenitur. i. cōtra stare inuigilare insistere in sudare. vnde instans pncipiū et nomen et cōpa tur vñ instant aus. me adubiū. et h instancia. e

et h instans. tis dr tempus simplex Et sic descri bitur qd cum sit finis pteriti ē pncipium futuri. ul cū incipit statim eise desmit. ul instans ē buis sima ps tempis que n expectat successionē.

Insubulus. ab insubulo. las. quod componit ab in et subulo. dr insubulus. li. qdādam instrum tum in texendo telam circa quod pannus. ul sta men inuoluit. qd insubula. i. pforat. ut posset inuolui et itineri. p uolūtate textentis Vel cōponi ē ab infra et sup qd infra et supra fit Et cor bu

Insula le. dr terra undiqz mari circūsepra. vñ insula dr qd in salo sit sita id est in mari.

Insulsus a um. i. non salsus. quasi sine sapore salis ul sapientie. Et comparatur Et componit ab in et salsus. a um in qdū est nomen. Job vj. aut potent comedi insulsū qd n est sale conditum

Insulto. ab insilio. lis insilui insultū. tu. u. in. o. fit insulto. tas. tau. ubum fre. ppe quidem est insultare qdā cauillacōne et derisione hostem deijcere. Vnde de brō laurencio dr. Et subicienti bus prunas. insultat leuita xpi ut cū dicebat gi rare et usare ad aliam ptē. Quidā tamen pdeore legunt ibi exultat. ita dicit hug. Pap uero dicit. Insultare insilire et de alterius iniuria. gaudere

Insultus. tus. mas. ge. i. inuasio aggressio. qd saltum in alium impetuose facere.

Insumo. ab in et sumo componit insumo. is pli. ere. i. intus ul ualde sumē. ul contra sumere

Integer gra grum. i. incorruptus. Et cōpatur integrior integerrimus. vnde integre. nus. nme adibia. et h integritas. tatis. et h integritudo di nis. Et iste abltis integ ponit aduerbialiter pro

integre. Et componit de integro ul' ex integro. i. d
hinc ul' ex hinc. ul' a principio ul' ex toto sui ex toto
Item ab integer integro as aui. are. i. integrum
facere novare. Et componit reintegro. as. et in
terposita o frequentius dr' redintegro as. Et hinc
inchoa integralco cis. et redintegralco cis. Et scilicet
as q' aliter est in isto inchoatio q' in alijs. alia
enim inchoatio hnt significacōne eandem quā
et sua pmitiva. ut si pmitiva signt actū et eorū
inchoatio. In hoc tam aliter est nam integ. as.
signt actum s' eius inchoatiō signt passionem. Inre
grasco enim non ē incipio integre. sed incipio inte
rari. Similiter contingit in augesco licet de h' nō
faciat mencōnem p'sdanus. Integ actū est cum
omnibus suis compositis. Et cor' te. Vnde in aut
dicitur. Integrat imponens omnibus ille maius

Integralco. os. in integer est.

Intellectibilis in intelligo. qis exponitur

Intellectō onis uide in quarta parte in capitulo
de tropis ubi agitur de sinodothe.

Intellectus in intelligo. qis exponit. Dic nota
q' sicut dicit phils in iij de anima in hoc differt
intelligibile a sensibili. quia sensibile excellens de
seruit sensum. Intelligibile autē maximū non de
struit s' confortat intellectum. Sed fm h' cū deus
sit maxime intelligibil' q'ntum in se est quia est
p'mū intelligibile uidetur q' a nro intellectu possit
etiam nūc maxime intelligi. non enim impediē
tur nisi ppter suā excellentiam. Ad hoc dico q'
quodāmodō est simile in intellectu et sensu. et q'dam
modo dissimile. In hoc enim simile ē q' sicut sen
sus non p't in id quod non est p'porionati sibi
ita nec intellectus cū omnis cognicō p' modū cog
noscentis sit fm boeciū. In h' autē dissimile q' i
ntelligibile excellens non corrumpit sicut excellēs
sensibile. vnde intellectus non deficit a cognicōne
excellentis intelligibil'. q' corrumpat. s' q' per se
non attingit. et ideo non p'fecte deū uidere potest
intellectus creatus. Item scias. q' boni angeli cum
sint bñ oportet q' habeant plenā uisionē siue i
ntellectū eorū omnium de quibus est fides. q'ntū ad
uisionē glosam. que fidei succedit. Et ideo sicut fi
des credit corpus xpi esse sub sacmto. Ita uisio
bñ angeli uident Credo autē q' omnia que sunt
fidei sunt sup' naturalem cognicōnem. et intellec
tū angelorū sicut sup' racōnem naturalem homi
num. Et ideo misteria fidei dñr esse abscondita a
seculis in deo Ephes iij c. Vnde naturali cognicō
ne non uident angeli corpus xpi. sub sacramento
s' solum btā. Demones uo nullo mō uident ple
narie. s' credūt et contremiscūt. Item scias q' sic
dicit aristoteles in pmo et h'. sicut in corpe uisus
ita in anima intellectus. Itē intellectus differt ab
opinione. sicut dicam in opinio.

Intelligo. qis. lexi lecti. ere. q' intus legē. Et
componit ab inter et lego. qis. mutata. r. in. l.
vnde intelligens. tis. g. o. vnde intelligenter adū
bium. et h' intelligencia. cie. Item ab intelligo h'
intellectus. tus. tui. vnde h' et h' intellectualis et h'
intellectuale. vnde intellectualiter adūbiū. Item
ab intelligo h' et h' intelligibil'. et h' le. vnde in
telligibiliter adūbium. et h' intelligibilitas. ratis
et h' et h' intellectibilis. et h' le. intellectu comphe
sibilis. vnde intellectibiliter adūbium. et h' intel
lectibilitas. Dñr g' intellectus et intelligencia et
intellectibilitas. Quanto enī intellectus ē superior

racōne intm̄ intelligencia est superior intellectu. et
intrm̄ intellectibilitas superior est intelligencia. Ra
tio est uis anime discretiua formarū ad seinuicē
Intellectus autē est uis anime. qua forme ext' cor
palem naturam comprehendunt. ul' qua incorpo
rea p'cipiunt cū cetera racōne quare ita sint. Sed
incorporeorū tria sunt g'na scz anima. angelus. et
deus. s' cetera diuinā substantiaz non p'cipit intel
lectus. p'pe quid intellectus est uis anime comphe
nsiua incorporearū substantiarū formis substantiarū ul' for
marū circa eas. Intellegencia uero est uis anime
que aspirat ut aliquid circa diuinā substantiā cō
phendat. Intellectibilitas uero est q'dam uis ani
me omnium formarū in quadam simplicitate com
plicatiua absq' ordine naturali. ul' tpali. Tali mō
deus comprehendit res. q' om̄s vno intuitu absq'
omni successione dr' comprehendē. Hoc modo cog
noscenti utunt' tres ordines angelorū. qui deo p'
pinquiores sunt. Et quia forte sunt aliqui hoies
qui q'ntum dei bonitas p'mittit ad hanc aliq' mō
accedunt cognicōnem. ideo dicit plato Intellectus
solus dei est. et admodū paucorū hominū Et po
nit h' intellectus p' intellectibilitate. q' sepe p'dcā
uocabula inuicē p' se ponit. s' certe qualitercūq'
intellectus accipiat. scz siue p'pe. siue impropie pro
intelligencia. siue p' intellectibilitate. potest dici
uere. Intellectus solus dei est et admodū paucorū
hominū. fm q' dicit hug' Hoc tamen ad aliā sci
entiam pertinere uidentur. Vnde in sapientia. et in
uoluntas et in ratio et in opinio.

Intemperies. ab in et temperies componit h'
intemperies. ei. et hoc intemperium. nij. ubi nul
la securitas nullum temperamentum est

Intempestius in tempestius exponitur
Intempestus in tempestus exponit. Et scias
q' quedam pars noctis est intempestum. sicut ha
bes in crepusculum et tempestus.

Intendo. dis. intendi intensum ul' intentū. com
ponit ab in et tendo. dis. et est intendē augē. ul'
adiūgē. ut deus intendit albedinē circa istum. et
fm h' facit intensum. su. vnde intensio aduactio
Intendē etiam est operam dare. dirigere. intentū
facere. intelligere considerare. ut iste intendit ani
mū suū. et fm h' p'pe facit supinū intentū intētu
vnde h' intencio. onis. abstracō. consideracō. Itē
intencio interdum p' uolūtate interdū p' fine ac
cipit. vñ intentius. a. um. et h' et h' intencional.
et h' le. et intencio. as. fre. uide in affectus

Intencio. onis. uide in intendo. dis

Intensio onis. uide in intendo. dis.

Intento. ras. ab in et tento. as. componit ut
dicit pap' intentat. i. intendit. multū minas obij
cit. impugnat. imponit. infert. Itē intento. as. p't
esse fre. et tunc format' ab intentu supino de in
tendo. dis. intensum. ul' intentum. tu. u. in. o.

Inter. ab in deriuat' inter adūbium loci semp
enim signat locū. ul' q' locum. s' dissimiliter. q' si
sex modis. Signat enim q'q' localem posicōne
in medio. ut in summo. Q'q' t'nsicōnem unius
ad aliū. ut intermūcus. Q'q' localem distanciaz
ut intercapedo. Q'q' distanciam tempalem. ut inter
uallū. Q'q' uicissitudinem cū t'nsicōne. ut conu
si q' oculos inter se atq' ora tenebant. Q'q' per
manenciā in medio. ut inter amicos. et hoc cuq'
quodam continuacōnis significacione.

Interabile dr' interpolatum clatura. et plana

planum enim inter celaturos q̄i rasum uidet. Et
ordinatur h̄ et h̄ interafilis et h̄ le pol cor. uel
h̄ pap̄ interafilis anaglipha sculptura Alexand̄
uero sic dicit. Quod nūc scripturis. nunc planicie
uariatur. Hoc et nō aliud opus interafile dicit̄

Intercalaris. ab intercalo las. deriuatur hic et
hec intercalaris et h̄ re. interpositiū uel interpo
situm. Itz qd̄ interponitur. ut ūsus intercalaris
qui sepe interponit̄. unde hec intercalantis in
tercalaritatis. i. interposicio

Intercalo las. penultima cor. uide in calo.

Intercapeto dimis. p̄d p̄n̄l n̄n. sed p̄n̄l ḡn cor
uide in capeto ubi exponitur

Intercedo dis. intercessi cōponitur ab inter et
cedo dis. m̄. et est intercedere p̄ aliquo ad aliq̄s
preces facere. Est enim intercedere. i. inter aliq̄s
cedere et esse mediatorem. et p̄prie inter minore
et maiorem ut maior cōdescendat minori preci
bus mediatoris unde sancti dñi nostri intercesso
res apud deū. Sunt enim mediatores inter nos
et deū singul̄ diebus p̄ nobis eū orantes. quoz
intercessione qui renes scrutatur et corda nobis
auxiliatur. ut opus inceptum ad finem laudabi
lem p̄ducamus. Et producit p̄n̄l intercedo.

Intercido dis cidi. supino caret. et cor ci ubiq̄
et componitur ab inter et cado dis cecidi. Et est
intercidere. inter aliqua cadere. Item inuenitur
intercido is cidi c̄sum. i. interpolati cadere l̄ inter
aliqua cadere. vñ beatus iacobus martir. dictus
est intercisus. q̄ p̄ singula membra fuit cesus. et
p̄d ci ubiq̄. cōponitur enī ab inter et cado dis

Intercidū lij spaciū quod ē inter duo supcilia
et componitur ab inter et ciliū

Intercipio pis. et intercapio pis. in eodē sensu
Itz aliqua et in medio capere. ab in ūl inter
Itz dino as aui are. i. inter. et capio pis.
aliqua dinare. et componitur ab inter et dino as
et p̄d di. Et inde h̄ et h̄ interdinis et h̄ ne. et in

Interdudo. ab inter et clau. Itz dino as aui are. i. inter. et capio pis.
aliqua dinare. et componitur ab inter et dino as
et p̄d di. Et inde h̄ et h̄ interdinis et h̄ ne. et in

Interdudo. ab inter et clau. Itz dino as aui are. i. inter. et capio pis.
aliqua dinare. et componitur ab inter et dino as
et p̄d di. Et inde h̄ et h̄ interdinis et h̄ ne. et in

Interconfiniū ab inf et cōfiniū cōpo. Itz dino as aui are. i. inter. et capio pis.
aliqua dinare. et componitur ab inter et dino as
et p̄d di. Et inde h̄ et h̄ interdinis et h̄ ne. et in

Interconfiniū ab inf et cōfiniū cōpo. Itz dino as aui are. i. inter. et capio pis.
aliqua dinare. et componitur ab inter et dino as
et p̄d di. Et inde h̄ et h̄ interdinis et h̄ ne. et in

Intercus. Ab inter et cutis cōponit̄ h̄ et h̄ et
hoc intercus. cutis. i. illa res quam patimus inter
carnem et cutē. sicut ē infirmitas uel malus hūor
uel aliud huiusmodi. unde intercuticis. ca. cū. et
intercutaneus. a. um. omnia pro eo quod est inf
cutem. Et corripit cutis primam.

Interdictū. ab interdico. dis. d̄. h̄ interdēm. ti. q̄i
interim dictū. scz quod interim Anūciat̄ a iudice
non in p̄petuo maneat. q̄i q̄ diu dictū et statutū
est a iudice. Hic nota q̄ in ḡnali interdicō dñe
ista conferri ab ecclesia scz baptisimus puulorum
p̄uie morientū. Potest etiā ep̄us puulos baptiza

ros confirmare. Item semel in mense uel in sep̄na
na populum interdictū et etiā excomunicatū ad
ecclesiam aliquā cōuocare et eis p̄dicare. Itz p̄t
eucaristia in morte uere penitentibus dari. Unde
dicit de re noua Permittimus ecclesiaz ministris
semel in ebdomada tempe interdicti non pulsatis
campanis uoce summissa. i. anuis clausis excomu
nicatis et interdictis exclusis missay solemnia ce
leb̄re causa conficiendi corpus dñi. qd̄ decedentibz
in p̄uia non negat̄. Item p̄mittit̄ q̄ clerici de
cedentes qui bñ seruauerūt interdictū in cimitio
ecclesie sine campanay pulsacōne cessantibus so
lemnitatibus omnibz cū silencio tumulent̄. Itz
concedit̄ q̄ in conuēntualibus ecclesijs bini et bi
ni uel simul tres. horas canonicas ualeant legere
pocius q̄ cantare ianuis clausis. interdictis et ex
communicatis exclusis. uoce ita dimissa q̄ extius
non possint audire. p̄ quod patet q̄ interdicti et
multo fortius excomunicati non debent asculta
re horas canonicas. Item peregrinis accipientibz
signū crucis ob reuenciā crucifixi non est penitē
cia deneganda. Quod etiā alijs peregrinis p̄t misē
ricorditer indulgeri. Itz nota q̄ extrema unc
cio non debet dari alicui p̄sone layco. uel dēico uel
religioso. in loco generali interdicto supposito. n̄
super hoc habeant p̄uilegiū sp̄ale. uid̄ in ungo

Interdiu componit̄ ab inf et diu. i. interz dū
dies est. unde interdiu. a. ū. i. iugis et continuus.
Inuenit̄ et p̄diu in eodem sensu. Et componit̄
Itz dino as aui are. i. inter. et capio pis.
aliqua dinare. et componitur ab inter et dino as
et p̄d di. Et inde h̄ et h̄ interdinis et h̄ ne. et in

Interduca. ab inter et duco cis d̄. a p̄ et diu
hec interduca. ce. i. iuno. que iteo sic d̄. quia in
tererat. quādo puelle maritabant̄. uel q̄ eas. in
troducebat. uel quia interim dum erant in itinere
eas ducebat. est etiā p̄nuba que domiduca dice
batur. q̄ usqz in domū puellas maritatis intro
ducere credebatur. et corripit du.

Interdum nonnunq̄ aliquodens. h̄m papiam
nterea. ab inter et ea componit̄ interea adū
biūm t̄pis. Quidā uero dicūt q̄ ab inter diuāt̄
interim et interea. De hoc plenius dixi in iij p̄te
ubi egi de figura composita nominis. g. et cōpōl
tur interealoc adūbiū loci. i. itez uel in eo loco.

Intereo. ab inter et eo. is componit̄ intereo in
sensu interui uel interij interire. i. ibum absolutū
. i. mori p̄prie in itinere. unde h̄ interitus. tus id ē
mors. et interitus. ca. tum id est mortuus.

Interest. ab inter et sum componit̄ intersum
es est inter sui interesse. et construit̄ cū d̄co. ut in
ter sui tali negotio tñ eius impersonale interst. con
struit̄ cū ḡto Itz. n. impersonalia interst et refert.
construunt̄ cū genitiuis oīm d̄cōnum casualium
ut interest socratis legere et refert p̄lonis dispu
tare. p̄ter istos q̄nos ḡtos p̄mittuoz p̄noim̄ scilz
mei tui sui nostri ueltri. loco quoz construuntur
cū ablis p̄nominij possessiuoz. in sinḡ nio. et
in fe. ge. tantū. scz mea. tua. sua. nostra. uestra. ut
mea interest legere. et refert tua disputare. Si it̄
sint ḡn possessiuoz. tñc construunt̄ interest et re
fert cū illis genitiuis. ut mei fratris interest legē
et tui patris refert disputare. Item construunt̄
predcā ūba cū isto ḡto cuius. ut cuius interest fa
cere hoc. Et h̄ habemus a p̄s. in minori lib̄ con
structionū. eodem modo construunt̄ cū isto abla
tuo cuius. ut cuius interest facere h̄. et h̄ habemus
a p̄s in maiori. Itz possunt regē n̄tos quando
signant p̄tinentiā. ut iste equus interest socratis

.i. ad utilitatē formis p̄tinet. ut hec capā refert
tua. i. ad utilitatē tuā p̄tinet. ¶ Sed h̄ sic op
ponit̄. Talis regula ponit̄. Omne ūbum imp̄soā
le passivē uocis siue actiue debet habere illum ca
sum p̄ naturam sup̄posicionis quē h̄nt sua uerba
p̄sonalia ex quibus descendit ex p̄te post. p̄ na
turam regiminis. ut ego amor a te. et imp̄sona
le passivē uocis amat̄ aut requirit ablatiū ut a
me amat̄. Similiter in ūbis imp̄sonalibz actiue
uocis. ut h̄ placet michi. Et suū imp̄sonale aut
requirit d̄m ut m̄ placet et sic de alijs Ergo uide
tur q̄ interest et refert imp̄sonalia construātur
cū d̄ns. quia eoz p̄sonalia cū d̄ns post construū
tur. ut interfui huic negotio. Ad h̄ dico q̄ p̄dic
ta ūba non seruant constructionem suoz ūborū
q̄ non retinent eoz signōnem. quia cū dico inf
fui huic negotio. i. p̄ns fui. Cū autē d̄ Imperato
ris interest habere bonos milites mutat̄ signifi
catō. q̄ sensus est. ad utilitatē imp̄atoris p̄tinz
Et uariacō significacōnis facit uariacōnē constru
tū.

¶ Interficō. ab inter et facō componit̄. ¶ Interficō.
interficō. as. feci. interficere. i. occidere. et cor̄ h̄

¶ Intēria quod et enteria etiā d̄. i. intestina.

Vnde interia d̄nr qui dissolucōnem patiunt̄ uē
¶ Interibi. in ibi exponitur. ¶ Interibi. fm. pap̄
¶ Interiectō quodam pars orōnis indēdinabil̄ ap̄
latinos. ab interiacō. ces d̄cā. Et non componit̄
interiectō. s̄ semp̄ simplex est. Cuius ratio ē quia
p̄p̄um est passionis destruere. Vnde cū interiectio
affectū passionis designat naturam habet cōp̄ōi
contrariā. et p̄pter h̄ consuevit absconsa uoce p̄
ferri. ergo p̄dolor ul̄ p̄pudor nō potest eise una
ps̄ Item heu oe sunt due interiectiones absq̄ cō
pōne. sicut o utinā sunt duo adibia oprandi sū
compōne ueniendā. ¶ De accentu autē interiectionū
nū dixi in ij p̄te ubi egi de accentu interiectionū
Et scias q̄ sicut dicit ps̄. interiectione consuevit ab
sconsa uoce p̄ferri. uad̄. Et donatus dicit q̄ inf
iectio est uox incognita. i. intus condita siue ab
sconsa. Vnde in gressimo dicit̄. Vt donatus ait
uox est incognita uox hec. Hec quoq̄ que plēa
est uox interiectione non est. uide in racha.

¶ Intericio. onis. fe. ge. i. mors. Et formatur de
intenti ḡō huius nois interitus et tū. addita o
Propheta. Erupuit eos de intericonibus eorum

¶ Interleido. dis. in ledo. dis. est.

¶ Interlinearis. d̄ a linea. et componit̄ a linea
et inter. et d̄ h̄ et h̄ interlinearis. et h̄ re quod
est inter lineas. Vnde quodā glose d̄nr interlinea
re que sunt inter lineas. ul̄ interlinearis p̄t den

¶ Interminus. ab in et ter. ¶ Interminus. ab interliniū.
minus componit̄ interminus. a. um. i. sine fini
no exis. Vnde in hymno trinitatis. In simplici
suba ūtus manēs intermina. Pap̄ iio dicit̄. Interini
na inf̄hūda. mediat̄. inf̄sepabili f̄mino carens.

¶ Intermitto. tis. componit̄ ab inf̄ et mitto. tis.
et est intermittere inter aliqua ul̄ interpolare ul̄
interim dimittere ul̄ relinque h̄ hug. pap̄ iio dicit̄
Intermittere ad t̄p̄is dimitte. et itē ad idēz relin

¶ Inf̄necio. onis. fe. ge. q̄i quedam homis maḡ
necio. mors. ul̄ pena. Inf̄neciū d̄ bellū in q̄ om
nes perierunt nullo remanente fm pap̄. Et for
mat̄ ab internecti ḡō de internectus. addita. o.
et remota. t. Vnde dicit ps̄ in iij lib̄ de denomi
natiuis ¶ In io terminancia plerumq̄ a p̄ticipijs
h̄nt p̄tenti temporis. quoz ḡt̄is assumpta. o. et

cor̄ 3 facit huiusmodi nomina. ut oratus. n̄. or̄
lectus. ti. l̄cō. Internectus autē internecti interne
cio fecit euphonie cā. abiecta. r. Quidam uero fin
iunt etiam internicio quos non sequor.

¶ Intemeco. ab inter et neco. as. componit̄ inf̄
neco. as. aui. are. i. inter aliqua necare. ul̄ in̄pola
tim necare. ul̄ interim dum aliquis est in itinere
necare. vnde h̄ intemecacō. onis. i. mors que con
tingit alicui in itinē Itē inf̄ ponitur sepe p̄ e. vii
uenimus mare interbibere. i. ebibere Et h̄ h̄ d̄
intemeco. as. i. enecare. Et cor̄. ne.

¶ Internicida. ab inter et neco. as. quoo idēz ē
quod enecare. deriuat̄ h̄ et h̄ internicida idēz qd̄
homicida. q̄i micida sc̄z qui falsum testimoniū
fecit. et cōmisit. et ob id hominem occidit. Vñ
pat̄ internicies. ei. mors ab illo facta.

¶ Interniciū. ab internicida deriuat̄ h̄ interniciū
ul̄ inf̄niciū. i. mors. occisio quā inf̄nicida cōmit
tit Et d̄ interniciū ul̄ interniciū q̄i quedāz ho
minis enecatio Et indictū interniciū d̄batur in
inf̄nicidam et accusatorem eius possessio bonoz
sequebat̄. Interniciū etiā d̄ bellum in d̄ om̄s
pereunt nullo remanente.

¶ Inf̄nodiū. dij. sp̄ciū inf̄ nodos. ul̄ illud ḡt̄is
os quod est in genu. Et d̄ internodiū quia suo
dat simul crus et coxam inter se. Vnde ouid̄ i v
metba. O mollia nodosus facit internodia poplex
Et componitur ab inter et nodus.

¶ Internūcius. cij. d̄. et h̄ internūcia. cie. qui ul̄
que inter duas p̄res aliquid nūciat. ul̄ nūciū por
tat. et h̄ inf̄nūciū cij. qd̄ inf̄nūcius nūciat. Et cō
ponitur p̄d̄cā ab inf̄ et nūcius a ū. substantiis.

¶ Internus a um. i. interior. ab intus.

¶ Intero. ab in et tero nis. componit̄ intero. ns
rui. intritū interē. i. intus rezē. immutare ul̄ ual
de rezē. Vnde in d̄niele ultimo d̄. de abacuc q̄
interuerat panes in alueolo. Et corripit re.

¶ Interpello. ab inf̄ et pello. as. componitur in
spello. as. aui. are. i. inf̄rogare. inf̄ aliqua uocare
et alloqui. ul̄ p̄ alio p̄res fundē. Vnde ad rom̄.
vii. c. q̄ etiā inf̄pellat̄ p̄ uob̄. et scribit̄ p̄ duo l

¶ Inf̄polo. ab inf̄ et polus componit̄ interpolo
as. aui. are. i. obturare. ul̄ inf̄quare. ul̄ impedire. l̄
interumpē. corrumpe. uariare. nō continuare. vñ
in hymno. q̄ nulla uox interpolet̄ fide q̄ iugi lu
ceat. Vnde inf̄polus. la. lum. i. interruptus. uari
atus non continuus. et h̄ interpola. pole. quedam
uestis. que dum sit uetus ad nouā sp̄m̄ deduci
tur et fit quasi noua. Et cor̄ po.

¶ Interpret̄. pres inf̄ptum accipitur p̄ diues. cō
ponitur cum inter et d̄ h̄ et h̄ interpret̄. tis. et
d̄ interpret̄ qui diuisa ḡna linguaz nouit. sc̄z q̄
unā linguā exponit p̄ aliam. ul̄ unā linguā t̄ns
fert p̄ aliam. Et d̄ sic q̄ mediator est inf̄ vnaz
linguam seu loquelam et aliam. vel componit̄
a pres quod est diues q̄ interpret̄ dicant loq̄laz
t̄nsferentē uocabula de vna loquela in aliam. ul̄
componit̄ a ps̄ ptis. q̄ interpret̄ sit medius du
az linguaz. cū t̄nsfert̄ ul̄ exponit vnā linguā
p̄ aliā h̄ qui inter d̄ū interpretat̄ et homines q̄bz
diuina indicat misteria interpret̄ uocat̄. vnde in
p̄tor azis cōmune ūbum. i. exponere ul̄ exponi
vnā linguam p̄ aliam. vnde h̄ et h̄ interpretabi
lis et h̄ le. aptum ad interpretanduz. ps̄. tamen ui
detur uelle q̄ p̄d̄cā compō p̄cedat in ūbo. Et
inde deriuat̄ interpret̄. ita dicit hug. Et scias q̄

interpretatio fit in diuersis linguis. ut cinos dicitur canis latine Ethymologia autem fit in eadem lingua ut cum dicitur lapis qui ledens pedem. Glosa autem super illud ysa. xliij. Interpretes tui. i. moyses et aaron prauicati sunt in me. sic dicit interpretes qui interpretes. scilicet pacem facientes. Item nota quod primum scripturas ueteris testamenti de hebreo in grecum septuaginta interpretes transulerunt. Secundam editionem aquila. Terciam et quartam theodotion. et similes ediderunt ambo iudei p'seliti. Quintam uero uulgarem illa interpretatio cuius autor non apparet et ob hoc sine nomine interpretis quinta editio nuncupatur. Preterea sextam et septimam origenes miro labore repperit. et cum ceteris supradictis editionibus comparauit. Hi sunt itaque qui scripturas sanctas de hebreo in grecum uerterunt. quique etiam nunc merantur. Nam latinorum interpretum quedam de greco in nostrum eloquium transulerunt. ut meminit sanctus augustinus. quorum infinitus est numerus. Si cui enim inquit primis fidei temporibus ad manus uenit codex grecus atque aliq(u)ntulum sibi utriusque lingue precium sensit ausus est statim interpretari. atque in accidit innumera biles apud latinos extitisse interpretes. De hebreo autem in latinum eloquium tantummodo Iero prouiderit trium linguarum pitus eadem scripturas conuertit eloquentemque transudis cuius interpretatio merito ceteris antefertur. Nam et est ubi tenacior. et in sententijs ueracior. et in uerbis clarior. atque utpote a christiano interprete uerior. ita scribit in papa. Iero. etiam dicit in prologo in libro salo. Si cui sane lxx interpretum magis editio placet habet a nobis olim eam emendatam. Neque enim sic noua audimus. ut uetera destruiamus. Et tamen cum diligentissime legerit sciat magis nostram scriptam intelligi que non in eorum uas transusa coactuerint sed statim de pro purissime commendata teste sui saporem seruauerunt. uide etiam

Interiscalis in scala uide. **I**n hieronimus interscalul. scapula componitur cum inter et dicitur interscalul. li. spaciū quod est inter scapulas. et cor pueri.

Intersignū. ab inter et signū componitur. h inter signū. spaciū quod est inter duo signa. uel signū quod est inter aliquos sicut aliquid per mitti de uinculo ad alium causa signi et noticie.

Interistū. i. interuallum. spaciū inter alia. Et componitur ab inter et sto. as.

Interstiti est preteritū de intersto. as. uide in isto. **I**ntuallū. uallus componitur cum inter et dicitur hoc interuallum. li. spaciū inter capita ualloz. i. stipitū quibus uallum fit. unde et cetera spacia quoque dicitur intualla. sed magis proprie intuallū dicitur spaciū temporum. **I**ntercapedo uero localis distancia. proprie appellatur unde h interuallulū. li. dimi. et intuallū. as. p interualla dicere uel facere aliquid. uel interponere. Et scribitur per geminuum. l.

Interuentus. i. intercessio. ab in intuenio. is. **I**ntula. ab intus dicitur h interula. le. i. camisia. quod intus iuxta carnem induitur. unde interulatus. tati. i. camisia indutus. Item ab interula uel intus dicitur interulus. la. lum. i. interior. et cor pueri. Unde marcial capella. Quia etiam interulos gaudeas distulit.

Intestabil exponitur in testabil. **I**solue nexus

Intestatus. a. um. qui non facit testamentū ab

Intestinus. ab intus deriuatur. **I**n et testatus. **I**ntestinus. a. um. i. intrinsecus. ca. cū. unde h intestinū. ni. et dicitur intestina interiora. quod in interiori parte corporis cohibentur. Que ideo longis nexibus ad

modū circuloz ordinata sunt ut susceptas escas paulatim egerant et supradictis cibis non impediantur. Vel intestinus componitur ab in et testatus. et hinc bellū dicitur intestinū quod est inter testas. i. muros ciuitatis. Et intestina interiora. quod quasi in testa recondita sunt.

Intronizo. ab in et tronus componitur intro nizo. as. i. in trono et sede ponere seu collocare.

Intimas. ab intimus dicitur h et h intimas. attis. i. internus habitans. uel secretarius consiliarius cre dicitur noster. qui scit secreta intima cordis uel do

Intimo. intra comparatur interiori intimo. **I**ntimus. Et ab intimus diuatur intimo. as. aui. are. i. demonstrare indicare nunciare notificare. Vel componitur ab in et timos quod est mens quasi in mentē inculcare. inmittere. h. bug. uel componitur ab in et time quod est anima uel mens h. pap.

Intollerabil. ab in et tollerabilis componitur h et h intolerabil et h. le. quod non ualet uel debet tollerari. et comparatur bilior simus. et scribitur per unum l. corripit enim ro.

Intonsus a um. i. non consus ab in et consus **I**ntro dicitur ab in. et differt ab in. **I**ntro componitur fra. quod infra signat localem de p'ssione uel sup'pōne cui contrariū est sup'. quod signat localem supra pōnem. ut sol currit sup' lunā. luna infra solem. **I**nt' uero significat localem inclusionē cui contrariū est extra. quod signat localem exclusionē. ut a ues habitant intra muros ciuitatis. rustici extra. **I**ntus ego dicar. ego sum infra muros ciuitatis nisi esset defossus sub ipsis muris. **I**nt' comparatur interiori intimus. unde intenus intime aduerbium

Interuerat. in intero interis exponitur.

Intro aduerbiū loci signat ad locū. et acuitur in fine. et inde diuatur intro. as. aui. ubi neutrum

Introeo ab intro et eo is componitur introeo is iui introire. i. ire intro. intrare. unde hic introitus huius. p. n. l. cor quia isti corripit primum.

Intromitto. ab intro et mitto tis. componitur intromitto. ns. et est intromittere id est quod inmittere. Item intromittere est quod uulgo dicitur infra mittere quasi in rem se mittere ut de ea curet et tractet.

Introsus. ab intro dicitur in. ut comedat.

Introsus. a um. id est intrinsecus. sed frequenter

Introneus. ab intro dicitur introneus a. i. i. infior et ppe qui quadam importunitate se ingerit intus introsum inuenitur in ui aduerbij.

Intus et intro dicitur ab intra. et differunt. quia intro significat ad locū. intus significat in loco. uel de loco. ut intro uado. intus sum. intus exeo.

Intro foras ad signat foris intus in et de. Et componitur. abintus. et deintus. Et scias quod composita ab intus acuit p. n. l. cū sit longa sicut p. b. a. u. in secunda parte. ubi egi de impedimentis accensus. in c. de impedimentis distinctionis.

Inuado dis inuasi. exponitur in uado uadis.

Inualeo les. ab in et ualeo les componitur. et est inualere ualde ualere. crescere. abundare. Unde de iacob dicitur. Inualuit contra angelū. unde inualesco.

Inualitudinarius. i. languens. **I**ns. inchoat in line ualitudine h. pap. ex in et ualitudinarius.

Inualitudo inis. se. ge. debilitas. in. **I**ncoponitur. beallit. infirmitas. et dicitur ab inualidus. et p. d. ni

Inubero as. exponitur in ubero uberas.

Inuectiua. ab inueho is. et inueho inueheris in deponenti gē. diuatur inuectiuus a um. i. de

tractorius. malignus. et h̄ inuectiui. et h̄ inuectiua ue. ip̄a inuectio. detractio. uitiuatio. Et qui dam liber cicronis dictus est inuectiue tuarū ppter inuectiuas ibi in catelinam factas.

Inuenio. ex in et uenio is componit̄ inuenio is. i. uenire in id quod cupimus. ul' q̄rimus. Inuenimus quesita. Repimus ultro occurrentia. et cōponit̄ adinuenio. nis. ualde ul' iuxta ul' ad utilitatem ul' ad dampnū alicuius inuenire. Et corripit ue in presenti. sed in preterito producit.

Inuestigo gas. p̄d̄ si. et exponit̄ ī uestigo as nuicem d̄z proferri sub vno accentu. ut designetur poni p̄ una pre. ul' p̄ vno adūbio qualitatis. fm̄ enim ueritatē inuicē sunt due pres. posse p̄ vna. sine compositione. Et p̄t dici quedam irregularis uocū congeries. Et cor̄ ui. De hoc sup̄ dixi in secūda pre. ubi egi de cōposita figura nominis.

Inuidencia. i. inuidia. ab inuidens. **I**minis. g. tis inuidenti addita. a. Et dicit aug. Non esset inuidencia si esset conuersa differencia.

Inuido. ab in et uideo. des. componit̄ inuido des. ut inuido tibi. i. nō uideo tibi. i. non fero uideri te bñ agentē. Et est neut. h̄ inuenit̄ in passiuo in p̄ma p̄sona. Et etiam ipse ps. dicit illud esse actiū. h̄ hoc ideo fit. q̄ qñq̄ exigit actiū. q̄ uerbum qd̄ exigit actiū in eo intelligit̄. ut inuido hoc te facere. i. p̄ inuidiā prohibeo. et inuido tibi amicitiam regis. i. per inuidiā subtrahō tibi amicitiam regis Et qñq̄ exigit actiū signat̄ cāz rei ubi. ut inuido tibi sapienciā. i. ppter sapiētiā hic potest queri. An ille qui inuidet p̄ximo suo et inde dolet sit in statu salutis. Hanc q̄stionem tangit bernh̄. in xlix sermone caus. et determinat sic. Quomō ais ego proficere possum qui fratri p̄ficiēti inuido. Et rñdet. si doles q̄ inuides. sentis sed non consentis. passio est qñq̄ sananda. nō actio condemnanda. tm̄ ne illuc resideas iniquitatem meditans in cubili tuo. qualiter uidelicet foueas morbiū. satisfacias pesti. psequaris insonantem. bene ab illo gesta calumpniando. deprimendo. putando. atq̄ impediendo gerendo. Alioq̄ nō nocet ambulanti et extendenti se ad meliora. q̄ iam ipse non opatur. h̄ q̄ habitat in eo peccatū Non ē dampnatio illi q̄ non dat mem̄b̄ sua iniquitati. non linguā ad detrahendū. non quicq̄ reliq̄ corporis ad ledendū nocendū ue aliquo mō. magis autē confundit̄ sic se esse male affectū et molit̄ ex longinquo uiciū cōstendo. flendo. orando conatur expellē. et cū nō p̄ualeat inreccior in ad oēs atq̄ apud se humilior inuenit̄. uide etiā in liuor

Inuidia. in inuidus est. uide etiā in liuor inuidus. ab inuido d̄z inuidus a ū. qui inuidet. et h̄ inuidia. die. et ē inuidia odiū aliene felicitatis. ul' inuidia ē ex aliena felicitate in animo cuiuscumq̄ innata tristitia. unde inuidiosus. a. ū cui inuidet̄. et raro q̄ inuidet. xlv. Inuidiosus ego non inuidus esse laboro. Et ut dicit orat̄. Inuidia siculi non inuenere tyranni. Tormentū maius. p̄s oicit inuidus qui habet inuidiam

Inuiolatus intactus ul' integer fm̄ papiam. inuiso. ex in et uiso. sis. cōponit̄ inuiso. is. si. sum. sere. intus inuisere uolens uxorem suam

Inuitus. ab in et uita cōponit̄ inuitus. ra. tū. i. non uolens. q̄i contra uitam. i. uoluntatem.

Inuius. a. ū. i. non patens uie. ubi non est uia extra uiam. et componitur ab in et uia.

Inundo. as. aui. atsi. are. i. abundare. replē stagnare. Si inueniat̄ cū accō. sensus est. inundare. i. facere inundare. Et componit̄ ab in et undō. das unde inundatus. ra. tū. p̄nl̄ prod̄. unde in secūda epla per ij c. Mundus inundatus perijt.

Inuolo. a uola quod est media p̄s manus ul' pedis. et in componit̄ inuolo. as aui. are. i. furari. ul' in uola continere ul' ponē. ul' in uolū immittere. Item p̄t componi ab in et uolo. as. h̄ in alio sensu. intus ul' ualde uolare. Et corripit uo.

Inuolucrum. ab inuoluo. uis. d̄z h̄ inuolucrum. inuolucō cuiuslibet rei. quod cū sit in nostris dictis aliud inuoluit̄ q̄ dicit̄ uideat̄. fm̄ huguē. Pap̄ uero dicit. Inuolucrum absconsumi occultū dicit̄ q̄ in se h̄eat aliq̄d inuolutū. In xxvij ezech̄ dicitur. Inuolucris iacinctus.

Inuoluulus. li. m. ge. p̄nl̄ cor̄. ē quedā bestia que ut homines facilius decipiat inuoluit se aliq̄re. Et dicitur ab inuoluo. uis.

Iobab indeclinabile acuitur in fine. et interpretatur spirans ul' domini robur.

Iobas interpretat̄ ubi est incensur dñi. p̄p̄a ethymologia ē nois. iste ē q̄ simulachra combussit.

Ionathan interpretat̄ p̄ficiēs. pulchra ethymologia nominis. fecit enim rectū in conspectu domi. et edificauit portam domini excelsum.

Iob interpretatur dolens ppter percussione carnis et passionem dolorum. Calamitates enim suas nominis ethymologia presignauit.

Iocasta. te. communis gñis. qui ul' que iocis semper intendit uel paratus est.

Iocor. a iocus d̄z iocor. aris. atus sum. vñ uerbalia h̄ iocator. h̄ iocatrix. et iocarius. ria. rium Et cōponit̄ adiocor aris. cōiocor aris. et cor̄. iocofus. a iocus d̄z iocofus. a. ū. uisus iocis plenus iocis. Et compa. sior. simus. vñ iocose. sius. sime. adūbium. Et hec iocofitas. ratis.

Ioculus. li. dimi. puus iocus. a quo ioculor. a nis. et iocularioris. ria. rium. et h̄ et h̄ iocularis. et h̄. re. et iocularius. ria. rium. Et corripit ci.

Iocundus. a. iocus d̄z iocundus. da dum. letus h̄rlaris. q̄ sit semp iocis aptus. et h̄rlaritati frequendior. Et compatur iocundior. simus. unde iocunde. dius. sime. aduerbium.

Iocus. ci. mas. h̄ in p̄li mas. et neu. hij ioci. et h̄ ioca. Et est iocus proprie in uerbis.

Iohannes interpretat̄ grā dñi. Jo dñs. āna grā Inde iohannes. q̄i iohanna. q̄ sit limes. p̄phete. p̄nunciū grē. siue iniciū baptis̄mi p̄ quod gracia ministrat̄. Et scias q̄ iohannes baptista multipliciter nūcupat̄. d̄z enim p̄pheta amicus sponsi. lucerna. angelus. uox. helyas. baptista saluatoris. p̄co iudicis. p̄cursor regis. In p̄pheta designatur p̄rogatiua cognitiōis. In amico sponsi p̄rogatiua dilcōis. In lucerna ardenti p̄rogatiua sanctitatis. In angelo p̄rogatiua uirginitatis. In uoce. p̄rogatiua humilitatis. In helya p̄rogatiua feruoris. Baptista p̄rogatiua mirabilis honoris. In p̄cone p̄rogatiua p̄dicatiōis In p̄cursore p̄rogatiua p̄p̄m̄cōis Sicut iohannes euangelista quodam uaticinio ex merito nomen accepit. interpretat̄ enī dñi grā. ul' in quo ē grā. ul' cui donatū est. ul' a quo donatū est. Et p̄ h̄ intelligunt̄ quatuor p̄uilegia que fuerunt in b̄to iohanne. Primū est p̄cipua xp̄i dilcō. xp̄s enim ceteris apl̄is magis eū dilexit. et maiora signa dilcōis et familiaritatis

ei ostendit. unde ob p̄cipui amoris gr̄am super
pectus dñi recubuit. Et inde dñi domini gr̄a. q̄i do
mino gr̄osus. Secundum est carnis incorruptio. q̄
uigo a domino est electus. et inde dñi in quo est ḡ
cia. In ipso enim fuit gr̄a pudicie uirginal. Terci
um est secretorum reuelatio. Et in dñi cui donatum est.
Eidem sane donatum ē multa secreta et profunda
nosse. sicut de diuinitate ubi. et consummatione se
culi. et de unitate subali. et de trinitate personali
Unde ipse dicit tres sunt qui testimoniū dant in
celo. pater. uerbum. et sp̄s sanctus. et hī tres unū
sunt. Quatuor est maris dei recomendatio. Et inde
dñi Cui donatio a dño facta est. Maxima enim a
dño tūc eidem donatio facta est q̄i mater dei in
in eius custodia tradita est. uide in honore. Item
in marcus hēs de iohanne et alijs euangelistis.

Hic nota q̄ Joachim ex galilea et ciuitate na
zareth sanctam annā ex bethleem duxit uxorez
Ambo enī iusti erant et sine rephensione. In oī
bus mandatis dñi incedebant. Omnē q̄ subam
sua trisane diuidebant. unā ptem templo et tem
pli seruitoribus impendebant. Aliā peregrinis et
paupibus erogabant. Tercia sibi et familie sue u
sibus seruauant. Anna enim hūit sororem no
mine ymeriam. que ymeria genuit elizabeth et
eliud. Elizabeth autē genuit iohannem baptistaz
p̄cursores dñi. De eliud natus est enimē De eni
nē natus est sanctus seruacius. Anna autem tres
uiros habuisse dñ. scz iochym ut dixi deophaz
et salome. De p̄mo autē uiro. scz iochym unaz
filiam scz mariā matrem dñi genuit. quā ioseph
de domo dauid nuptui tradidit que xp̄m dñm
genuit. Mortuo iochim accepit deopham fra
trem ioseph. Et genuit ex eo aliam filiam quam
similiter mariam nominauit. et alpheo postmo
dū in cōiugem sociauit. h̄ autē maria ex alpheo
uiro suo quatuor filios genuit. scz iacobū mino
rem. minorem dico uocatione. sicut dixi in iaco
bus. Ioseph iustū. qui et barfabas dñs est. Et sy
monem et iudam Mortuo secūdo uiro anne ter
cium anna accepit nomine salome. ex quo aliaz
filia genuit quā rursus mariā uocauit et zebedeo
in cōiugem tradidit. Hec autē maria ex zebedeo
uiro suo duos filios genuit. scz iacobū maiorem
et iohānem euangelistam. Predcā patent in hījs
uīsibus. Anna solet dici tres concepisse marias. q̄s
genuere uirū iochym deophas salome q̄. Has
duxere uirū ioseph alphas zebedas. Prima pit
xp̄m iacobū q̄ secunda minorem. Et ioseph ius
tum pepit cū sermone iudam. Tercia maiores ia
cobū uolucrum q̄ iohannē Ex predictis liquet q̄
xp̄s et iohannes baptista fuerūt filij duaz con
sobrinaz. Sed xp̄s et iohannes euangelista fu
erunt filij duaz soroz. Quare autē petrus p̄ferat
ecclesie et non iohannes dixi in apostolus.

Ionas uel iona interpretat̄ columba uel dolens
columba p̄ gemitu q̄i in uentre cet̄e triduo fu
it Dolens p̄pter tristitiā quam de salute habuit
niniuitarum. uel p̄pter edam subito arescentem
cuius umbrā tegebat̄ contra solis ardorem. Ipse
est amathi seraphine uidue filius quē resuscitauit
elyas matre postmodū ad eum dicente. Nūc cog
noui quia uir dei es tu. et uerbum dñi in ore tuo
est ueritas. Et ideo ipsum puerū amathi dictū pu
tant. Amathin ex hebreo in latina lingua uitas
dñ. Et quia elyas neq̄ locutus est ille qui resuscit

tus est dictus est filius ueritatis.

Ionathan interpretatur columbe domini
Ionicus dñ quidam pes ab inuenteore. p̄p̄ nu
meroz uel sillabaz inequales sonū Ionos. n. grece
inequale dñ. Habet enim quatuor sillabas. duas
bues et duas longas. Et ē ionicus duplex scilicet
maior et minor. uel a maiori uel a minori. Ionius
maior uel a maiori constat ex duabus longis p̄
cedentibus et duabus b̄ibus sequentibus. ut acci
rimus. Ionius minor uel a minori constat ex pri
mis duabus b̄ibus et duabus sequētibz longis
ut pamabas. xv. Longat p̄mores et curat poste
riores. Pes ionicus maior obuius huic q̄ minor
Item ionica est una ex linguis grecorum.

Ioppe. pes. pen. pe oppidum palestine maritimū
et acuitur in fine. Unde ioppira. re.

Iordanis. nis. mas. ge. iudee fluius. a duobz
fontibus nominat̄. quoz unus ior. et alter dan
dñ. Hī copulati iordanē faciūt. Nascit̄ q̄ sub liba
no monte. et diuidit iudeaz et arabia. q̄ post ml
ros circuitus iuxta iberico in mare mortuū fluit
Et interpretatur iordanis. nūus iudiciij.

Ios. i. fluius

Isaphat interpretatur domini iudicium

Ioseph. quia mater alium sibi addi optauit
notauit augmentū. Hūc pharao saphanet appel
lauit quod hebrece absconditorū rector sonat. q̄
obscura sompnia reuelauit. et p̄dixit sterilitatem
Interpretat̄ enī saphanet egip̄tō sermone saluator
n̄di. q̄ orbe t̄re ab iminēte famis libauit excidio

Iosue interpretat̄ saluator Ipse enim figura xp̄i
p̄p̄m a deserto saluauit. et in terram repromissio
nis induxit. Et dñs ē iosue bennum uel benthela
on. i. filius num. Item dñs est ihesus filius uane
Vñ dñ hiero. in p̄logo reg. Et incipit a ihesu
filio uane qui apud eos iosue bennum dicitur

Iota. p̄pe dñ hec l̄ā. I. apud grecos. et ē minor
ceteris l̄is. quia uno ductu fit fm aug. Sed q̄z
ponit̄ simplr p̄ qualibet l̄ā. Unde in math. I
ota unum aut unus apex non preteribit a lege.

Iotacismus. a iota et cismos corruptela. cōpo
nit̄ iotacismus. et est iotacismus ubi plurimum
dissonat. I. ut si dicam. Iuno iouis iuti irascitur
vel iotacismus est cū ūborū consuetio in huius
modi. I. l̄ā assiduitate collidit̄. ut in exemplo p̄
ocū patet. Vel fm hug. Iotacismus a iota et est
iotacismus fm eum uocaliū l̄āz exil̄ p̄nūciatō
uel q̄i in iota l̄ā est duplicatus sonus. scz quādo
p̄ uno iota p̄nūciat̄ duo uel ecūiso. Unde q̄i
unum exilius duo sp̄ssius sonant. Nam unum
sp̄ssius duo exilius profert̄ debent.

Iouensiles. i. dii ad nūcia p̄ferenda deputati.
q̄i ioui. i. creatori saltatores. Et componit̄ a ioue
et salio. Et cor si. Et ordinat̄ Hī et hec iouensi
siles. Mar. capella. Limphe dii q̄ iouensiles. uel
fm aliam litteram iouensiles.

Iouis. iupiter dñ q̄ iuuans pater. et cōponit̄
a iūuo uel iuuans et pater. Et p̄d p̄mā pōne. vñ
quid epr. Iupiter esse p̄m statuit q̄d cūq̄ iuuat̄
Et inuenit̄ in n̄to iupiter uel iouis. ut dicit p̄sā.
tamen moderni utunt̄ tū hoc n̄to iupiter. Hug
autē sic dicit. A iūuo. as. dñ h̄ iouis. huius iouis
et h̄ iupiter tris. uel iupiterns. Antiquitus enī ita
ordinabant̄ ista nomina. s̄ postea obliqui istius
nominis iupiter et iste n̄tis iouis absoluti sunt.
Unde postea ex obliq̄ istius n̄ti iouis. et ex isto

nomine iupiter facta est quedam comixtio. et re-
dacta sunt q̄i in vnū nomen. scz h̄ iupiter huius
iouis. Et est compositū a iuuans et pater. uel a
iuris et pater. q̄i iuris pater. qz legem tam positi-
uam q̄i naturalem omnibus hominibz ut fertur
dedit. Et a iouis h̄ et h̄ iouial et h̄ le uide in iu-

Iouoninus in ianuarius exponitur.

Ipalage est consilio casuū. ul' constructio. ul'
q̄nqz totius sentencie. Et d̄r ab ipos qd̄ est
trans et alage qd̄ est mutacō. in ipalage. i. trans
mutacō. de hoc dixi sup̄ in quarta parte ubi eḡi

Ipapanti. ipa grece latine dicit̄ **I**de antiprosi-
re. aut̄ contra. Inde d̄r h̄ ipapanti inordinabile
.i. obuiacō ul' occultus. vñ rep̄ntacō dñi in tem-
plo scz festū purificacōis. bñ uirginis d̄r ipapanti
qz tunc symeon xpo occurr̄ et obuiatur. et in
ulnis suis accepit eū. et in templo rep̄sentauit. s̄
huic. Pap̄ et dicit̄ Ipapanti grece obuiacō d̄r. symeo-
nis scz et anne et cesay. et scribit̄ p̄ a in anpen-

Ipaten dñt greci iecur. vñ ppatis. et **I**stilla
cū qui patitur in icore. uel p̄ueniens ad iecur.

Ipatis in ipaten exponitur.

Iper. i. super.

Iperapistes grece idem quod p̄tector lñe. Iero-
in p̄logo gen̄. cū anst̄s eiusdē prolomei ipap̄s

Iperbaron quidam tropus est de q̄ d̄m̄ res
ē in iij pte in c. de tropis. Et acuitur in fine

Ipbole qd̄a tropus ē de q̄ i iij pte c d̄ tropic
perbolicus. cū. cum. i. excedens ueritatem. elat-
tus. Et dicit̄ ab ipbole. et corripit penultimam.

Iperboreus. iper componit̄ cū boreas. et dicit̄
ipboreus. rea. reum. sup̄ quos boreas flat. Vnde
et quidā montes dñr ipborei sup̄ quos et a q̄z
boreas flat. qui et p̄perbari bate dicuntur.

Ipercatilicus in catilicis exponitur.

Iperdulia exponitur in dulia.

Iperanus. iper componit̄ cum fanos. ul' fasma
quod est ap̄pido. et d̄r iperanus a um. i. sup̄bius
vnde h̄ iperfama. nie. i. sup̄bia. scilicet cū aliquis
uult apparere super id quod est.

Iperion. iper componit̄ cū en qd̄ est totū ul'
omne. et d̄r h̄ iperion omis. i. sup̄ omnia qd̄ q̄nqz
d̄r de ioue q̄nqz de sole. qui super faciem totius
terre in circuitu fert̄. Quindocqz de quodaz gigan-
te qui super omnes alios fuit.

Iperlidius. iper componit̄ cū lidius quod d̄r
acutus sonus in musica et d̄r h̄ iperlidius idem
quod lidius. scilicet acutus sonus in musica.

Ipsintelicon. Iper componit̄ cum sintelico qd̄
est p̄fectū. et d̄r ipsintelicon. i. plus q̄ p̄fectū qd̄
p̄teritum apud grecos significat rem multo ante

Ipsophra. ip̄ componit̄ cū sophia qd̄ **I**psophra
ē sapia. et d̄r h̄ ipsophra. i. supergrediens sapia.

Iphen ul' uphen componit̄ ab ipos et ens. et
interpretatur copulacō. Est enim iphen. ul' uphen
modus p̄uicandī qui consistit in continua pla-
cone d̄conum sine ulla distincōe. ut h̄ populus
gen̄ciū et cetera. Et d̄r sic. qz una d̄co sub. j. post
aliā sine distincōe copulatiū profertur

Ipoceaurus. rpos quod est equus cōponit̄
cū centaurus et d̄r h̄ ipoceaurus. idem qd̄ cen-
taurus scz monstrum ex pte homo et ex parte
equus. sicut onocentaurus monst̄r ex pte asinus
et ex parte homo. Nam onos asinus d̄r. uide in

Ipoctira cōmunis gñis d̄r fictor **I**centhaurus
simulac̄r. et rep̄sentatur alterius p̄sone. simulat

eniz se esse id quod non est. Et d̄r ipocrita q̄si pp̄-
ctrita. ab iper quod est sup̄ et crisis qd̄ est aurū
q̄i superauratus. qz in sup̄ficie et exterius uidetur
bonus cū interius sit malus. Vel d̄r sic ipocrita
ab rpos quod est sub et crisis quod est aurū. q̄si
habens aliud sub auro. Habet enim aurū in sup̄-
ficie. s̄ subtus habet aliud scz lutū. Vel cōponit̄
ab ipo quod est falsum. et crisis qd̄ est iudiciū.
quia dum intus malus sit. bonum se palam oñ
dit. Et ideo de eo habet̄ falsum iudiciū. dñ falso
ultu incedit et simulat quod non est. Nam ipo-
crita dici non potest ex quo foras exierit. et in h̄
ipoc̄sis simulacō. et cor̄ cri. uide in sacerdos. et in

Ipodyaconus uel rpyacon in sub **I**strucio
diaconus exponitur.

Ipodromus. ab ipos qd̄ est equus et dromos
quod est curuitas componit̄ h̄ ipodromus. mi.
.i. stabulū equorū. ul' tormentū factū ad modū. ul'
similitudinem equi. ul' ipodromus d̄r locus ob-
scurus. ul' domus dedinandi ad necessitatē. ul' lo-
cus sup̄ ul' citra quem sunt arcus deambulatorij
sup̄ quos homines ambulant. et h̄ ipodromus
componit̄ ab ipos quod est sub et dromos qd̄
est curuitas. ul' ab iper quod est sup̄. et dromos
quod est cursus. qz desup̄ homines currant et am-
bulent. Vnde in legenda bñ sebastiani d̄r. Tunc
iussit eum in ipodromo pallaciū tam diu fustiga-
ri q̄diu sp̄m̄ exalaret Et cor̄ dro. sicut patz in h̄
susu. Ipodromi qz decus par sit locus h̄ijs duode-
nus. uide in dromos et epidromus.

Iposora exponit̄ in quarta parte in capitulo
de coloribus rethoricis.

Ipogibus. bi. mascul' gñis. i. nauis in qua eq̄
deseruntur. Et dicitur ab rpos quod est equus.

Ipogeum. rpos quod est sub componit̄ cū ge
quod est terra. et d̄r h̄ ppogeum. i. sub terris co-
structū edificū. quod nos antrum ul' speluncam
dicimus. Sed h̄ ipogeus. mas. ge. d̄r sol qui sub
terris uadit in nocte. Vel ipogeus d̄r ab iper qd̄
est sup̄ et ge quod est terra. quia super terrā in
die feratur. In aurora d̄r. uolpibz ipogeis associā

Iolidius grauis sonus in musica dñs abis.
qui sublidius dicitur. ab ipos et lidius.

Ipomanes. manis. mas. ge. q̄i uelox ad modū
equi. vnde p̄pter suā uelocitatē d̄r sup̄asse ath-
lantem cursu. s̄ h̄ ipomanes inordinabile et neu-
ge. est quedam herba que se cōmedentes facit fu-
ere. ul' potius r̄pomanes ē uirus quod distillat
ab inguine eque ex nimia luxuria. dñ amoris ra-
bie fertur. vnde et d̄r ab ipos quod ē equus. et
mano as. qz ab inguine eque distillet. h̄ nouerce
et maiesce. solent colligere. Et potionem mor-
tiferam inde facere. quod uenenū similiter dicit̄
ipomanes. Et producit ma.

Ipopirgiū. gij. componit̄ a pir et ipos qd̄ est
sub et gero. et d̄r h̄ ipopirgiū. scz illud ferreum i-
strumentū qd̄ retinet et sustinet ligna in igne. sic
dictum quasi subtus ignem gerens

Ipos. i. sub. Item ipos. i. equus.

Ipostasis. componit̄ ab ipos quod est sub et
stasis quod est status ul' stans. et d̄r h̄ r̄postasis
scz suba intellcā sine forma. scz p̄mordial' mare-
ria. Et d̄r sic quasi substans. qz habet substare oī-
bus actūtibz. et omnia actiōa in se recipit. nul-
lo tamen transformatur. s̄m̄ huic. vnde ipostati-
cus cū cū Item sc̄as qz greci utunt̄ eodem mō

h nomine ipostasis. sicut nos utimur h nomine
persona. Unde potest dici q tres sunt persone in di
uinis. ul tres ppostas. i. tres subsistentes. Et fa
cit genitiuus pluralis ppostasum. Et corripit pnt
uide in proprietate. et in persona.

Ipotamus. ab ipos quod est equus dz h ppo
tamus mi. i. equus fluuiialis scz quidam piscis sic
dctus. quia sit equo simil docto. iuba. hinnitu. ros
tro resupinato a primis dentibus. cauda tortuo
sa. ungulis binis. die in aquis comoratur. nocte

Ipotheca. ab ppos qd est sub legites depasit
et theca qd e repositum componit h ppotheca
ce. cu res comodat sine depone pignoris. pacto
ul cautone sola interueniente. Et differt a pigno
re. qz pignus est quod ppter rem credita obliga
tur. Itē fiducia differt ab utroq. est enim fiducia
cu res aliqua sumende mutue pecunie gratia ul
mancipat ul in iure credit. Item ppotheca dicit
idem qd apotheca. unde ppothecarius. ria. num
qd ad ppothecam pntet. et hic ipothecarius rij
.i. apothecarius. ul q rem noie ipothecae accipit

Potesis dz causa ubi cu certa persona controu
ersa est. Et ppothesis est subia et disputatio et condi
cio ul suppo ul consensus. unde ppotheticus. ca cu
.i. condicionalis. ul suppositiuus. Et dz ab ppos.
qd est sub et thesis quod est posicio vñ ppothesis

Posensio exponitur in iij parte .i. suppo
in capitulo de scemate. et ibi uide.

Ipsa ipsa ipsum pt iungi cu pma secunda et ter
cia persona. ut ipse lego. ipse legis. ipse legit. Sed
cum pma et secunda figurate. cu ticia sine figura.
Et est p de secunda illa. Et ut dicit ps. in xij lib.
de pnominiibus. Illud attendendu. q cu ille illud
iste illud. is id. faciut neutra Ipse solum quod et
ipsum inuenit a uetustissimis platū. neutru in us
desinens fecit. Terent in andria. Ipsum in dauus
qui intimus est eoz consilijs. Ipsa enim que qui
busdam uisa est raco. non adeo firma uidet. Ideo
in um facit neutru. qz in us desinit masculinu. na
alius cu in us tminet aliud tamen neutru fecit.

Ir ge. neu. et indeclinabl. i. palma manus. u
Si uis uir mnam na dabit tibi nani tis in

Ira. ab ur quod est ignis dz h ira. e ir una
qi ira. quia accendit et inflammat. unde irascor ce
ris iratus sum. et hinc iracundus da du facile iras
cens. qz atteso sanguine in furorem compellitur
Et comparatur. unde h iracundia die. Et e ira pna
comoco animi Et ex causa nascit. Iracundia est
uiciu naturale et ppetuu. Et sic iratus pro tpe
conciatius. iracundus frequenter iratus et leuif
Item ab irascor h et h irascibil et h le. Et ut di
cit hiero. Irasci hominis est. h iram non pficere
xpiani. Et scas q est ira p uicium et ira p zeluz
Et ut dicit gg. in v. moral. Ira p uiciu oculu m
tis exccat. Ira autē p zelum turbat. Vñ ps tur
batus est p ira oculus meus. Nunq uero cōmo
cōni contēplatio iūgitur nec pualet mens contur
bata conspice ad qd vix tñquilla ualet inbiare
quia nec solis radius cernit. cu cōmore nubes ce
li faciē obducunt. Nec turbatus fons respiciens
pymaginem reddit quā tñquillus ppe oñdit. qz q
eius vnda palpitat eo in se spēm similitudinis ob
scurat. Sed cu p zelum animus mouet. curandū
summo ope est. ne h eadem que instrumento u
tutis assumit menti ira domineat. nec qz domina
peat. h uelut ancilla ad obsequiu parata a racio

ergo nunq recedat. hic enim robustius contra
uicia erigit. cum subdita racio famulat. Nam
qñtūbet ira ex zelo rectitudinis surgat si immo
derata mente uicerit racio. pntius seruire cōtēp
nit. et tanto se impudencius dilatat. quanto im
patientie uicium uirtutem putat.

Iracundia in ira exponitur.
Iracundia in ira exponitur.

Iracundia in ira exponitur.

Iris. ab ae dz h iris rñ uel irid. arcus celestis
qi aeris eo q ab aere dñdit ad terrā. vel eris q
ce latine dz lis. Inde h iris. rñ. ul iridis. i. arcus
celestis. Sed arcus ppe est uia ipsius dee. Et iris
ipsa dea. Et dz iris qz aeris qz raro mittit nisi ad
litern et discordiam concitandā. et est nūcia et pe
dissequa iunonis. Et nota qz iris nichil aliud ē
qz nubes soli opposita. radijs sol multipliciter in
formata Ea enim est natura luminosi corpis ut
semp in oppositam ptem radios dirigat. Sol er
go cu sit luminosum corpus radios suos mittit
in ptem opposita. in q quandoqz nubes inuenit q
in una sui parte densa. in alia densior. in alia den
sissima est. Item in alia sui parte est rara. in alia
rarior. in alia rarissima. In illa que est densa so
lares radij qz in uitro inclusi rubeū colorem faci
unt. In densiori ceruleū. In densissima nigrū. Itē
in rara faciūt uiridem. In rariore croceū. In rari
sima album. Et ita fm maiorem densitatē illius
nubis. magis accedit ad colores nigredini affines
fm maiorem rariatē. magis accedit ad coloēs
albedini affines. Preterea nubes illa quoddam
corpus est compositū ex quatuor elementis et a
quosum. que solis radijs actensa. a quatuor ele
mentis quadripartitū contrahit colorem Contrahit
ab igne rubeū. ab aere ceruleū siue luctum ul
puzpureū. ab aqua uiride. a terra nigrū. hic ē qz si
uidet iris in māe uidet in occidēte si in uespē ui
det in oriēte. si in meridie uidet in septentrione In
meridie nunq uideri potest. cu sol in opposita p
te nunq possit esse. Et hinc ppter uarietate colo
rum iris dz qdam gemma et etiam qdam herba
quia eius flos coloris uarietate celestem arcum
ymittit. Ita dicit hug. Et scias qz iris est signum
federis int deū et hominē. sicut dixit dñs noe. ge
nesis ix c. Ponam inquit arcū meū in nubibus
celi. et erit signū federis int me et int terram. qz
enim maxime timebat noe ne dñs iteruz aquas
diluuij mundaret super terram et noe cotidie ora
bat ne hoc fieret. ut iosephus refert. pepigit do
minus fedus cum eo. qz ult non fiet diluuium
et in signū federis huius posuit deus arcum suū
in nubibus. Et est signū duoz iudicioz arcus scz
iudicij p aquā pteriti siue facti h iam ulterius nō
faciendi. ne timeat. et futurū p ignem ut expecte
tur. quia mūdus quidem igne iudicij cremabit.
h aqua iam diluuij non delet. Inde est qz duos
colores principalit habet. scz ceruleū qui aqueus
est et est exterior qz pterijt. Et rubeū qui est ig
neus. et est interior. qz futurus est ignis. sicut di
cit magister in hystorijs. Et gg tangit in octaua
omel ezech. Item ut dicit in hystorijs tradit
sancti qz quadraginta ānis ante iudiciū nō uidē
bit arcus. quod etiam naturalit oñdet desiccacō
nem aeris iam inceptam. Et in auro dz Vt sanc
ti tradunt annis decies quater aū iudiciū fugiet
arcus et exul erit. uide in antixps. et in ems. Et

uidetur iris p diem. ex radio solis. Et p noctem ex radio lune. Item animaduite. q ex sole et nube format iris. q ex unione diuinitatis et hūanitatis fit reconciliatio hūmāi gñis. cornua huius arcus mō sunt inclinata ad nos q appuit benignitas et humanitas saluatoris nostri dei. et ideo non tememus. s in die iudicii utenē contra nos qm ueniet in nubibus celi cum ptate et maiestate magna. et ideo ualde timendū est q horrendū est in adē in manus dei uiuentis. Itē ut dicit gē in ezech. In arcu appet aqua et ignis. quia uirtus spūs sancti post mediatoris aduentū elcōs suos ad baptismatis lauit. et igne dñi amoris incōdit

Innos exponit in quarta pte c de scemate. Innia exponit in iij pte in c de tropis. et ab ironia deniat ironicus. ca cum. penultima corr. Et hinc pronice aduerbium.

Irefragabilis. ab in et refragabilis. componit h et h irrefragabilis et h le. i. inuincibilis cui resisti ul' instari non potest.

Iretio. ab in et retio tis. componit iretio tis tui. tire. tui. i. illaqueare. impedire. reti inuoluē. ūbum actiō. vnde iretitus. ca. tui. penultima pō

Ireuerens exponit in reuerens.

Irrigo. as. pñl cor. in rigo. gas exponitur.

Irriguus. ab irrigo. as. dī irriguus. a. um. mīdidus. ul' fertil. ul' fecundus. ul' steroratus. vñ or in sermonibz. Irriguo nichil ē elucius orto. et h irriguū qui. Iudic. j. Irrigui supius et cetera

Irrito. a ritus componit irritu. as media pō. i. pilocare. q iuxta ritū alicuius facere. vnde in ps dī. Irritat adiūsanus nomen tuū in finem Item irritu pō componi a ratus. et ē irritare euacuare. uanū facere. debilitare. destrūē. Et tūc corā mediā. x. Irritat hūc dñs qui nos irritat ad iā Irritat euacuat irritat. puocat iram. vñ h irritamē inis. et h irritamēti. ti. et irritans. tis. ge. o et irritatus. ca. tum. uanus. cassus. nō firmus. et irritus p irritatus p sinopā. fm hug. Prīf. autē in x lib' uult. q irritus componat ex in et ratus vnde dicit. Ror facit ratus pncipiū. Et puro differēdie cā. quia ritus aliud sigt. s in comp. ne a in i cor mutat. ut ratus irritus. Et nota q migr bñ loquens de irro dicit. m tñ uidet q pñl sic tñ longa. q sic ap oēs auctores ueteres inuenit vnde orat. Segnius irritant animū demissa per aurem. Cōmuniter tñ tenet. q irritu potest me diam corripē. et pducē fm dñs significacōnes

Irogo. as. in rogo. as. est.

Irriguo. is in rigo. is exponitur.

Irunto. ab aer dī h irundo dimis. quia nō resistens. s in aere capiens cibos edat. quasi in aere edens. Et hinc irundineus. nea neuum. et irundinus. a. um. in eodem sensu. Irundinus ē dr p uis filius iūdīs. et pō pñl. uide ē in hīrūdo i h

Is ea id scribit sine h vnde in plī ij et ee et ijs. sine h debent scribi. et p geminū. j. Sed hi he dñt aspirari. et p unū j et p unū e scribi. De hoc dixi in deus et h et h et h. Item scias q id est sunt due ptes. sicut oñdi in hoc est. Et cōponit id cū demū. et dī idem eadem idem. (Et scias q idem sicut et dñs dī tripl'r scz idem gñe idem spē. idem numero. Eadem gñe sunt quēcūq sub eodem gñe continentur. ut homo et asinus et similia sub animalia. Eadem spē sunt quēcūq sub eadē specie continentur ut sorres et plato sub

homine. Idem autē numero dī tripl'r. Vno mō dī idem nomine ul' diffiniciōe. Alio mō dī idē ppo. Tercio autē mō dī idem acciōe. Eadem nomine sunt quorū res est una nomina uero plura ut marcus. tulus. cicero. Eadem diffiniciōe dñr quorum unū est diffiniciō alterius. ut animal rationale mortale et homo. Eadem ppo sunt quorū unū nomen est ppo alterius. ut risibile et bō Eadem accidente sunt quorū unū est acciō alterius. ut sorres et albedo que in ipso est. Similit' dī dñs splicit' scz dñs gñe. dñs spē. et dñs numero. Differentia genē sunt quēcūq sub diuersis gñibus continentur. ut homo continet' sub h gñe quod est animal. et arbor sub hoc genē quod ē planta. Dñcia spē sunt quēcūq sub diuisis speciebus continentur. ut quēcūq sunt diuisaū specierū ut homo et asinus. Dñcia numero sunt quēcūq faciūt numerū. ut sorres et plato. Item inuenitur res quod interpretatur est. Et est hebraum.

Isaac ex risu nomen accepit. Riserat enim pater qñ pmissus est ei admirans in gaudio. Riserat et mater. qñ ei pmissus est dubitans in gaudio. Vnde ysaac interpretatur risus. fm papiam

Isacar interpretatur est mēx. ps quippe dicit ē acar merces. et hoc ideo. quia mandragoris filij ruben introitū uiri qui rachel debebatur ad se emerat lya. vnde et dū natus est dixit lya. dedit dñs mēxem meam. Et cor pñl. Vnde in aurora dī. Est asinus fortis ysaac recubans ppe meras Et acuitur in fine.

Isagoga. ge. i. instructio. ul' introductio. vñ et apud dialēctos introductiōes ad artem dyalecticā ysaagoge dicitur. Et liber porphiri dī ysaagoga. q introductorius ē ad librum pōdicamentorū. Hinc ysaagoge introductor līz. Et ysaagoge gas intra ducere. Et producit penultimam siue go.

Isobath uir confusionis interpretatur.

Iscalius. ab excolo. lis. yscalius. a. um. et ag iscalius. q excolidus. quia iam a cultura exierit sicut exconsul quia a consulatione discessit.

Isdoros grece. latine dicitur fortis.

Ismael interpretatur auditio dei. sic enī scriptus est Et uocabis nomen eius ismael. quia audiuit eum deus. Et fuit ismael filius abrahe. a quo ismaelite dicti sunt quidā qui nūc corrupto nomine saraceni dñr. q a sara. et agareni ab aggar Et inuenitur indeclinabile et etiam declinabil. ut ismael lis. uide in saracenus.

Isopus. pi herba est pulmonibus apta purgādis. Isopus etiam dī sparsorū aque. quia in quibusdam locis fit ex illa herba. ul' dī sic ppter similitudinē purgacōis. et est se. ge. fm hug. Inuenit etā qñq isopū in neutro gñe. Vnde mat de uiribus herbarū. est ysupum siccum calidus et tercius illi. est in utroq gñe. et cor pñl. In aurora etā cor pñl. Pectoris humores ysupi decocō mundat. Item alius dixit. Isopus ē hba purgans de pectore flegma. Alij dicūt q ysupus est grecum. et pro pñl. et istius opinionis fuit magister bñ. Vnde dicit. Isopus inuenit' pducere et corripē pñl. vnde uidet' q magis debebat pñl. pducere. q nobiliores im utunt'. Item bñhardus ait. Pectoris hba cauas rupes infodit isopo. Itē alius. Ad pulmonis opus confert medicamē ysupus. Item Vis sinapis crebre h purgat pectus i sopus. et hec opinio magis nichil placet.

Ispalis est quedam ciuitas Ispalim quidem ciuitate hispanie iulius cesar condidit. quā ex suo et rome uocabulo iuliāromulā appellauit. Ispal autē a situ dēa est. quia in solo palustri suffixis in pfundū palis locata sit. ne lubrico et instabili fundamento cedēt. Dī ergo ispalis qī sita in pal vñ h et h ispalensis. et h se. Et corripit spa

Israel mas. ge. incedinabile et eiz dedinabile. inueniē h israel. huius israelis. Jacob dēus fuit israel. et interpraē uir uidens deum. Is enim dī uir. ra. uidens. el deus. Tunc enim h nomen accepit qñ tota nocte luctatus uicit angelū in certamine. Et oriente lucifero benedictus est. Et iñ ppter uisionem dei israel appellatus est. sicut et ipse air. Vidi dñm facie ad faciem et salua fca est anima mea. Ex hinc xij tribus israel uocabulū hoc sortite sunt. Exodi xiiij. fugiamus israhelē. Ex hinc h et h israelita. te. et israeliticus. ca. cū Et solent quidam in hoc nomine israel s. tacere. qz s. ante r. in eadem sillā sonare non potest in lñs dēonibus. s. errant. Non enim israhel est latina dēo ul' greca. s. barbarā. et in barbaris dēonibz in mltis licet barbarisare. Non enim barbaries ul' ling' hebreā aratur sub regul' artis gmatice

Isterologia exponitur in quarta pte in caplo steromproceron exponitur in pte tropis. quarta parte in capitulo de tropis.

Istozsum ūsus istam prem. ab isto et uersum. talia. lie. dēa est ab yralo rege. Et scias. qz yralia olim a grecis occupata magna grecia dēa est. unde italicus. ca. cū. et yralus. la. lñ. sed h magis dī ab italo rege. Et cor' pma italia. licet aliqui inueniat' longa p extasim. ut Italiam pfluus. ut dicit donatus.

Italus. la. lum cor' pñl. et exponitur in italia itaqz dēo composita antepñl acuit. vñ cōiūcio endetica h non inclinat accentum ad se sicut dixi in secunda parte de impedimento endesis.

Ite impatiuus est de eo is. Et prod' pma. Vñ abite. gziute. redite et huiusmodi prod. pñl.

Item adūbium similitudinis uel ordinis. Iter. ab eo. is. deriuatur h icio. onis. et h itus. et h iter eris. et h itiner itineris. Itus est uia qua iri ab homine qz ūsus potest. Sed iter et itiner diūsam hñt significacōnem Iter enim est locus tñsitu facilis. unde et eum appellamus aditū Itin autē ē iter longe uie et ipse labor ābulandi ut quo uelis puenias. Accipiunt tamen quādoqz in eadem significacōne. et fm h ex istis nomibz iter et itiner effectū est vnū nomen. h modo. Itentis iter est in usu sed eius obliqui non sunt in usu. Item isti obliqui itineris itineri itinere sunt in usu s. eoz ntis aboluit. Et sic factū est ut ex obliquis istis et ex illo ntō iter efficereē vnū nomen. et dedinareē h iter huius itineris. Et ab isto gto iteris qui non est in usu dñdit iterō. ras. .i. ire ul' repetere. Et fm hoc est actiū unde ūba lia. Et itez adūbium ordinis ul' tempis. Et itera timi similiter adūbiū ordinis ul' qualitatis. Et in hac significacōne inueniē iste abltis iterato positus adūbialiter. Itero componiē reitero. as. .i. iterum ppetere. vñ reiteration et reiterationo positum

Itero as in iter exponitur adūbialiter iterum qī altera uice. quasi item alterum fm papiam. uide etiam in iter.

Indem adūbium Item adūbium similitudinis

ul' ordinis. Et componiē p geminacōnem itidez et identidem. .i. item et item. itez et itez ul' similr Et in ultimo interponiē. t. et debet dīci itentio p t. s. causa euphonie mutaē. t. in d. Possunt et in identidem et itidem esse pnomina neutri generis. et tantū in ntō et accō. et utrumqz est cōpositum ab idem geminato. et in ultimo interponiē t. et tantū ualeat idem ul' identidem qñ idem et

Iter eris. in iter exponiē Idem ul' simile onis. in iter exponitur.

Itum supinū de eo. is. cor' pma siue. J. ante. t. cū suis compositis. ut aditum. initū pentum p ambitū supinū et ambitus picipiū. que pduc. sed hic ambitus corripit penultimam.

Itus in iter exponiē et est quarte declinat.

Iuba. be. fe. ge. dī a iubeo. bes. et est iuba crinis equoz. et est alioz animalū irracōnabiliū. et iuba etiam dī crista que superponitur gallee ul' ppter noticiā. ul' ppter frustracōnem ictum. et iubatus ra. tum. .i. crinitus. ul' cristatus. et iubosus. sa. sum. iubis abundans

Iubar. a iuba. be. dī h iubar. aris. splendor ul' incū ortus solis. ul' sol ul' lucifer. quia ppter radios quodlibet istoz uidet' iubatū. quia dirigit radios ad modū iubaris Et scias qz abltis desinit in e. et cor' pñl gñ. ut uolē ps. in libro de accentu. Item cor' pma sillam. Vnde vindocinensis Exemplum quasi sol collaterale iubar. de h dixi supra in secunda parte ubi egi de accentu nominum desinenqum in ar.

Iubeo. bes. iussi iussum. .i. impare. s. iubere est ubi est uoluntatis obsequiū. Impare ubi est debiti. Idem est et pēpere. Et componitur fideiubeo es Iubeo est actiū cum omnibus suis compositis Et cor' hanc sillabam. iu. Vnde thobias. Hoc p cor' hoc iubeo toto conamine. tota Ex anima to Iubileus. a iubilo. as Pro dilige corde deum dī h iubileus. lei. .i. annus requieōnis gaudij et leticie. et remissionis. quo serui liberati donabantur. Debita relaxabant. Captiui absoluebantur. Possessiones gratis restituebant. Ita dicit huguē

In historijs autē sup gen xiiij ita dī. Ab hac uictoria abraē tradit' iubileū habuisse incū p hac remissione captiuoz. Iobel enim remissio ul' incū dī. Inde iubileus. remissiuus ul' incians Ob hoc autem constitutus est qñquagesimus. qz tunc erat loth ut dicūt quidam qñquaginta annoz. Vel quia tñc erat qñquagesimus annus ex quo deus locutus est abraē in uia. ul' exq egresus est de caram. Et scias qz iubileus ut dixi pē deriuari a iubilo. as. et sic dicendū est iubileus p J. in antepñl sillā. Vel potest deriuari a iobel. et sic dicendū est iubeleus p e in antepñl sillā. In pma autē sillā causa euphonie scribit' p u non p. o. uide in penthecoste. et in quinquagesima.

Iubilus. li. .i. argutus. sonorus. et letibundus. cantus. ppe quidem iubilus est uox confusa pre gaudio. vñ iubilo. as. cantare. gaudere. quadam uoce confusa p gaudio exultare et letari. s. hug Vel fm quosdam Iubilus est gaudiū quod uerbis explicari non potest. nec tamen penitus reñcti. Vel iubilus est cū tanta leticia corde concipitur. qz sermonis efficacia non expletur. ut dīc pap. Vnde in grecismo dī fertur inexplēti iubilus leticia mentis. qz autem dicitur iubilare qñ iuuanter laudare et hymologia est.

Iuda filius iacob confessio interpretatur. quādo enim eum pepit iſa laudem dñi retulit dicens. Nunc super hoc domino confitebor. Et nota q̄ p̄ filio iacob inueniunt iudas uel iuda. de. et iuda indeclinabile. et hinc iuda. de. uel iuda indecli. tñ p̄ populo q̄ p̄ terra iudeorū. Et qñ est indeclinabile debet accentuari in fine iuda cā dñe. s̄ huc. Et alexander dicit. Cum dedinat dimittere uel iuda. Cum manet immota ipsius postrema leuatur. Et a iuda uel iudea iudaicis. iudaea iuday cū. Iudas iacobi qui appellatur alibi lebeus si gurati nomen habet a corde. quod nos diminutiuue corculū possumus appellare. Ipse in alio euangelista thadeus dicit. quem ecclesiastica hystoria tradit missum edissam ad abagaz regem. Nam ut ibidem dicit. predictus rex abagaz domino nro ihu xpo in hunc modum eplam misit uel destinauit. Abagaz eucharie filius ihesu saluatori bono qui apuit in locis iherosolimorū. Salutem. Auditū est m̄ de te et de sanitatebus quas facis q̄ sine medicamentis aut herbis sūt ista p̄ te. Et q̄ ubi cecos facis uidere Claudos ambulare. Leprosos mūdare. et mortuos reuiuiscere Qui bus omnibus auditis de te statui in animo meo unū esse e duobus. Aut q̄ tu sis deus et descende de celo ut h̄ facias. Aut q̄ filius dei sis qui hoc facis. Propterea ego scribens rogauerim te. ut digneris fatigan usq̄ ad me. et egrediri me am quā diu laboro curare. Nam et illud compertū q̄ iudei murmurant aduersum te. et uolunt inuē diari tibi. veni ergo ad me. quia ē michi pua ciuitas s̄ honesta. q̄ utriusq̄ sufficit. **V**nde autē in hoc uerba sibi respondit. Beatus es qui credidisti in me cū non uideris me. Scriptū est enim de me. Quia hi qui nō uident me credunt. et hi qui me uident non credunt. De eo autē qd̄ scripsisti ad me ut uenir̄ ad te. oportet me omnia h̄ implere ppter q̄ missus sum. et postea recipi me a quo missus sum. Cum ergo assumptus fuero a liquem de discipul̄ meis mittā ad te. ut curet te et uiuificet te. Nec in historia ecclesiastica. Vidēs ergo abagaz q̄ p̄ncipaliter xpm uidere n̄ possit. s̄ q̄ in quadam historia antiqua inueniunt. sicut iohannes damascenus in li. iij. testat. pictorem quendam ad iherosolim misit. ut dñi ymaginē figuraret. ut sic ipsi saltem p̄ ymaginem conspiceret quem in facie uidere non poterat. s̄ cū ad eū pictor uenisset ppter nimium uolgozem qui ab eius facie p̄cedebat. In eius facie clare nequibat intendere nec ipsam ut sibi iussim fuerat figurare. qd̄ cernens dñs uestimentū lineū ipsius pictoris accipiens et sue faciei supponens. sui ipsius imaginem eidem impressit. ac desideranti regi abagaro destinauit. Illa autē eplā dñi nostri ihesu xpi tante uirtutis fuisse dicit. q̄ in illa ciuitate nullus hereticus uel paganus uiuere posset. nec tyrannus aliquis eidem nocere p̄sumeret. Nam si aliqui gens aliqua manu armata contra illam ciuitatē insurgeret. Infans aliquis sup̄ portam stans eplam illam legebat. et ea die hostes aut fugiebant. aut pacati cū eis cōponebant. Sic fertur olim fuisse adimpletū s̄ postmodum illa ciuitas a sarracenis capta fuit. et pphana sublatō bñficio. ppter a bundantiā peccatorū. in oriente undiq̄ patefctam. **P**ostq̄ uero dñs assumptus est. ut in ecclesiastica historia legiunt misit ap̄lus thomas thadeum

ad abagaz regem. s̄m dñi p̄missionem. Qui cū ad eum uenisset. et se discipulū ihu xpi sibi p̄missum dixisset. uidit abagaz in uultu thadei quendam mirum. et diuinū splendorem. Quo uiso extitit et stupefactus dñm adorauit dicens. Vē. discipulus es ihesu filij dei qui michi dixerat. Uide tam aliquem ad te de discipulis meis. qui te curet et uitam p̄stet. Cui thadeus. Si in filiū dei credideris omnia tui cordis desideria obtinebis. Cui abagaz. Credo uere. et iudeos qui eum crucifixerunt libentius trucidarem si michi possibilitas accesset. et nequaquā auctoritas romanorū impediret. Cum ergo abagaz ut in quibusdam libris antiquis legiunt. leprosus esset thadeus eplam saluatoris accepit. et de ea eius faciem confricauit. et statim plenam sanitatē recepit. **E**t nota q̄ iudas interpretat̄ confitens uel gloriosus. uel iudas q̄ iubilum dāns. Ipse enim hūit confessionem fidei. Gloriam regni. et iubilum interni gaudij. s̄ multiplex habuit cognomen. ut tactum est. **D**icitur est enim iudas iacobi. supple frater. fuit enim frater iacobi minoris. Secūdo dicitur est thadeus quod interpretatur apprehendens p̄ncipem. Ipse enim apprehendit xpm p̄ncipem p̄ fidem formatam tenuit nec dimisit. Tercio dicitur ē in historia ecclesiastica lebeus. qd̄ sonat q̄ cor uel corculus. i. cordis cultor. **I**udas scarioth uel scariothis. uel a uico in q̄ natus est. uel a tribu r̄sachar uocabulū sumpsit. quodā futurū p̄sagio in condemnatione sui. **I**sachar enim interpretatur m̄ces. ut signaretur p̄ncipis p̄dicōnis. quo uendidit dñm. Scarioth interpretatur memoria mortis. quia non repente p̄suasus s̄ diuini meditatū p̄regit scelus.

Iudaisas are. componit̄ a iuda uel iudea. et est iudaisare iudeū facere. uel iudeorū more se habere. Et hinc iudaismus. n̄. i. consuetudo et ritus iudeorum. uel gentes iudeorum.

Iudeus. a iuda filio iacob dicitur iudeus. a. um qd̄ nomen scissura decem tribuū hebreis imposuit. Nam ante hebrei uel israel dicti sunt. s̄ ex quo in duo regna populus dei diuisus est. Tūc due tribus que de stirpe iuda reges habebant iudeorū nomē sortite sunt. Reliqua p̄ x tribuū que in samaria regem sibi constituit ob p̄p̄i magnitudinem p̄tinuū nomen retinuit israel. et interpretatur iudeus confessor siue confitens. Nomen uero mō nudius eis cōuenit. Interpretat̄ autē eius ab eis longe at̄ sentat̄. Non enim uero nomine nūc dñr confessores. s̄ diffessores potius. et a iudeus dicitur h̄ iuda. a. c. i. terra quā incoluerunt. Et h̄c p̄t mō sumi iudeus a. u. gentile. scz qui ē de terra illa.

Iudex. a ius dicitur h̄ iudex. as. iudices. iudicium. uel h̄ et h̄ iudex cō. ge. ut dicunt quidā. Et dicitur iudex q̄ ius dicens. populo. uel iure disceptans. Et est etymologia. Iure autē disceptare est iuste iudicare. Non enim est iudex si non est in eo iusticiā. Vnde et iudiciū p̄us inquisitio uocabat̄. vnde et auctores iudiciorū et p̄positos quæstores uel quæstores uocamus.

Iudiciarius. n̄j in iudicium exponitur.

Iudicium. a ius dicitur h̄ iudiciū cū q̄ ius dicitur et offitio. Et est iudiciū dum discernit̄. causa cum p̄ponit̄. iusticiā dum finitur. Et hinc h̄ iudicium li. dimi. et iudiciarius. ria. n̄um. quod p̄t̄ ad iudicium. Et h̄ et h̄ iudiciālis et h̄ le in eodē **I**udico. cas. cau. a iu. **I**nsensu. uide in suspicio

de dicitur. et est iudicare iure disceptare ius dicere. determinare causam. uel iudicium dampnare. Et inde iudicatorius. dicatonia. rium. Et hoc iudicatorium locus ubi iudicatur. Et hinc et hinc iudicabilis. et hinc le. iudico componitur ad iudico. ascribere destinare. Cuius iudico. cas. simul iudicare. Di iudico. cas. preiudico. cas. unde hinc preiudicium. Iudico est actum cum suis compositis. Et corripitur. di.

Iudith. uidua laudanda. que interfecit olofernem. et liberauit israel de manu hostis. interpretatur laudans. uel iudea uel confitens

Iugabilis. a iugo. as. componitur hinc et hinc iugabilis et hinc le. quod et iugalis le inuenitur per syncope

Iugalis. a iugum dicitur hinc et hinc iugal. **I**ugibilis et hinc le. i. in iugo assuetus. sub iugo positus. quasi comitus. Item inuenitur iugalis. i. iugibilis. et dicitur tunc a iugabilis per syncope. In ij reg. c. viij habetur. Subneruauit omnes iugales currum. Et proderit gaugerum. r. scilicet quod communiter accipitur est spaci

um terre scilicet quod unum aratrum potest in die arare. Et inuenitur hoc iuger ens in eadem significatione. Ipsi sic dicitur in li. et hinc. Iugerum constat longitudine pedum ducentorum quadraginta. Latitudine centum triginta. Et corripitur penultimam.

Iugis. a iugum dicitur hinc et hinc iugis. et hinc iuge. assidue continuus. perseverans. Et proderit per metonymiam sed iugum eam cor. xvi. Expe est iugi ueneris nequeo per

Iugis raris. fe. ge. i. assiduitas. per se. **I**ugis seuerantia. Et formatur a datiuo iugi addita tas fit iugitas. et corripitur penultimam.

Iugiter aduerbium id est assidue. continue per seueranter. et dicitur a iugis.

Iuglans iuglandis fe. ge. componitur a ioue et glans. et dicitur iuglans castaneae. quasi iouis glans quod sint confecte ei. uel quod sint cibis ioue dignis.

Iugo. as. aut dicitur a iugum. et est iugare copulare. iugere. sub iugo ponere. Et componitur cum con et dicitur coniugo. gas. i. coniungere. sub eodem iugum ponere. Item cum dis et dicitur disiugo. as. i. dis iugere. separare. remouere a iugo. Item cum sub et dicitur subiugo. as. i. debellare. sub iugo ponere. Iugo as actiuum est cum omnibus suis compositis. et corripitur hanc sillabam. iu.

Iugulo. a iugo. dicitur hinc iugulus. li. guttur. uel gutturis incisio. lucan in ij. Dicit dabit hinc pectus iugulus finem quod malo. et a iugulus dicitur iugulo. las. iugulum incidere. et hinc italica. iugulator. iugulatorius. a. um. iugulamentum. iugulamentum. et corripitur quod Crates in eph. Ut iugulent homines surgunt de nocte latrones. Lucanus in quarto Vincitur autem gratia iugulo qui prouocat hostem.

Iugulum. li. dimini. paruum iugum.

Iugu. a iugo. gas. dicitur hoc iugum. gi. i. cacumen montis. quia. per similitudinem iugorum colles finguntur et inde iugosus a. um. i. cacuminosus uel montuosus. Dicitur etiam iugum illud lignum instrumentum cum quo boues iunguntur. unde quadam similitudine iugum dicitur seruitus. et inde hinc iugulus. et corripitur primam iugum. Prosper. Non senile quatuor libera

Iuhanus. a. um. possessiuum de vi corda iugum iulius cesar. et hinc iulianus. ni. dicitur proprium nomen cui

Iulus. iulus. iuli. fuit filius ene. Ipsi dicitur uiri. et est hinc licet quod cum metonymia ponatur in sillabum. et hinc cesar dicitur est iulius. quia de eius domo per gentem processit. Unde illud. Iulius a magno diminutiuum nomen iulo. Et hinc iulius. li. lii. pos

sessiuum. et hinc iulia. lie. quedam columna rome. i cuius summitate est urna. in qua posita fuerunt ossa et cinis corporis cesaris. et hinc dicitur est iulia. Item a iulio imperatore hinc iulius. li. quidam mens qui primo uocabatur quintilis. hinc postea in honorem iulij cesaris qui eo mense natus est. uel quia i eo aliquam uictoriam obtinuit. dicitur est iulius. et hinc iulius. li. lii. De hoc etiam uide in quintilis

Iulos prope prima barba scilicet lanugo dicitur. iulus. li. in iulius uide.

Iumentum. a. iuuu. as. uel a iuuamentum per syncope dicitur hinc iumentum. ti. equus uel bos. uel asinus. Et dicitur huiusmodi animalia iumenta. quia nam laborem uel onus suo adiutorio. subnectant do et arando iuuant. Nam carpentera trahit bos et durissimas terre glebas uomere eunt. equus asinus portant onera. et hominum in gradiendo laborem temptant. Vnde et iumenta appellantur quia iuuant homines. Eadem quoque dicitur armenta. Et a iumentum dicitur iumentarius. ria. riu. quod pertinet ad iumentum et hinc iumentarius. riu. et hinc iumentaria. i. cultus iu

Iuncata. iuncare. fe. ge. est lac contentum. **I**uncti et iunctos inuolutum. et dicitur a iunctus. d.

Iunctus. ca. cum. in iunctus uide.

Iunctus. ci. dicitur a iungo. gas. quia eo aliquid iungitur. et ligatur. uel quia iunctos radiabus herat. Unde hinc iunctulus. li. dimini. et hoc iunctum. ti. locus ubi iuncti abundant. et iunctus. a. um. i. de iunctis exiis. uel ad iunctos pertinens. uel macer et subtilis ad modum iuncti.

Iungibilis. a iungo. gas. deriuatur hinc et hinc iungibilis. et hinc le. aptus ad iungendum. unde iungibiles adiubum. et hinc iungibilitas. raris.

Iungo. gas iunxi iunctum componitur cum ab. et dicitur abiungo. gas. xi. et u. i. separare. Et cum ad et dicitur adiungo. gas. Item cum con et dicitur coniungo. gas. i. simul iungo. Item cum dis. et dicitur disiungo. gas. i. separare. diuidere. Item cum in et dicitur iniungo. gas. Item cum re et dicitur reungo. gas. Item cum se et dicitur seiungo. gas. i. seorsum iungere. uel seorsum a iunctura facere. i. disiungere. Iugo et eius composita actiua sunt Et faciunt preteritum in xi. et supinum in ctum

Iuniperus. Pir componitur cum gigno. et dicitur iuniperus quedam arbor. cuius omnes pleno anno seruant ignem. Et dicitur iuniperus. quasi gignens pir. i. ignem. quod contactum diu teneat ignem. adeo ut si pruned eius cinis fuerint coopte. usque ad annum perueniunt. uel dicitur sic. quia ab amplo in acutum fit. ut ignis

Iunius in maius exponitur. et in iuuenis.

Iunx. cis. fe. ge. a iuuando dicitur. et est idem quod iuuenula. i. pua bos. scilicet huius. Pap uero dicit. Iu nices boues iuuenes. Et proderit per metonymiam quod. Vnde plus tot tibi inflammas iunctis omnia liquefiant.

Iuno. is. fe. ge. dicitur a iuuu. as. quasi iuuans nouos est enim iuno diuina bonitas que nouos iuuat quod creata gratia sua nutrit. Est etiam aer qui similiter iuuat nouos infantes. a calido et humido uero uenientes. et similiu qualitatibus beneficia poscentes recipit fouens humore et calore. quia ipse solus inter elementa calidus est et humidus. Hinc etiam esse dicitur iucina. i. dea ptus. uel iuno dicitur quasi iano a ianua. i. ianua propagationis feminarum. quia quasi portas matronarum pandit. et naturas nubentium maritis. Est enim dea pturiencium et nubentium. Et a iuno dicitur iunonius a um. i. res pertinentes ad iunonem.

ul' res iunonis. sicut pavo dicitur avis iunonia. Vnde
Ovidius de arte. laudatas ostendit avis iunonia pelis
iunonius. a. iun. in iuno exponitur.

Iupiter exponitur in iouis. Nota tamen hic
quod sapientes philosophi ioui qui est una septima stellarum
erraticarum conare attribuunt. Cuius nulla alia causa est
nisi quod iupiter habet in potentate eleuare ventorum
forcium et siccorum materiam. precipue quoniam fuit con
iunctus in iutute aliqua cum maiore tempe estiuo. in
signis aquilonaribus. quia tunc creta potest dici quod
multe scintillaciones et tonitrua sunt in aere. Ita
ut etiam peniculum sit futurum hominibus. propter
aeris pestilenciam. ex nimia corrupcione futura.
propter vapores intensos peliferos immixtos ae
ri. quod iupiter cum sole eleuat eos. et mares incenden
do corrupit eosdem. et ita fit aer uenenosus. que
cumque autem ab anguibus ul' a fabulosis inuenta
leguntur quot iupiter sit deus vel huiusmodi
fructuola sunt. et absque consideratione philosophica dicta.
nec dignum est ut disputetur contra ea. que quoniam nulli
rationi inmittuntur. Et sic tamquam fidelis theologus
intelligo. consimilia a me in hoc opere compilata
uide in hermen et in cometa.

Iuratus. ra. tu. Juro. ras. rai. ul' iuratus facit
et ponitur actiue et passiue. Vnde Ovidius. Tu in iura
tus per numina matris aqueose. actiue dixit. Et alibi
Iurata numina non reducant te. passiue dixit. de
his uide supra in tertia parte in tractatu de precibus
secunde coniugacionis. in c. de desinentibus in deo.

Iurgamur inis. et hoc iurgum gij. et in pransus
in eodem sensu. dicitur a iurgo. as. et est iurgum litiga
cio. ul' uerberacio. quoniam iurus gignit. ul' quoniam iurus actio.
sicut hugo. ul' sicut papa. Iurgum dicitur conuictio causa. hic

Iurgo. que componitur a ius et gar. Contencio
non ul' ago. et dicitur iurgare. i. iure agere. ul' iure
gagrire. quia hic qui causam dicit iure disceptat
et accipit iurgare in duabus significacionibus. Iur
gare enim est iurare. litigare. et prope in causis age
dis et iurgare est reprehendere. castigare. corripere. cor
rigere. culpate. et impugnare uerbis. ul' litigando uer
berare. et sicut hoc constituitur cum acco. et compo
nitur obiuigo. as. quoniam fortiter. ul' contra aliquem
iurgare. et sunt neutra et absoluta per litigare. In
alia significacione sunt actiua. Et nota quod in eodem
sensu inueniuntur deponencia. iurgor. aris. gatus
sum. et obiuigor. aris. obiuigatus sum. Item nota
quod iurgamus et obiuigamus uerbis. si castigamus

Iuridicalis. a ius et dico. as. **I**urum edimus
componitur hoc et hoc iuridicalis. et hoc le. qui de
iure tractat. unde et quedam constitucio in arte re
thorica dicitur iuridicalis. quia de iure tractat.

Iudicis. ca. cum. i. qui dicit ius. rectus. Et co
ponitur a ius et dico. as. dixi. Et corripit de sic
dixi compit de naturaliter.

Iuriconsultus. i. iurispertus. sicut papianus
iurisdicio. cionis. componitur a ius et dico cio
nis. i. iuris potestas super aliquem. Et scribitur per
c solam sicut dicio.

Iuro. ras. rai. rati. a iure dicitur. Et componitur
adiuro. ras. Coniuro. ras. in eodem sensu scilicet
exorcizare. Et coniurare. i. simul iurare. conspirare
coniuracionem facere. Deuro. ras. i. ualde iurare
ul' periurare. Reg. j. lib. Adiecit ionatas deiurare
dauid. i. ualde ul' firmiter iurare. Penuro. ras. per
iurum committere. Et nota quod in istis duobus uerbis
scilicet deiuro et piuro quibus uerbantur antiqui mu

ramus 3. in e. cori subtrahit. r. a secundo. et didi
mus deiuro. as. et peiero. per deiuro et piuro. Luca.
in vj. Vos estis supstignas qui peierant undas
Juro. as. neutrum est cum omnibus suis compositis.
propter adiuro et coniuro per exorcizare. que sunt ac
tiua unde etiam in iuratus. et in menciore. Et sic
as quod iurare sicut augustinus. est ius ueritatis deo reddere.
Iuramentum autem a iuristis sic diffinitur. Iuramen
tum est affirmacio ul' negacio de aliquo sacre rei af
firmacione firmata. Tria autem requiruntur ad hoc quod
iuramentum sit rectum. Vnum ex parte ipsius rei de qua
iuratur. et sic requiritur ueritas per quam uox siue
dictum rei adequatur. Alias dictum non est confirma
cionem dignum. Unde hoc sumitur ueritas sicut quod est ad
equacionem uocis ad rem. Unde ueritas debet esse in
consciencia ut firmiter sciat ita esse. Alias si tantum
credat non debet de consciencia si de credulitate
iurare. Aliud requiritur ex parte cause per qua iura
tur. et sic requiritur iusticia alias non est debita
necessitas. Debet enim illud quod iuratur esse li
citum et honestum. Tercium requiritur ex parte iurantis
et sic requiritur ut cum discrecione iuret. Alias non
adhibetur debita cautela. et sic est iudicium et
continentur in iudicio. quod est discrecio iurantis
debita forma et euentus. et tempus. et omnia que
ex parte iurantis consideranda occurrunt. De his
dicitur Iheronimus. iij. Jurabunt dicit dominus in iusticia et ueri
tate et iudicio. Vel dicit quod uentus requiritur optum
ad iuramentum. quod scilicet dicat quod habet in consciencia
Iusticia optum ad rem iuratum. quod id quod iura
tur sit licitum et honestum. Iudicium quo ad cau
sam que inducit ad iurandum. quod non iuret etiam
uerum sine necessitate et utilitate proximi. Item
nota quod quoniam iuramentum iugit in deteriorem exitum
non deberet seruari. Potest autem iuramentum in de
torem exitum iugere duplur. Vno modo quod ab ipso
principio habet peiorem exitum. ul' quia sicut se est
malum. sicut cum aliquis iurat se adulterum parra
tum. siue quod est maioris boni impedimentum. puta cum
aliquis iurat se non intraturum religionem. ul' quod
non fiat clericus. aut quod non accipiat placemem.
in casu in quo expedit eum accipere. ul' si quid ali
ud est huiusmodi. Tale enim iuramentum a principio
est illicitum. Differenter tamen. quod si quis iuret
se factum aliquod peccatum. et peccauit iurando. et
peccat iuramentum seruando. Si quis autem iurat se
non factum aliquid melius bonum. quod tamen fa
cere non tenetur peccat quidem iurando in quantum
ponit obicem spiritui sancto. qui est boni. propositi inspira
tor. tamen non peccat iuramentum seruando. sed
multo melius facit si non seruet. Alio modo uergit
ad deteriorem exitum. propter aliquid quod de no
uo emigit. quod non fuit premeditatum. sicut patet
in iuramento herodis. qui iurauit puelle saltanti
se daturum quod petisset. Hoc enim iuramentum
poterat esse a principio licitum intellectu debita con
sione. scilicet si peteret quod dare decrederet. si implecio
iuramenti erat illicita. Vnde ambrusius dicit in li. de offi
cio contra officium non nunquam premissum soluere
sacramentum. sicut herodes qui nec iohanni prestauit
ne premissum negaret. Volo etiam te scire. quod
quoniam non est eadem iurantis intentio. et eius cui iu
rat si hoc puenit ex dolo iurantis debet iuramentum
seruari sicut sanum intellectum eius cui iuramentum
prestat. Unde ipsius dicit. Quacumque uere uerborum que
iuret. deus tamen qui consciencie testis est ita hoc

accipit sicut ille cui iuratur intelligit. et qd id intelligat de dolo iuramento patet p illud quod subditur. dupl'r reus fit. qd et nomē dei in uanū assumit. et pximū dolo capit. Si autē iurans dolum non adhibeat obligatur fm intencōnem iurantis. Vnde gōg. xxvij mor. Humane aures tali a ūba nostra iudicant qualia foris sonant. Diuina uero iudicia talia foris audiūt. qualia ex intimis pferuntur. uide in periuus.

Ius iuris dicitur a iubeo bos. quia iubet. et est ius lex humana. fas lex diuina. Transire autem per agmē alienū fas est. ius uero non est. Item ius dicitur lex scripta. Item leges humane dīr iura diuina. Itē ius gñale ē. Lex eius spēs. et caret h' nomē ius gō dō et abltō pluralibz qtu3 ad usuz h' hug. et differt a iusticia ut dicā in iusticia. Et scias. qd ius inuenit in alijs significacōibus. xv. Ius aq ius rectū ius dicitur esse potestas. Item ius pphannum dicitur brodiū ul' aqua in qua coquuntur carnes porcine que pphane sunt iudeis. Et dñt quidam ius. ris p lege ul' ptate iuris. h' ius iuris p. t. pro aqua ul' brodio. Sed ps non facit istam dīam. unde in vj lib' dicit. Ius ablata. s. addita. ris. fit gñs. ut iuris. Et neutra monasilla in us desinenā. Michi autem uidetur qd pro brodio facit genitū in tis. ut ius iuris. sicut et volgare aliquorū sonat. xv. Ius iuris mando ius iuris in agmē pā

Iusiurandū. dicitur neu ge. i. iuris iuratio. **I**usta. a iustum deriuat h' iusta iustoz. i. exeqe mortuorū. quia iustum est ut homo hominem dñis gñerez sepeliat. Vñ ouid In iusta iusta pegi

Iusticia. a iustus. ti. addita. da. fit iusticia. Et ē iusticia constans et ppetua uoluntas reddens unicuique quod suū est. Et differt ius a iusticia. quia ius est ars equi et boni. Sed iusticia est constans et ppetua uoluntas. ul' est ūtus tribuens unicui qd quod suū est. Item omne ius est iusticia h' nō econūso. Item ius dicitur in re. sed iusticia in actu et exercicio ul' opacōne. Vnde et dicitur iusticia quasi iuris status ul' statō. qd p iusticiā stat ius et exercetur. et est ethymologia. Et sicut dixi in formido. facile deriuat a iusticia qui in causis non deus sed hominem formidat.

Iustifico. as. aui. are. ūbum actm. i. iustū facio et componit a iustus et facio. cis. Et corripit. fi.

Iusticiū. a ius et tacco componit h' iusticiū dī. i. tactumitas iuris et cessacō. Vel iusticiū cōponit a ius et statō. Inde iusticiū. qd iuris statō. i. iuris cessacō. Tunc enī ius stat. i. cessat cū non exercet. Vel iusticiū qd iuris statō. i. iusticia que est iuris statō. qd p iusticiā ius stat. i. non exercetur. Luc in ij. feralē p urbem iusticiū.

Iustus. a ius dicitur iustus. ta. tum. et dicitur iustus. qd ius tuens. scz qui ius custodit. et fm lege3 uiuit et est ethymologia Et comparatur iustior. simus. unde iuste. tus. sime adiūbium. Iustus componit iniustus. unde iniusticia. Et differt iustus ab equo quia iustus ex lege est qd ius custodiens. Equus ex natura. Et scias qui negligit dampnum ppter amicū. i. xpī iustus est. Proū ij. uide in seuerus

Iusum adiūbium loci est. i. deorsum. et est contrarium ei quod est sursum uel sursum.

Iutus. ta. ti. i. adiutus. ptiāpiū de iuuor. ius iuuamen inis dicitur a iuuor. as. et h' exigit ut in ptenito dicat iuuai. et in supino atū regularit qd apud antiquos inuenitur. et edā exigit hoc

iuuamentum ti. et pō penul' iuuamen

Iuuenilis. a iuuenis deriuatur h' et h' iuuenil' et h' le quod pñet ad iuuenem uel lasciuus siue stultus et fatuus ad modum iuuenis. Vnde iuus niliter adiūbium. et h' iuuenil'itas. ratis. Inuenit h' iuuenal' pro ppo nomine cuiusdam uiri. et tūc desinit abltis in e ut iuuenalis ab hoc. le.

Iuueniculus. li. dñi pñus iuueniculus. unde hec iuuenicula. le. que alio nomine dicitur iniux.

Iuuenicus. a iuuor. as. dicitur iuuenicus. d. i. bos nouellus cū a uitulo discedit. et iuuare incipit hōis usus terram excolendo. et hinc h' iuuenica. ce et cor iu. Vnde ouid epy. Quam male ineqales ueniunt ad aratra iuueni. uide in iutulus.

Iuueneco. a iuuenis deriuat iuueneco. nes. nuj. i. esse ul' fieri iuuenem. ul' florere. uirere siū splēdere. que sunt ppritates iuuenis. Vnde enis dicitur iuuenere cum purgatus resplendet. Et componit reiuueneco. nes. Et hinc inchoatiua. iuuenesco cis et reiuuenesco. cis.

Iuuenesco. iuuenescis. uide in iuueneco.

Iuuenil' dicitur a iuuenis. et pō pl' uide i iuuenal'

Iuuenis. a iuuor. as. dicitur h' et h' iuuenis. qd iuuare posse incipit. Et est iuuenis in ipso etatis iere mto positus. et ad auxiliandū pparatur. Et nota qd antiqui dicebant h' et hec iuuenis. et h' ne. Et comparatur iuuenior iustius. Sed modo iuuenis dedinatur tantū p duo gñā. Et habet comparatm irregulare. scz h' et h' iunior et h' iunius. Et hinc dicitur iunius nij. quidā mensis. sicut maius a maioribus. vñ iunius nia. niū. ut iunie h'le. Et fit genitiuus plis in ū. et accūs in es tñ. uid in paris

Iuuenor. aris. atus sum dicitur a iuuenis. et est iuuenari more iuuenū se habere. unde in oratoria argumentacōne ille dicitur iuuenari qd bis ul' ter uel quater ul' sepius idem repetit nesciens procedere

Iuuenta. te. in iuuentus exponitur.

Iuuentus. a iuuor. as. dicitur h' iuuentus. tñs. et h' iuuenta. te. Iuuentus est collectō iuuenū. et etas plurimorū iuuenū. Iuuenta te. ē etas vnus iuuenis Et est iuuentus ul' iuuenta a uicesimo octauo anno usqz ad quinquagesimum.

Iuuentas. dea iuuentutis.

Iuuor. as. iuuu iutū. i. auxiliari. ul' deicari. unde h' iuuamen. inis. et h' iuuamentū. et h' exigit ut in ptenito dicatur irregulariter iuuai. atū. Iuuor componit adiuuo. uas. adiuui adiutū. Quod cōponitur cum con et dicitur coadiuuor. as. Iuuor actm est cū omnibus suis compositis. et facit ptenitū in iuuu. et sup in iutū. Et in pñti cor hanc sillaz iu. h' in ptenito et supino eam prod. Prosper. Qd iuuat in longum causas pducere morbi. Et facit ex se hoc impersonale iuuat. qd construit cū accō Et scias qd ap' antiquos inuenit iuuai iuuatus

Iuxta adiūbium loci. et signat localem ppinquitatem. ut iste sedet iuxta eum Item est adiūbium similitudinis. et tūc signat accōmodacōnem et similitudinem. ut hoc est dictū iuxta illū magistrum. Item est adiūbium qualitatē. et tunc figt equalitatē. ut iuxta. i. equaliter. in qua significatione uidetur aduerbium similitudinis.

Iuxto. ras. i. appropinquare. iuxta esse. Et dicitur a iuxta aduerbio.

Ixion. onis. mas. ge. pater fuit centauroz. qd iunonem de concubitu appellauit. et intercepta tur dignitas. Vel qd anxion ab ango. gis. qd dig

nitas reddit hominem anxii. Vnde ixioneus. a
uni. Et hinc ixionides. de. filius ul' nepos ixiois
et subtracta de sillaba dz h' ixionis. huius ixio
nidie. filia ul' nepos ixionis. Et h' ixion onis. i.
avis de genē volucrie alba et minor q' voltur.
Ocur xiiij. dz ixion pro aue in quibusdam libris

ixionides in ixion exponitur

Let. q. quous figura et nōie uideat
aliquam habere dzām cū. c. tam
eandem tam in sono uocū q' in
metro cōtinent ptātes. Et R q' dz
penitus supuaria est. Nulla eniz
uidetur racō cur sequente a dzat
scribi. R. cartago enim et caput
sue p. C. hile p. R. scribant nullam faciūt nec in
sono nec in ptāte eiusdem consonantis dzām. sic
dicit ps in pmo maioris. Et ut dicit papias. Om
nia greca sequente uocali p R scribenda sunt. sed
h' a scriptoribus non seruatur. Huc uero dicit q'
h' figura R supfluit apud nos. s' nequa q' ap' gre
cos. Vbi enim nos scribimus. C. greci scribūt. R.
et uocatur apud eos kappa. In nullis ergo lannis
dōnibus debet scribi R s' tantū in grecis. In no
tis uero indifferenter potest scribi tam. C. q'. R
quia enim reducte sunt ad latinicatem possunt
scribi p. C. Sed quia a grecis habent pncipiū et
originem pnt scribi p R. Quod considerantes su
pius tractauimus in tertia lzā de multis dōnibz
grecis siue nothis et in h' secuti sumus hug.

ala grece latine laxa.

Kalendarium. iij. ubi kalende distinguuntur. et
dicitur a kalende.

Kalende. a kalo quod est uoco hee kalende az
i. p. mus dies mensis. quia eo die solebat ponti
fex ascendere turrim de consuetudine romanorū
et uolens nūciare quora esset luna eo die. ul' pū
cipiū m̄sis dicebat pluries kalo kalo. q' uoco uos
uenite et audite eratē lune. ul' pncipiū m̄sis. et iō
mensis ille dōis est kalende. q' uocacōnes. Vel
aliter. De consuetudine romanorū erat q' in pnci
pio cuiuslibet mensis celebrarent nūdinas. et eas
incipiebant in nonis. qz ergo uenturi nesciebant
pncipiū mensis Ideo semp in prima die pco tur
rim ascendebat et rogans uocabat kalo. q' uoco
uos ad nūdinas. quot dies restabant usqz ad diē
in quo uolebant incipē forum. ut quarto die q'
ter dicebat kalo. si in sexto sexies. vñ et ille mē
sis habet quatuor nonas. Iste uero sex nonas.
Quod ideo sic diuiserunt. ut latrones nescirēt qñ
deberet esse forum. qz abscondebant in siluis. et
uenientes ad forum occidebant et pdabant. Et
ideo dōi sunt kalende. q' uocacōnes ad forum. et
quia pluries dicebat kalo. ideo ab illa pluralitate
dictū est tantū pluraliter kalende kalendarum. et
potest scribi kalende tam p C fm latinos. qz p R
fm grecos. Competentius tamen p R. quia mag
est grecū. Vel kalende dicunt quasi colende quia
solebant coli apud ueteres.

Kalo. a kalon quod est lignum dz h' kalo oīs
i. ius q' fert ligna. Kalones etiam dñr galee mi

alodemones in demon exponitur. **M**itū.

nos grece dicūt materiā celi et terre. q' primo

facta est confusa et informis. Et acuitur in fine.

Laberina. ne. psum nomen cuiusdam sancte

uigine. Dz a cata quod est uniusum. et ruina. q'

uniūsalis ruina. Omne enim edificū dyaboli in

ea uniūsaliter corruit. Nam in ea fuit edificium
supbie p humilitatem quā habuit. Carnalis con
cupiscentie p uirginitatem quam seruauit. Cupidi
tatis mundane. quia omnia mundana despexit
iri per uinū i id est dominus. Riri per duo
r. id est porcus siue sus.

Miserere. i. domine miserere. Et sunt due p
res et non dictio composita. Nam kpn. i. domine
Eleyson id est miserere.

Abanum. A labor. beris dz h' la
barum. i. signum bellicum quod
ex auro fit et lapidibus pnciosis
in uexillum sancte crucis tñssor
matū. inter alia bellica signa pnci
osius erat. quod impator et cōsu
les adorabant. Hoc constantinus

Labadismus est ubi. i. plurimum **L**iberi iussit
sic sonat. ut sol et luna luce lucent. **L**abodismus
etiam est ul' si p uno. i. duo. pñdiant. ul' quo
qñis unū. i. exilius. duo largius sonant. nā unū
largius. duo exilius. pferri debent.

Labecula. le. dimi. pua labes. Et corripit pñl.

Labefacio. **L**abare ul' labi componitur cū facio
as. et dz labefacio. cis. i. conuellē. concurrere. feri
re. facere labare ul' labi. Item labefacio. as. idem
quod maculare. et tñc cōponit a labes. et facio.

Labefacto. tas. est frequentatū istius ubi labe
facio. as. Et labefacto potest esse fre a labefio sic

Labefio. **L**abare ul' labi componitur cū fio sic.

et dz labefio. fis. i. labi ul' labere. Item labefio is

idem est qd maculari. et tñc componitur a labes

Labellum. a labrum dz h' labellū **L**et fio fis.

li. Et hinc labellulum li. aliud diminutiuum.

Labeo. omis. maf. ge. i. tabnarius. ul' leccator et

dz a labor. eris. Et labeo fuit quidam legispen

tus. et quidam uilis poeta.

Laberintus. ti. i. plexum edificū. qualis erat

apud cretam factus a dōalo. et dz h' laberintus

quia nemo inde posset labi. ul' quia erratis ē et

ad labendum facilis. et sic dz laborintus. a labor

oris et intus. quia habeat intus laborem.

Labes labis fe. ge. dz a labor. eris. et est labes

putredo. pñices. ruina. miseria. Et componit cū

facō et dz labefacio. as. i. maculari. Que possunt

esse composita a labi ul' a labare. et pro d pmas

labes nomen. sed qñ est ūbum eam corripit.

Labilis. a labor. eris. dz h' et h' labil' et h' le et

dz labile qd cito labit. ul' in q' quis facile labit

Labiolum. li. paruum labium.

Labina. ne. fe. ge. terra aquosa et mobil' et la

bilis. in q' quis facile labit. et dz a labor eris

Labiosus. fa sum q' grossa habz labia. et dz a

labium. bij. exponitur in labrum **L**abrum

Labo. as. au. are. ntubare. uacillare. et tremere

labi. unde labasco. cis. incho. **L**abo. as cū omi

bus suis compositis si qui habet neutz est. Et ē

pmitiuū labo. as. ut uolt hug. et ab eo deriuat

labor. eris. Sed magister bene dicit. q' labo. as.

deriuatur a labor. beris. et cor pnam labo. as.

Vnde ouid epy. Et satis in dubio pectora nostra

labant. Sed labes nomen pducit pnam. Xv. Si

p uina labes non uini sed tua labes.

Labor. beris. lapsus sum. unde lapsus. sus. sui.

et h' lapsio **L**abor cōponit cū ad et dz allabor

beris. i. iuxta labi ul' ad. Item collabor. beris. i.

simul labi. Dilabor. beris. i. diuisis modis. ul' i di